

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ

XVII. OLAĞAN GENEL KURUL

18 - 19 ŞUBAT 1984 ANKARA

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ XVII. OLAĞAN GENEL
KURUL TOPLANTISI

Toplantı Tarihi: 18-19 Şubat 1984

Toplantı Saati: 10.00

Toplantı Yeri: TÜRK-İŞ Konferans Salonu

TEOMAN EVREN (Türkiye Barolar Birliği Başkan Yardımcısı)- Değerli konuklar, sayın meslektaşlarım, Türk basınının kıymetli mensupları;

Çoğunluğumuz vardır, toplantıyı açıyorum.

Türkiye barolarının seçkin temsilcileri; hukuk, yargı ve savunma açısından yeni uğraşlar verecek meslek örgütlerimizin en üst kuruluşunun demokratik düzene dönüş aşamasındaki ilk toplantısını açmaktan onur duyuyorum.

Türkiye barolarının ve avukatların, hukukun uygar ve şerefli ölçülerini amaçlayarak yürüttükleri çabaları, yargının tarihi saptayacaktır. Sizleri ve tüm meslektaşlarımı bu onurlu uğraşın sahipleri olarak saygıyla selamlıyorum.

Yurttaşa insanca yaşama olanağı sağlayan devletin çağdaş ve bilimsel niteliği olarak tanımlanan hukuk; yargı organlarının kendine özgü koşulları nedeniyle sizlerin ve baroların güçlü sesinde kendini duyuracak, yenileyecek ve yaşatacaktır.

Çağdaş demokratik devlet, hukukun üstünlüğüne inanmış, yargı denetiminden onur duyan, yargı denetiminden

onur duyan, yargı denetiminden gocunmayan, bunu zorunlu ve doğal sayan bir devlettir. Yasaların sürekli olarak olması lâzım gelen hukuk doğrultusundaki gelişmesini, yenilemesini amaç edinmiştir. Böyle bir denetimde yargının sav, savunma ve karar ögelerinden sesini duyurmak olanına sahip baroların önemi yatsınamaz. Yönetimin hukuka, yargıya verdiği değer uygarlık düzeyinin göstergesidir.

Anayasal demokratik hukuk düzeni içinde, demokratik düzenine saygıyla bağlı, Atatürk ilkelerinin özde savunucusu Türk avukatları, koşullar hangi ölçüde olursa olsun kendilerini adadıkları hukukun üstünlüğü yolunda yılmadan yürüyecekler, Anayasaya giren bu yüce kavramın vereceği mutluluğu görerek yaptıkları güvencin kıvancına yürüklerinde gururla taşıyacaklardır.

Yargı erki devletin, Anayasanın, insan onurunun koruyucusudur. Yargının bütün denetim alanlarında görevini eksiksiz yerine getirebilmesi, bağımsızlığı güç ve zorunlu olan; yargının bağımsızlığı ve özgürlüğü yargıç güvencesi ile sağlanır. Yargıç güvencesi bir şahsa tanınmış imtiyaz olmayıp, vatandaşın imtiyazıdır, teminatıdır. Yargının bağımsızlığı ve yargıcın güvencesi bizzat yargıcın şahsından doğan iç etkenlere karşı da korunmalıdır. Ancak, bu denetim kesinlikle yargının içinde, adli idare yetkililerince yapılmalıdır.

Yargı bağımsızlığını tartışılır ve kuşkulursuz duruma getiren düzenlemeler değişmedikçe doyurucu bir adaletten bahsedilemez. Hukukçu olmayan kimselerinin yargıç olma olanağının tanınması önemli bir yanlıştır. Bu, pek çok yargıcı rahatsız eden, ortamı hızla kötüleştirmekte, yargıç açığı büyümektedir. Yetkililer, ortaya çıkan heves kırıcı ortamı görmemezlikten gelmekte, maddi olanaklar sağlayarak sorunu çözebileceklerini sanmaktadırlar. Oysa sorun salt parasal değildir. Çözümün parasal düzeye indirgenmesi daha da korkunç sonuçlar verecek istidattadır. Bir kişiye yapılan haksızlık, tüm topluma yönelen bir tehdittir.

Fransız Ağır Ceza Mahkemesinin ermeni katilleri yargılaması sırasında izlediği tutum, sonuçta verdiği karar bütün ulusumuzu yarekten yaralamıştır. Fransız adaletini bütün dünya kamu oyunda mahkûm etmiştir. Kamu oyu adaletsizlikle adaletten daha fazla ilgilenmektedir.

Hukuk Fransa'yı yargılayacaktır. Ülkemizde yargıçlarımız tarafından yapılacak bir adaletsizliğin daha derin yaralar açabileceğini gözden uzak tutmamalıdır. İşlenmemiş cinayetleri bahane ederek, cinayet işleyen Yıldız Mahkemesinin adalet tarihimizde açtığı yara hâlâ kanamaktadır. Yargı eliyle haksızlık yapılmasını önleyecek bütün önlemler özenle alınmalıdır.

Devlet, yargıya karşı görevlerini yerine getirmekte yıllardır süren bir tereddüt içindedir. Yargı organları-

nın görev ve yetkilerini, görevlilerin durumları, araç-ge-reç sıkıntısı, adalet binalarının şevk ve onur kırıcı duru-mu öncelik ve ivedilikle ele alınmalıdır.

Bugün Başkent Ankara'da bile yargı yerlerinin hiz-metin yüceliği ile orantısız, hizmetin işlerliğine elveriş-siz onur kırıcı görüntüsü, ülke genelinde ciddi bir sorun-dur. Adaletle yaşamış, adalete gönül vermiş ulusumuzun insan-ları çirkinliği, aksiliği, adaletsizliği simgelemek için mahkeme suratlı adam deyimini kullanmaktadırlar. Bu benze-tiş bile yargı yerlerinin perişanlığını yıllardır yetkili-lere gösterememiş, anlatamamıştır. Mahkeme duvarlarının darbi mesel olmuş korkunçluğu, görevlere, dosyalara ve so-nuçta kararlara yansımadağı söylenemez.

Ülkemizin hukukçuları, özellikle savunma mesleği mensupları mahkeme suratlı adam deyiminin yanında insan su-ratlı mahkemelerin özlemi içindedirler.

1982 Anayasası kamu kurumundaki meslek kuruluşla-rının çalışma ve etkinliklerini kısıtlamış ve kısıtlamalar getirmiştir. Ancak, demokratik yaşamda baroların ve Türkiye Barolar Birliğinin görevlerinin sona erdiği düşünülemez.

Anayasamızın "Cumhuriyetin nitelikleri" başlıklı 2 nci maddesi; Türkiye Cumhuriyetinin adalet anlayışı içinde in-san haklarına saygılı, demokratik, sosyal bir hukuk devleti olduğunu özellikle vurgulamaktadır.

Böyle bir hukuk ve devlet düzeninde, çağdaş demokrasinin çoğulcu niteliğinin yansıması, fertlerin ve kurumların yönetime katılması zorunludur. Meslek örgütlerimize yönelik kısıtlamalar, tüm üyeleri hukukçu olan baroların ve Türkiye Barolar Birliğinin toplum hayatındaki etkinliğinin ve yönetime katılmasının tamamıyla ortadan kalktığı şeklinde yorumlanamaz. Devletle birey arasında kurum ve kuruluşlar toplumsal bir potansiyel oluşturmaktadırlar.

Millî irade adına tüm yetkilerin bir organda toplanması halinde rejime demokrasi dense bile, varılan sonuç mutlakiyetli bir rejimdir. Böylece sınırsız bir parlamento üstünlüğü yerine, hukukla sınırlandırılmış, yargı ile dengelenmiş bir demokratik devlet sözkonusudur. Meslek örgütlerinin, baroların ve Barolar Birliğinin hukuk, meslek ve yurt sorunları ile ilgilenmeyeceklerinin bilinçsiz veya önyargılı olarak ileri sürüldüğünü görmekteyiz. Demokrasilerde millî irade adına bütün yetkilerin bir merkezde toplanmasının yaratacağı tehlikeler anlaşılmalı, çeşitli anayasal organların iktidara katılması sağlanmıştır.

Çağdaş demokrasi anlayışında, yasal kurum ve kuruluşların siyasi örgütler dışında millî iradeye dolaylı olarak katılmaları gerekli bulunmaktadır. Çağdaş demokrasinin en büyük özelliği bu niteliğindedir. Demokratik yönetim, fertlerin ve milletin sesine, gereksinmelerine böyle bir iletişim içinde karşılık verebilecektir.

Kuvvetin bir parlamentonun elinde toplanması halinde bile bu işlerlik ve etkileşim gerçekleşmedikçe, bir diktatörlüğün kurulabileceğini milletimiz yakın tarihinde yaşamıştır. Bir yerde temerküz eden, dengelemeyen, yumuşatılmayan bir kuvvet, hakların ve özgürlüklerin en büyük düşmanıdır.

Hepinizi büyük ulusumuzun duyarlı işlerliğinden ve izleyişinden güç alarak en iyi dilek ve saygılarımla selamlıyor, başarılar diliyorum. (Alkışlar)

Değerli arkadaşlarım, şimdi gündem gereğince Başkanlık Divanının oluşması gerekiyor. 1 Başkan, 1 Başkanvekili ve 2 üyeden oluşan Başkanlık Divanının seçimine geçiyoruz.

Bir önerge var. Başka önerge varsa bekliyorum.

Başka önerge yoktur, önergeyi okuyorum.

"Türkiye Barolar Birliği XVII. Genel Kurulu Başkanlığına

ANKARA

Genel Kurul Başkanlık Divanına aşağıdaki isimleri yazılı delegeleri arz ve teklif ediyoruz.

Saygılarımızla.

Selahattin Yüksel
Uşak Barosu Başkanı

Divan Başkanlığına Ankara Barosu Başkanı Önder

Sav,

Divan Başkanvekilliklerine Bursa Barosu Başkanı
Avukat Doktor Oğuz Ögün,

Divan Üyeliklerine Konya Delegatesi Avukat Raci
Yılmaz, Erzurum Delegatesi Osman Nuri Özmert.

Sayın Osman Nuri Özmert Bey gelmemişlerdir.

Bu eksikliği Sayın Divan Başkanı giderirler.

Başka aday var mı efendim?.. Yok.

Avukat Önder Sav'ın Divan Başkanlığı hususunu oy-
lariınıza sunuyorum: Kabul edenler...Etmeyenler... İttifak-
la kabul edilmiştir. (Alkışlar)

Sayın Önder Sav, buyurun.

DİVAN BAŞKANI AVUKAT ÖNDER SAV- Değerli delege ar-
kadaşlarım; gösterdiğiniz ilgi ve güven için teşekkür ede-
rim.

Gündem uyarınca Başkanlık Divanının oluşması baki-
mindan Başkanlık Divanının diğer üyelerini seçmemiz gereki-
yor. Benim isimle birlikte önerilmiş delege arkadaşlarım
var. Divan Başkanvekilliği için Avukat Doktor Oğuz Ögün
arkadaşımız önerilmektedir.

Başka öneri var mı?..

Divan üyeliğine Konya Delegatesi Sayın Avukat Raci
Yılmaz öneriliyor.

Erzurum Delegatesi arkadaşımız Sayın Osman Nuri
Beyin gelmediğini görüyoruz, Başkanlık Divanının oluşabil-
mesi açısından bir başka arkadaşımız önerilebilir.

Adana Delegesi Sayın Şenol Savcı arkadaşımız öneri-
liyor. Başka aday da olmadığına göre her üçünü birlikte oy-
lamamızda bir sakınca görmüyorum.

Divan Başkanvekilliğine Bursa Baro Başkanı Sayın
Avukat Oğuz Öğün, Divan Üyeliklerine Konya Delegesi Avukat
Sayın Raci Yılmaz, Adana Delegesi Avukat Sayın Şenol Savcı
önerilmektedir. Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Et-
meyenler... Kabul edilmiştir.

Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlarım, böylece Başkanlık Divanı
teşekkül etmiş bulunmaktadır.

Şimdi Büyük Atatürk, yitirdiğimiz üstatlarımız,
hukukçularımız ve şehitlerimiz için Yüce Kurulunuzu bir
dakikalık saygı duruşuna davet ediyorum.

(Saygı duruşu yapıldı)

BAŞKAN- Teşekkür ederim, ruhları şadolsun.

Şimdi gündemi bilgilerinize arz ediyorum:

Türkiye Barolar Birliği XVII. Olağan Genel

Kurul Gündemi

1. Yoklama,
2. Birlik Başkanvekilinin toplantıyı açış konuşması,
3. Bir Başkan, Bir Başkanvekili ve İki Üyeden olu-
şan Genel Kurul Başkanlık Divanı seçimi,
4. Saygı duruşu,
5. Ankara Barosu Başkanının sonuşması,

6. Meslekte 40 yıl çalışanlara ve Birlik organlarında görev yapanlara plaket verilmesi töreni,

7. Başkanlık Raporu ve Birlik Yönetim Kurulunun 1983 yılı çalışma raporu, bilanço, gelir-gider ve giderlerin bütçe ile mukayese tablolarının ve Denetleme Kurulu Raporunun okunması ve görüşülmesi,

8. Geçmiş dönem çalışmalarından dolayı Birlik Yönetim Kurulunun aklanması,

9. Ankara dışındaki illerden seçilen üyelere Avukatlık Yasasınının 112/2. maddesi uyarınca ödenecek yolluk, ikâmet ve diğer zorunlu giderlerinin tespiti,

10. Gelecek Dönem Bütçesi ile Bütçe Yönetmeliğinin görüşülmesi ve kabulü,

11. Barolardan alınacak Türkiye Barolar Birliği keseneklerinin saptanması,

12. Seçimler,

a) Türkiye Barolar Birliği Başkanı seçimi,

b) Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu için 10 asıl, 10 yedek üyenin seçimi,

c) Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu için 7 asıl, 7 yedek üyenin seçimi,

ç) Türkiye Barolar Birliği Denetleme Kurulu için 3 asıl, 3 yedek üyenin seçimi,

13. Yerli ve Yabancı Kongrelere gidecek olan delegelerin seçilmesi veya bu konuda Yönetim Kuruluna yetki

verilmesi,

14. Gelecek Olağan Genel Kurul toplantısının zaman ve yerinin saptanması,

15. Dilekler,

16. Birlik Başkan vekilinin kapanış konuşması.

Böylelikle gündemin 5 nci maddesine gelmiş bulunuyoruz. Gündemin 5 nci maddesi; Ankara Barosu Başkanının konuşması oluyor.

Bir gelenek gereğince değil de, verilmiş olan bir önerge uyarınca Ankara Barosu Başkanını Yüce Kurulunuz Divan Başkanlığına seçmiş bulunuyor. Ben ev sahibi Baro Başkanı sıfatıyla gündemde yer alan bu konuşmayı yapmak durumundayım.

Genel Kurulumuza onur veren değerli konukları, Türkiye Barolar Birliğinin sayın delegelerini sevgi ve saygılarımla selamlıyorum.

Antalya'da 1983 yılı Mayıs ayında toplanan Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulundan sonraki ilk genel kurul toplantımızı yapmaktayız. Bu genel kurulumuzun Türkiye Barolar Birliğinin tarihinde ilk kez kararname hükümlerine göre yapılan genel kurul olma niteliğini gelecekte de koruyacaktır.

Kutsal savunma görevini yürüten avukatların, üst

meslek kuruluşu olan Türkiye Barolar Birliği, kurulduğundan bugüne kadar hukukun üstünlüğü ilkesinin toplumda benimsenip yer etmesinde çok önemli hizmetler vermiştir. Barolar ve Türkiye Barolar Birliği, meslek onurunun korunmasında ve bağımsızlığın sağlanmasında azımsanmayacak yol almıştır. Gelin görün ki, 54 ve 78 sayılı Kanun Hükmündeki Kararnamelerle baroların, Türkiye Barolar Birliğinin geldikleri çizgisinin gerisine düşürme eğilimleri de yoğunluk kazanmıştır.

Savunma sorunlarının her gün yeni boyutlar kazandığı günümüzde, Türk hukuku temel hak ve özgürlükler yeni bir oluşum aşamasındadır. Bu alanda önemli ölçüde geriye dönüş eğilimlerini kaygı ile izlemekteyiz. Türk hukukunun gündeminde düşünce ve inanç özgürlüğü, ölüm cezası, genel af, infaz sisteminin ıkelilikten kurtarılıp, insan haysiyetine yaraşır biçimde uygulanması sorunları bütün ağırlığı ile yer tutmaktadır.

Sıkıyönetim mahkemelerinde savunma görevi üstlenen meslektaşlarımızın polis tarafından üstlerinin aranması, savunma görevi üstlenen meslektaşlarımızı güç durumlara sokmaktadır. Hele hele son zamanlarda bununla da yetinilmeyip, duruşma salonuna girerken, hatta duruşma salonundan çıkarılarak avukat arkadaşlarımızın üstleri aranmaktadır. Avukatlık mesleğinin onuru ile bağdaşmayan bu tutumun yanı sıra, duruşmalarda savunma hakkının özgürce kullanılmasında ortaya çıkan güçlük ve engeller, cezaevi yönetimlerinin

bir kısım sanıklara uyguladığı haksız işlemler, savunma mesleğinin çözümlenememiş sorunları olarak gündemde yerini korumaktadır.

Suçlamanın başladığı anda savunma da başlamalıdır. Savunma görevini yapan avukat hazırlık safhasında devreye girmeli, zabıta soruşturması sırasında ilgili kişi avukatı ile görüşebilmelidir. Avukatın hazır olmadığı sorgulamada sanığın ikrarı geçerli sayılmamalıdır. Bir yandan avukata hazırlık soruşturması sırasında verilen tutuklama kararına itiraz hakkı tanınmakta, öte yandan itiraz yoluna gidildiği zaman avukattan belgeler esirgenmektedir. Öyle ise avukatın tutuklama kararına itiraz hakkı kâğıt üzerinde kalan, kanun maddesinde kalan boş bir hüküm olmaktan öteye gidememektedir.

Zaman zaman ve yer yer karakolda baskı ve işkence tehditi altında alınmış ifadelere itibar edilmesi, savunma hakkının ve mesleğimizin önüne çıkan en önemli sorunlardan birisidir. Savunma görevini yürüten avukatın mahkemece çoğunlukla Yargıtayda savunmasını kısa bir süreye sığdırmasının istenmesi, savunmanın özü ile de, adalet duygusu ile de bağdaştırılamaz. Özellikle sıkıyönetim mahkemelerinde savunma yapan avukatların bu görevleri nedeniyle ve suç işledikleri iddiası ile tutuklanmaları, üzülererek söylemek gerekir ki, hukukumuzda ve uygulamada hâlâ işleyen, kanayan

bir yaradır.

Sav, savunma ve yargı üçgeninde savunmanın karşılaştığı saydığımız engeller sonuç itibarıyla adaletin gerçekleşmesinde sıkıntı yaratmaktadır. Avukatlık mesleğinin aksatıldığı, zarar gördüğü her yerde adalet de aksar, adalet de zarargörür inancındayız. Hukuka dinamizmi avukatlık mesleği sağlamaktadır. Sav ve yargı yasaları uygulamakta, savunma ise yasaların nasıl olması gerektiği konusunda düşünce geliştirmekte, uygulamaya konmasında yardımcı olmaktadır. Bu işlevi ile de hukukun toplumun gerisinde kalıp, etkisizleşmesini önlemektedir. Hukuk, toplumun gerisinde kaldığı zaman yürütmenin emrinde tehlikeli bir silah olur, tutuculaşır, ilerleyemez, gelişemez. O zaman da en büyük yarayı adalet alır. Körükörüne yürütme erkinin emrindeki adalet, artık gerçek adalet değildir. Ortada adaletsiz kuvvet vardır. Yıllarca önce kuvvetsiz adalet zayıf, adaletsiz kuvvet zalim olur diyen düşünür de haklı çıkar maalesef.

Adaletin gecikmesinde başlıca neden olarak gösterilen Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu ve Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunları şimdiye kadar izlenmiş olan yöntemlerle değiştirildiği sürece adalet gecikecek, geciken adalet de maalesef zayıf olacaktır.

Uygulamayı ve uygulamacıları yakından ilgilendiren bu önemli usul yasalarındaki değişiklikler, Adalet Bakanlığının dar ve katı bürokrasisi içinde düşünülüp değerlendiril-

dirildikçe aksamalar önlenemez. Bu temel yasalardaki değişiklikler, uygulayıcı yargıçlar, biz avukatlar, bensebu olduğumuz barolar, üst kuruluşumuz Türkiye Barolar Birliğinin görüşleri alınmadan yapıldığı sürece aksamalar olacak, adalet gecikecektir. Yıllardır tartışmasını yapageldiğimiz avukatın işten yasaklanmasına ilişkin Avukatlık Yasasının 154 ncü maddesi 54 sayılı Kanun Hükmündeki Kararname ile de daha ağır bir şekle sokulmuştur.

Maddeye "devletin şahsiyetine karşı cürümler" ibaresi eklenmiştir. 1136 sayılı Yasadaki madde metni ile bile adalete ve hukuka yara getirdiği, şimdi eklenen devletin şahsiyetine karşı cürümler, elastiki, her çeşit hukuki yorumu açık ibarelerdir. Bunlar Türk Ceza Kanununun 125 nci maddesinden başlayıp 173 ncü maddesinde tamamlanan cürüm saymalarıdır. Bunlardan bir kısmı 10 ila 15 gün, bir kısmı 2 ila 3 ay hapis cezasını gerektiren suçlardır. 143 ncü maddedeki ceza 15 gün, 144 ncü maddedeki ceza 7 gün, 155 ve 156 ncü maddelerdeki ceza 2 ay hapis, hatta 143 ncü maddenin üçüncü bendindeki ceza ise ağır para cezasıdır. Bu suçlardan mahkûm olan avukatın, Avukatlık Yasasının 5 nci maddesinin (a) bendine göre avukatlığına engel bir hal bulunmamakta olmasına karşın, bu suçlarla ilgili olarak son soruşturmanın açılması gerekçesi ile kesin hükme kadar avukatın meslekten yasaklanması mümkündür. İşten

yasaklanma ister 153 ncü maddedeki gibi ihtiyari, ister 154 ncü maddedeki gibi mecburi olsun neticede bir tedbir mahiyetindedir. Bu nedenle de daima kaldırılması mümkündür. Asılsız bir ihbar ve şikâyet ile hakkında dava açılan bir çok meslektaşımız uzun yargılamalardan sonra beraat etmişlerdir. Cumhuriyet savcılarının genellikle ihbar ve şikâyetleri biz sevkedelim, mahkeme karar versin mantığı ile hareket etmeleri son soruşturma açılması nedeni ile işten yasaklama kararı verilmesi ve uzun yargılama sonunda avukatın beraat etmesi halinde avukatın işten yasaklandığı süredeki mahkûmiyeti kim telafi edecektir?

Bir Ağır Ceza Mahkemesi kararında belirtildiği gibi, aynen aktarıyorum; "Çalışmasından başka bir güvencesi bulunmayan avukatın, açılan davada işten el çektirildikten sonra beraata kadar geçecek süre içindeki iktisadi kaybı, bu iş çevresi ve müvekkilleri nazarında kaybettiği şerefi ve onuru nasıl telafi edilecektir? " Bunlar benim sözlerim değil, ağır ceza mahkemesinin kararından aktarmadır. Yine aynı karardan;

"Davanın başında sırf tedbir olsun diye işten yasaklanacak avukatın beraati halinde, uğrayacağı zararları önlemek ve gidermek hususunda Avukatlık Kanununda ve diğer kanunlarda herhangi bir hüküm mevcut değildir. Avukatlık Kanununun 154 ncü maddesi bu haliyle kalmamalı, demoglesin kılıcı avukatların arasından inmeli. Madde bu haliyle kalacak ise, yargılama sonunda beraat eden avukat için

aynen haksız tutuklamadaki tazminat hükümleri uygulanmalı veya avukatın işten yasaklandığı sürede mahrum kaldığı gelirin devletçe kendisine ödennesi ilkesi maddeye mutlaka eklenmelidir.

- Kanun Hükümünde Kararname ile getirilen değişiklikler ileriye dönük değil, üzümlere söylemek gerekir ki geriye dönüktür. Bunlar Adalet Bakanlığının vesayetini perçinlemek, baroların bağımsızlığı için yıllardır sürdürülen çabaları boşa çıkartmak niteliği taşımaktadır. Avukatların meslek kuruluşu olan baroları, ülkenin hukuk düzeninden, hukukun üstünlüğü ilkesinden, temel hak ve özgürlüklerden soyutlayıp, dar ve katı kalıplar içinde tutmak, günlük kalem işleri yapan kuruluşlar haline getirmek anl yası, mesleğin onuru ile de, baroların bağımsızlığı ilkesiyle de bağdaştırılamaz. Ne barolar Adalet Bakanlığının daireleridir, ne avukatlar bu dairelerin emrindeki memurlardır.

"Baroların bağımsızlıklarını sağlayacak, onları idarenin vesayetinden kurtaracak yasa değişikliği yapılmalıdır." Bu sözleri tırnak içine almışım, bu sözler bana ait değildir. Bunlar uzun süre Yargıtay Başkanlığı yapmış bir hukukçunun sözleridir, ama ne yazık ki bu güzel sözlerin sahibi 54 sayılı Kanun Hükümündeki Kararnameyi Adalet Bakanı sıfatı ile imzalayabilmiştir. Üzümlere kaydetmek isteriz.

İngiliz Baro Genel Konseyinin daha 1946 yılında koyduğu baronun şerefini, itibarını bilhassa bağımsızlığını sağlamak, adli makamlarla ve hükümet ile olan ilişkilerde baroyu savunmak ilkelerini 40 yıl sonra Ankara'da bu kürsüden Ankara Barosu Başkanı sıfatıyla imrenerek ezikliği, üzüntüsü içindeyim. Bu tür üzüntü ve eziklik duygularını hep beraber aşacağımız günlere kavuşma ümit ve inancıyla hepinizi selamlıyorum, sevgiler, saygılar sunuyorum aziz arkadaşlarım. (Alkışlar)

BAŞKAN- Değerli delege arkadaşlarım, bir önerge var okuyorum:

"Türkiye Barolar Birliği Genel Kurul Başkanlığına 1136 sayılı Kanunda 54 ve 59 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile yapılan değişiklik ve ek 3 ncü maddeye göre görüşmelerin Cumartesi, bugün akşam bitirilmesini ve seçimlerin yarın Pazar günü saat 9.00 ila 17.00 arasında yapılması zorunludur.

Bu nedenle gündemin 12 nci maddesindeki seçimlerin sonundaki sırasında olan gündemin 13, 14 ve 15 nci maddelerinin seçimlerden önce görüşülmesi için gündem sırasında değişiklik yapılmasının genel kurula arz edilmesini teklif ederiz."

Sakarya Baro Delegatesi Tekin Yaman ve Demircan Dilek arkadaşlarımızın önerileri, yani 13 ncü maddedeki Yerli ve

Yabancı Kongrelere gidecek delegelerin seçilmesi veya bu konuda Yönetim Kuruluna yetki verilmesi" maddesi.

14 ncü sırada; "Gelecek Olağan Genel Kurul toplantısının zaman ve yerinin saptanması,

15 nci sıradaki; Dilekler" maddelerinin, yani 13,14 ve 15 nci maddelerin seçimlerden önceye alınması önerilmektedir.

Aynı mahiyette bir önerge daha verilmiştir, Ankara Delegeleri Vedat Karadeli, Avukat Zeki Saatçioğlu, Avukat Turan Aslan, Avukat Özbey İmamoğlu arkadaşlarımız tarafından da verilmiş bulunmaktadır.

Divan olarak da bu önergelerin geçerliliği var, çünkü yarın sabahın saat 9.00'dan 17.00'ye kadar seçim olacak. Seçimlerden önceye bu maddeler için zaman ayırmamızda yarar var. Ancak Genel Kurulun gündem değişikliği olması nedeniyle oylarınıza sunacağım.

Gündemin 13, 14 ve 15 nci maddelerinin 11 nci maddeden sonra, 11 nci madde ile 12 nci madde arasına alınmasına ilişkin önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... İttifakla kabul edilmiştir, teşekkür ederim.

Böylece gündemde değişiklik yapmış bulunuyoruz.

Başkanlık Divanına Seçim Kurulundan bir duyuru geldi, ona da bilgilerinize sunmakta yarar görüyorum.

"Türkiye Barolar Birliği Başkanlığına

ANKARA

12-14 Şubat 1984 tarihleri arasında ilan edilen Baronuza ait delege listelerine itiraz edilmediğinden kesinleşmiş bulunmaktadır.

Zorunlu organlara aday olmak isteyenler, başvurularını doğrudan Divan Başkanlığına yapacak, Divan Başkanlığı organlara göre liste haline getirerek, seçimlerden bir gün önce Başkanlığımıza getirilmiş olacaktır. Bu listelerden 50 adet çoğaltılacaktır. Seçim malzemelerini en kısa zamanda Başkanlığımıza getirmenizi rica ederim."

Çankaya Bir Numaralı İlçe Seçim Kurulu Başkanlığının bir resmi yazısı idi bu.

Bunun gereğini yapılmak üzere Yönetim Kuruluna havale ediyorum, gerçi Divanın yapacağı görevler, ama Yönetim Kurulunun da ilgilenmesi gereken hususlar var orada.

Gündem Maddesi 6: Meslekte 40 Yıl çalışanlara ve Birlik organlarında görev yapanlara plaket verilmesi töreni;

BAŞKAN- Gündemin 6 ncı maddesine gelmiş bulunuyoruz.

Bu arada Genel Kurulumuzu onurlandırmış bulunan değerli konuklarımız var, bana iletildiği biçimde ve benim de tanıyabildiğim kadarıyla konuklarımızı genel kurulun bilgisine sunacağım.

Yargıtay Başkanı Sayın Derviş Turhan, Adalet Bakanı Sayın Necat Eldem, Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanı Sayın Servet Tüzün, Anayasa Mahkemesi Üyesi ve yıllardır Baromuzun Başkanlığını yapmış, kendisiyle onur duyduğumuz arkadaşımız.

Avukat Yekta Güngör, Adalet Bakanlığı Müsteşarı Sayın Sabahattin Okutan, Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Müdürü Sayın Cahit Nalbantoğlu, Noterler Birliği Başkanı Sayın Osman Rasim Eyüboğlu (Alkışlar)

Teşekkür ederim.

Gündemin 6 ncı maddesine gelmiş bulunuyoruz.

Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulumuzun, birlikte görev almış olan avukatlardan başlanmış düzenlenen liste.

Avukat Sayın Atilla Sav. (Alkışlar)

AVUKAT ATILLA SAV - Sayın Başkan, sayın konuklar, değerli meslektaşlarım; bu plaket bana yaşamımda yöneltmiş en büyük onurdur.

4 yıl önce Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı görevine getirildiğim gün, arkadaşlarıma bir söz vermiştim. Savunma mesleğine bütün uğraşların üstünde tutan bir insan olarak ve yaşamını savunmaya adanmış bir kişi olarak, mesleğimizin bütün gereklerini yerine getirmeye çalışacağımıza ve yurdun en uzak köşesindeki meslektaşımın dahi görevini yaparken karşılaştığı güçlüklerde, meslek kuruluşunu yanında duyacağına ilişkin idi bu sözüm.

Sanıyorum ki, içinden geçtiğimiz olağan üstü dönemde bu sözümüzü tutmaya çalıştık. Kişiler, kurumlar, meslekler ve onların yöneticileri en güç sınavları olağan üstü dönemlerde verirler.

Türkiye Barolar Birliği geçtiğimiz olağan üstü dönemde sınavda en yüksek notu almış kurumlardan birisidir. Bunu sanıyorum ki bütün meslektaşlarım kabul ederler ve bununla övünürler. Çünkü, bunun övüncü kişisel değil, mesleğe ait bir övünçtür.

Türkiye Barolar Birliği ve barolar Türkiye'de demokrasinin yerleşmesi, bütün kurum ve kuralları ile işlerliği için çaba göstermektedir kurulduğu günden bu yana. Çünkü, inancımız odur ki; savunma mesleği ancak bir hukuk devleti içerisinde eksiksiz olarak uygulanabilir. Hukuk devletinin olmadığı, insan haklarının tam işlemediği bir toplumda savunma mesleği gerçek işlevini yerine getiremez.

Bu nedenledir ki, Türkiye Barolar Birliği ve barolar her dönemde olduğu gibi, geçtiğimiz dönemde de bu yoldaki görevlerini ve işlevlerini yapmaya çalışmışlardır. Yakın çalışma arkadaşlarım ve bütün meslektaşlarımla bu yolda, biz işimizi, görevimizi ve yüce işlevimizi eksiksiz yapmaya çalıştığımız inancındayız. Hiç kimse Türkiye'de bütün güç ve olağan dışı koşullar altında bile bir tek kimsenin savunmasız kaldığını iddia edemez. Bu, yalnız Barolar Birliğinin değil, baroların değil, en ağır koşullar altında bile büyük özveriler göstererek işini yapmaya, görevini yapmaya çalışan arkadaşlarımızın bir başarısıdır. Bununla tek tek kişiler olarak değil, meslek olarak övünmek zorundayız ve yine inancımız odur ki, demokrasi kurumlar

üzerinde kişiliğini, varlığını, işlevini bilen kurumlar üzerinde oturduğu zaman gerçek bir demokrasi olabilir.

Biz içinden geçtiğimiz güç döneminde mesleğimize ve meslek kuruluşlarımıza yöneltilen eleştirileri biliyoruz, bunların haklı olanlarını kabul ederiz, ama bunların çoğunda haklılık payı bulunmadığını da biliyoruz. Yine inancımız odur ki, haksızlıklar, hakka inananların, adalete bağlı olanların, savunma mesleği erlerinin inançları ve güçleri devam ettiği sürece yenilir, aşılır.

Türkiye baroları, cumhuriyetle beraber kurulmuştur. Cumhuriyetin geliştirdiği en önemli meslek kuruluşlarıdır ve bu yolda görevlerini, işlevlerini yapacaklardır ve başka kuruluşlara örnek olmuşlardır. Bir üncü kuruluş, onun için hiçbir güçlük karşısında gerilemeyeceğimizi biliyoruz ve buna söz veriyoruz.

Şununla övünüyorum; 4 yıl önce beni seçerken, bu ağır sorumluluğu bana verirken, size verdiğim sözü yerine getirmiş olmanın vicdan huzuru ile bu ödülü, manevi değeri çok yüksek olan bu ödülü yaşamımın sonuna kadar tam bir övünçle taşıyacağım.

Hepinize teşekkür ederim, bütün arkadaşlarıma başarılı ve uzun ömürler temenni ederim. (Alkışlar)

BAŞKAN- Avukat Sayın Gülçin Çaylıgil.

Sanıyorum gelemediler.

Avukat Sayın Güneş Atabay. (Alkışlar)

Avukat Sayın Necat Oğuz. (Alkışlar)

AVUKAT NECAT OĞUZ- Muhterem arkadaşlarım, fazla rahatsız etmeden teşekkürümü size de arz etmek isterim. Ayrıca Yönetim Kuruluna bildirmek isterim teşekkürümü.

Bu benim ikinci ödülüm oluyor görevim itibarı ile. Ben Yönetim Kurulunda birinci günden sonuncu güne kadar sayman üye olarak görevlendirildim. Koskoca Türkiye Barolar Birliğini senelerce beş parasız, parasal açıdan zaruretler içerisinde, ama şerefle görevini sürdürdüğünü görmek tecrübesi, benim için birinci ödül olmuştur, bu ikinci ödülü bu sebeple böylece vasıflandırıyorum ve huzurunuzda Yönetim Kuruluna teşekkür ediyorum.

Saygılarımla. (Alkışlar)

BAŞKAN- Avukat Sayın Hilmi Boztepe. (Alkışlar)

Şimdi 40 yılını doldurmuş olan üstatlarımıza geçiyoruz.

İstanbul Barosundan Avukat Sayın Fekmi Atanç. (Alkışlar)

Avukat Sayın Beyhan Nil Tipi .

Avukat Sayın Ruşen Pelinsen. (Alkışlar)

Avukat Sayın Alaattin Güzeloğlu.

Avukat Sayın Burhanettin Gültepe. (Alkışlar)

AVUKAT BURHANETTİN GÜLTEPE- Sayın Meslektaşlarım, çok çok güzel bir günü yaşıyorum yaşımanın son devrelerinde.

Bu sizlerin arasında böyle güzel bir eser almak, bugünü idrak etmek benim için çok büyük bahtiyarlıktır.

Hepinize sağlıklar, sıhhatler dilerim. (Afkışlar)

BAŞKAN- Avukat Sayın Yakup Çukurova.

Kendileri gelememişler, bir telgrafları var, arz ediyorum.

"Türkiye Barolar Birliği Başkanlığına

Avukatlık mesleğinde 40 yılı doldurmam dolayısıyla verilecek plaketi almak için davetinize çok teşekkürler.

Özel sebeple gelemeyeceğimi üzülererek bildiririm.

Mersin Delegesi Avukat Sayın Şengün Erdoğan eliyle plaketimin gönderilmesini beklerim.

Genel Kurul çalışmalarında başarılar dilerim. Bütün meslektaşlarıma saygılar sunar, gözlerinizden öperim."

Avukat Yakup Çukurova

Böylece gündemimizin 6 ncı maddesini de aşmış bulunuyoruz.

Gündemimizin 7 nci maddesine geldik;

Başkanlık raporu ve Birlik Yönetim Kurulunun 1983 yılı çalışma raporu, bilanço, gelir-gider ve giderlerin bütçe ile mukayese tablolarının ve Denetim Kurulu Raporunun okunması ve görüşülmesi."

Bu madde ile ilgili bir önerge var, okuyorum:

"Türkiye Barolar Birliği Divan Başkanlığına
Gündemin 7 nci maddesinde yer alan Birlik Yönetim
Kurulu 1983 yılı faaliyet, bilanço, gelir-gider raporları
biz delegelere basılı olarak dağıtılmış bulunmaktadır.

Bu nedenle, okunmadan müzakeresine geçilmesi, müm-
kün değilse özet veya başlıklar halinde okunmasını arz ve
teklif ederiz."

BAŞKAN- Bir çok delege arkadaşımızın bu önerenin
altında imzası var.

Rapor hepimize gönderildi, haberimiz var deniyor.
Zaman yitirmeyelim, süremiz sınırlı diye bu önergeyi vermiş
arkadaşlarımız.

Önerge üzerinde konuşacak arkadaşımız var mı?..

Okunmadan müzakeresine geçilmesi ya da özetlenmesi
deniliyor.

Efendim , zaten sesli olarak önergeyi oyladınız
ama ben yine usulüne göre önergeyi oylarınıza sunacağım.

Faaliyet raporu daha evvel üyelere ulaşmış oldu-
ğundan, okunmadan müzakeresine geçilmesini oylarınıza sunu-
yorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiş-
tir. Teşekkür ederim.

Yönetim Kurulu, hesap raporlarını da içerdiğini
hatırlatıyor, uygulama genellikle böyle yapılıyor zaten,
hesap raporunun da okunmadan müzakeresine geçilmesi gereki-

yor.

Şimdi rapor okunmuş sayılarak raporun görüşülmesi kısmına geçiyoruz. Ancak saat 12.00'ye kadar sınırlıyız, saat 12.00'de Birlik Yönetim Kurulumuzdan aldığım bilgiye göre dışarıda hazırlanmış otobüsler vardır, Anıtkabire gitmemiz gerekiyor, 12.00'ye kadar görüşmelerimizi sürdüreceğiz, 12.00'de Anıtkabire gitmek üzere ara vereceğiz.

Yalnız görüşmelere geçmeden önce Divan Başkanlığına Genel Kurula gelmiş mesajlar vardır, Başkan yardımcısı arkadaşımız Genel Kurulun duyurusuna sunacaktır.

"Sayın Avukat Teoman Evren

Türkiye Barolar Birliği Başkanvekili

ANKARA

Türkiye Barolar Birliğinin XVII. Olağan Genel Kuruluna mazeretim nedeniyle katılamadığım için üzgünüm.

Birliğinize başarı dileklerimi ve Genel Kurula katılanlara saygılarımı sunarım.

SEMİH ÖZMENT

Anayasa Mahkemesi Başkanvekili

Sayın Avukat Teoman Evren

Türkiye Barolar Birliği Başkanvekili

ANKARA

Türkiye Barolar Birliğinin XVII. Olağan Genel Kurul toplantısına çağrınıza teşekkür eder, mazeretim nedeniyle

gelemeyeceğimi üzüntü ile belirtir, Türk hukuku yaşamına yeni boyutlar kazandıracak, kutlu kararlar alınacağına inandığım toplantınıza başarılar diler, saygılarımı sunarım.

Orhan Özdeş
Danıştay Başkanı

Sayın Teoman Evren

• Türkiye Barolar Birliği Başkan Yardımcısı
ANKARA

Davetinizi aldım, bunu vefa duygusunun simgesi olarak saklıyorum, teşekkür ederim.

Birliğinizin çok güç koşullar altında varlığını sürdürebilmesi, yöneticilerin temkinli ve kararlı tutumlarının açık bir delilidir.

Hukukun üstünlüğü kavramını, Türk hukukuna sokan Birliğimizin çalışması övünmeye değer.

Cumhurbaşkanımızın ve milletvekillerinin yemininde Anayasada yer alan bu kavram geniş yankılar yarattı. Pozitif hukuka giren hukukun üstünlüğünün gelişmesini sağlamak, tüm avukatların görevi haline geldi. Anayasaya uygun, fakat hukukun üstünlüğüne aykırı yasaların kaldırılması ve işlemlerin düzeltilmesi gereklidir.

Bu inançla Genel Kurulunuzun değerli üyelerine başarı dileklerimin duyurulmasını arz eder, saygılarımı sunarım.

Avukat Faruk Eren

BAŞKAN- Değerli delege arkadaşlarım, bir delege arkadaşımızdan haklı bir yakınma var, gönderdiği önergenin üzerine de usul hakkında diye özel bir not düşmüş. Ankara Delegesi Sayın Muammer Aksoy'un bu dileğini genel kurula iletmek istiyorum.

"Tüm uygar ülkelerde 10 kişiden fazla şahsın katıldığı uzun toplantılarda herkesin salonda kalabilmesi için sigara içilmesi önlenmektedir. Kaldı ki, toplantımız salonunun duvarlarında da sigara içilmez diye yazılıdır. Tüm resmi toplantı salonlarında da aynı sınırlamalar yer almıştır.

Bu nedenle eğer hepimizin gözü ve ciğeri yanmadan, kalbi sıkışmadan salonda kalmasına önem veriliyorsa, sigara içilmemesinin karara bağlanmasını saygılarımla dilerim." diyorlar. (Alkışlar)

Gerçekten salon basık ve küçük, ilerleyen dakikalarda Sayın Aksoy'un belirttiği sıkıntıları yaratabilir. Ben de genel kurul delegesi arkadaşlarımla bu hassasiyeti koruyacaklarına inanıyorum. Bir genel kurul kararına bağlanmasına gerek görmeden, bunu temenni olarak iletiyorum genel kurula.

Bir başka önergeyi arz ediyorum.

"Seçimler için aday olacakların, toplantı kapanmadan önce duyurulmasında yarar gördüğümüzü belirtiriz" diyorlar Antalya Delegesi Sayın Şemsettin Tuğ ve Selahattin

Sözer arkadaşlarımız.

Şimdi rapor üzerindeki görüşmelere geçiyoruz.

Bu arada Divana ulaşmış önermeleri genel kurulun bilgisine sunacağım.

Söz isteyen arkadaşlarımız?..

Bu zamana kadar Divana gelmiş olan görüşme isteklerini Genel Kurulun duyurusuna sunuyorum, eğer eksiklerimiz varsa lütfen arkadaşlarımız tamamlasın.

Sayın Tekin Yaman Sakarya Delegesi, Sayın Mehdi Keskin Kastamonu Delegesi, Sayın Selahattin Sulhi Tekinay İstanbul Delegesi, Sayın Güven Kurtul İstanbul Delegesi, Sayın Nabi İnal Hatay Delegesi, Sayın Selahattin Aydın Kahramanmaraş Delegesi, Sayın Mahir Çeçen Sivas Delegesi.

Bu sınırlanmış değildir, söz almak isteyen arkadaşlarımıza açıktır.

Şimdi Sayın Tekin Yaman arkadaşımızı davet ediyorum, buyurun Sayın Yaman.

TEKİN YAMAN (Sakarya Delegesi)- Genel Kurulumuzun sayın delegeleri, Sayın Genel Başkan Yardımcımız ve Yönetim Kurulu üyelerimiz; geçen bir yıllık dönem içinde Türkiye Barolar Birliğinde Yönetim Kurulu olarak ve diğer organlarında görev yapan arkadaşlarıma teşekkür eder, kendilerini bu görevlerinden dolayı kutlarım.

Çalışma raporu hakkında eleştirilere geçmeden önce gündem hakkında konuşmak istiyorum. Yönetim Kurulu

gündemi hazırlar, ortada çıkmış 54 ve 79 sayılı Kanun Hükümünde Kararnameler var. Buna rağmen bu kararnameler yokmuş gibi hazırlanması çok dikkate şayan bulunuyor arkadaşlar. Demek ki bir yıl önceki gündemi Barolar Birliğinin Sayın Müdürüne gündemi yapma görevini vermişler, yapın demişler. Nasıl yapılır böyle bir gündem? Ancak bir takrirle düzeltilmiş bulunuyor.

Bunun dışında gündemde Ankara Baro Başkanına bir gündem maddesi hazırlanarak söz hakkı tanınmış. Türkiye Barolar Birliğinin bir yerleşmiş geleneği var. Bu geleneğe göre evvelki genel kurullara katılan üyelerimiz hatırlarlar, bir genel kurul toplantısının Ankara'da, diğerinin de Türkiye'nin bir başka ilinde toplanması kararlaştırılmıştır ve bu bir gelenek haline gelmiştir. Gidilen ilin baro başkanının da o toplantılarda özel bir gündem maddesi ile evsahibi olarak konuşması yolunda yine bir gelenek teessüs etmiştir, ama bu Ankara Barosunun bir defa kullanacağı bir hak. İki yılda bir genel kurul toplantısı Ankara'da olduğuna göre, her Ankara'da toplanan genel kurul toplantısında Ankara Baro Başkanının konuşması tam manasıyla bir ayrıcalıktır. Böyle bir hak Ankara Barosuna tanınamaz.

Anayasanın 10 ncu maddesine göre bu aykırı bir durumdur. Kaldı ki, Ankara Baro Başkanlarının bu gündemdeki uygulamayı yerinde kullandıkları da söylenemez. Bu salonda

bundan önceki bir olağan üstü toplantıda sanki genel kurul başkanlığına seçilmesi muhakkakmış gibi, o zamanın Baro Başkanı, burada aramızda olduğu için isim verilmesinde sakınca görmüyorum, Sayın Muammer Aksoy, 39 sayfalık teksir edilmiş beyanatını burada Ankara Baro Başkanı olduğu için bizlere Divan Başkanlığına da önceden kendisini seçilmiş telakki ederek uzun zaman almakta ve ayrıcalık hakkını kullanmakta ve ayrıcalığı yaratmakta da sakınca görmemiştir.

Binaenaleyh, Ankara Baro Başkanının Ankara'da yapılan toplantılarda muhakkak konuşması yolundaki bu gündem maddesinin artık terkedilmesini, geleneğin böyle olmadığını sadece misafir gidilen ilin, o da teşekkür etmek için kullanılmasını ve böyle yorumlanmasını öncelikle istirham ediyorum.

Diğer taraftan bugün Sayın Başkan Yardımcımız açış konuşması yaptılar. Bizim bildiğimiz usule göre evvela Divan teşekkül eder, ondan sonra açış konuşması veya raporu okurlar. Bu yanlışlığa evvelce de işaret ettik. Binaenaleyh, Divan teşkil etmeden sadece toplantı yeter sayımız vardır, toplantıyı açıyorum deyip, Divanın teşekkülünden sonra söz alması ve konuşmasını yapması gerekmektedir.

Bu usullere riayet edilmeyecekse işleri usulüne göre yürütmüş sayılamayız.

Sayın Önder Sav'ın konuşmalarını zevkle izledik,

ama kendileri de burada sırası gelince herhangi bir delege gibi konuşmaları gerekirken, bize bir ayrıcalıklı şekilde hitabetmiş bulunuyorlar. Buna hakları yoktur.

Yine misafirleri takdim ederken tarafsızlığa uyulması gerekirken, bir Anayasa Mahkemesi Üyesi arkadaşımız için başka sözler söylemesini de yerinde bulmuyorum. Bütün misafirlerimiz için ayrıcalıklı cümleler kullanmasını Divan Başkanlığının tarafsızlığı ile kabili telif görmüyorum.

Sayın delegeler, 130 sayfalık çalışma raporunu dikkatle inceledik. Gerçekten çok can alıcı noktalara işaret edilmiş bulunuyor. Ama bu 130 sayfalık raporun büyük bir kısmı muhtelif mercilerce yapılmış yazışmalara aittir. Faaliyet raporunda hangi kısım başta, hangi kısım sonda ben faaliyet raporunun yazışmalarla ilgili kısımlarını yırtıp, kalan faaliyeti acaba ne kadar tutuyor diye bakmak istedim, ama bu raporda yazışmalar çıkıncı çok değil, az metin kaldığı için ondan da vaz geçtim. Muhtelif yerlerde muhtelif çalışmalardan bahsediyor.

Raporun yalnız 12 sayfalık kısmı İzmir'de cereyan eden bir olay ile ilgili. Bu olayın önemi gerçekten var, ama bu yazışmalar çalışma raporunun dışında ayrı bir metinde toplansa idi, faaliyet raporunun nerede başladığını, nerede bittiğini daha iyi görebilirdik.

Birliğimizin genel kurulları Zonguldak'ta, Antalya'da, olağan üstü toplantı bu salonda yapıldı, fakat bu

genel kurul toplantılarının görüşmeleri yayınlanmadı. Yine Birlik Bülteni çıkarılmakta idi, bu bülten de üç yıldan beri yayınlanamıyor.

Bu Yönetim Kurulu döneminde de yayınlanamadı. Evvelce işaret ettik, bundan çok eski toplantılarımız DSI salonlarında veya resmi mercilerde yapılmakta idi. Zonguldak'ta bir sendika salonunda yapıldı, Antalya'da bir otel odasının toplantı salonunda yapıldı. Buradaki bu toplantı da yine TÜRK-İŞ salonunda oluyor. Acaba Yönetim Kurul Ankara içinde bir başka yere müracaat etmiş ve daha bir başka salonda bu toplantı yapılamaz mıydı? (Gürültüler)

BAŞKAN- Hatibe müdahale etmeyelim, kendi düşüncesini iletiyor. Birlik Yönetim Kurulu bunun nedenlerini açıklar.

Devam edin Sayın Yaman.

TEKİN YAMAN (Devamla)- Evet, Türk Hukuk Kurumunun toplantısı Yargıtay Salonunda yapıldı, orası mümkündü, acaba müracaat ettiler de Yargıtay Türkiye Barolar Birliğinin Genel Kurul Toplantısı için o salonu vermedi mi? Veya Türkiye Barolar Birliğinin daha kurulmasından önce Ankara Ağır Ceza Mahkemesinde toplantı yapıldı, o salonu vermediler mi? Biz Sakarya'da misafir olduğumuz zaman özellikle Ağır Ceza Salonunda yapılmasını ve Türkiye Barolar Birliğinin sesinin oradan duyurulmasını istedik.

Bu toplantıların bu kabil binalarda yapılmasının anlamı büyüktür arkadaşlar. Bizim bir kendilerine TÜRK-İŞ'e teşekkür ederiz bu salonu açtığı için, ama bu yıl bu toplantının burada yapılmasına yine işaret etmekten kendimi alamıyorum. Yönetim Kurulu, çalışma raporunun çeşitli bölümlerinde Birliğin akçalı durumundan söz etmekte ve baroların kesenek borçları ile ölüm yardımlarını ödemediklerinden yakınmaktadır. Yönetim Kurulu bu yakınmalarında elbette haklıdır. Birliğin bir çok faaliyeti elindeki maddi olanaklarla mümkündür.

Raporun 118 ve 124 ncü sayfalarında dile getirilen tablo gerçekten çok acıdır. Beş yıldan beri Birliğe Hiç ödeme yapmayan barolar vardır. Sadece İstanbul ve Ankara Barosunun borcu yaklaşık 25 milyon Türk Lirası tutmaktadır. Birliğimizin toplam alacağı yaklaşık 40 milyon liraya dünden bugüne ulaşmamıştır. Bu alacak yıllardan beri bilinmekte, genel kurul toplantılarımızda borçlu baroların borçlarının bir an önce ödenmesi için öneriler getirilmekte, ancak hiçbir sonuç alınamamaktadır.

Son anda ve olağan toplantısında genel kuruldan sonra Birliğimizin maddi olanaksızlığı daha da artmıştır. Düşünülmelidir ki, tahsil edilebilmiş olsa idi 40 milyon Türk Lirası vadeli hesapta yılda en az 16 milyon Türk Lirası gelir getirecekti. Yalnız bu gelir bile Birliğimizin tüm yıllık giderlerini yaklaşık olarak karşılayabilecek idi.

Diğer taraftan, tahsil edilemeyen bu kesenekler 5 yıllık zaman aşımına uğramaya başlamıştır. Şimdi bu Yönetim Kurulunun sekiz ay içinde bu alacağı tahsil etmek imkânı bulunmadığı söylenebilir, ama yönetim kurulu da bu biriken alacakları gibi dünden bugüne geçmiş değil, aynı arkadaşlarımız önceki genel kurullardan da gelmektedir. Binaenaleyh, bu hesabı bu Yönetim Kurulundan sormak da haklı olduğumuz kanısındayım.

Yönetim Kurulu, maddi sıkıntıyı gözler önüne sermekte ve sanki hiçbir çözüm yolu yokmuş gibi ihtarı aczetmektedir. Halbuki bunun çaresi mevcuttur arkadaşlar. Size Avukatlık Kanununun ilgili maddesini okuyorum: Madde aynen şöyle diyor;

Madde 62: Türkiye Barolar Birliğinin yahut baroların organlarında görevli olarak kendisine verilmiş görev ve yetkiyi ihmal eden veya kötüye kullanan avukat, Türk Ceza Kanununun 230 ve 240 ncı maddelerince cezalandırılabilir."

Arkadaşlar, "verilen görev ve yetkiyi ihmal eden veya kötüye kullanan" deniyor, bu arkadaşlarımız 40 milyon lira alacağımızı tahsil etmemek suretiyle acze düşmüşlerdir. (Alkışlar)

Bu maddede kesin yaptırım mevcut. Sayın Hatay Delegeşi Nabi İnal arkadaşımızın Zonguldak'da söylediği gibi; "Bu tahsil edilemiyor, emsal olsun, Allah aşkına bizi icra-

ya verin, diğerk barolara da emsal gösterin." Arkadaşlar yapmadılar, halbuki yapmamak elinde değil, tahsil etmek mecburiyetinde.

Ben bir aralık düşündüm, kendisine çok değer verdiğimiz, büyük hizmetleri geçen Sayın Atilla Sav hakkında Türkiye Barolar Birliğine ve Ankara Baro Başkanına müracaat edeyim, hakkında disiplin takibatı isteyeyim. Hatta görevini yapmıyor diye savcılıkta şikâyet edeyim dedim, tahrik etmek için. Fakat bir yıl daha beklemeyi uygun gördüm. Burada yeniden görev alacak arkadaşlar, Barolar Birliği Başkanlığında ve Yönetim Kurulunda görev alan arkadaşlar bu vazifeyi yapıp yapmayacaklarını, kanunun bu görevini yerine getirip getirmeyeceklerini burada açıklamalıdır. Bu gidişe bir son verilmelidir arkadaşlar.

Türkiye Barolar Birliğinin 1 milyon 200 bin Türk Lirası Maliyeye borcu var, biz maliyeye bir vergi bircumuzu ödeyemiyoruz, 61 baromuz var, arkadaşlar 30 baro ne kadar fecidir, 30 baro geçen yıl içinde hiçbir ödeme yapmamış. 7 yıldan beri ölüm yardımı göndermeyen, 5 yıldan beri bir kuruş kesenek ödemeyen barolar var, bir tanesi de Adana Barosu, çok şayanı dikkat. Eğer bu gidişe son verilmezse hem etkinliğimiz, hem de saygınlığımız artacak, ama Türkiye Barolar Birliği de maddi olanaksızlıktan saygınlık ve etkinlik içinde bilmiyorum nereye varacak.

Sayın arkadaşlarım, Türkiye Barolar Birliğinin delege sayısı takriben 170'dir, toplantı nisabı 1/4'tür. Buna göre 43-44 delege ile toplanabilmekteyiz. Bu toplantılarda, bu özel bir toplantı için katılan delege arkadaşlarım çok, ama genel kurul toplantılarına katılan delege sayısı evvela 120'lerde doğılırken 80'e indi, Zonguldak'ta 60'a indi, Antalya'da ondan da aşağı düştü. Toplantıya katılanlar ancak üçte bir oranında oluyor, kararlar da onun yarısıyla 30 kişiyle kararverir duruma geldik. Bu gidişe Sayın Yönetim Kurulu keseneklerle ilgili birçok yakınmalarda bulunuyor, ama Türkiye Barolar Birliğinin genel kurul Toplantılarına katılmayan barolar ve delegeler hakkında hiçbir açıklamada bulunmuyor. Bunu da bir noksanlık sayıyorum. Sadece Türkiye Barolar Birliğinin kesenek göndermeyen baroları ile bilgide de bulunmaması, ama bu genel kurul toplantılarına delegelerini göndermeyen veya seçildiği halde gelmeyen delegelerle ilgili açıklamalarda bulunması ve bunları toplantıya davet etmesi gerekirdi. (Salondan "Kısa kes" sesi)

BAŞKAN- Siz devam edin efendim.

TEKİN YAMAN (Devamla)- Arkadaşım ben anlatacağım, eğer bir tahrir verirseniz Divan Başkanı söz süremi kısıtlar. Ben buraya bu raporları okuyarak geldim, Türkiye Barolar Birliğinin nereden nereye gittini anlatacağız burada.

BAŞKAN- Lütfen karşılıklı konuşmayın, siz devam buyurun efendim.

TEKİN YAMAN (Devamla)- Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Biz sizi zevkle dinledik, biz de dilimizin döndüğü kadar bu dertlerimizi burada anlatacağız.

Sayın arkadaşlarım; çalışma raporunda bu Kanun Hükümündeki Kararnamelerle Türkiye Barolar Birliğinin Yönetim Kurulu çok değerli çalışmalar yapmıştır. Gerçekten avukatlık mesleği ve barolar bu kabul edilen Kanun Hükümündeki Kararnamelerle çok geri bir noktaya itilmek istenmektedir. Bunu bu yönde çalışmalarından dolayı kendilerini kutluyoruz ve tebrik ediyoruz, ama Türkiye Barolar Birliği bu noktaya neden gelmiştir, neden itilmemiştir, niçin bir çok barolar keseneklerini ödememekte ve delegeler bu toplantılara katılmamaktadır. Bunun sebebi üzerinde Yönetim Kurulu Raporunda hiçbir açıklama görmüyoruz.

Sayın arkadaşlarım, burada eski genel kurul toplantılarına katılanlar bilirler. Gönderilen tebrik telgraflarında bile gelen telgrafı gönderenin A kişi, B kişisi olmasına göre alkışlar tutuldu, tezahürat yapıldı. Hassasiyetimiz buradan geliyor.

Yine bu toplantılarda bir baskı grubu teranesi tutturuldu. Türkiye Barolar Birliği baskı grubu olacakmış, hangi fikrin, hangi temayülün baskı grubu olacağız. Baskı grubu, baskı grubu olacağız derken, şimdi biz savcıların,

Adalet Bakanının baskısı altına itildik. Şimdi bir mahalli savcı gelip Türkiye Barolar Birliğini denetleyecek, vali kanunda bazı şartlar yazılmış, ona göre mahalli baroların başkanlarını veya yönetim kurullarını görevden el çektirecek. 1136 sayılı Kanun değil, ondan önceki kanunun da ta gerisine düştük bu baskı grubu teranesiyle. Çok şükür ki, bu çalışma raporunda baskı grubu tabirini görmedim, bundan da memnunluk duyuyorum, eski raporlardan farklı olduğu için belirtmeyi kendim için bir kadir şahaslık telakki ederim.

Avukatlık Kanunuyla ilgili çalışmalar yapılmaktadır, öğrendiğimize göre bu çalışmalara parlamentoda Barolar Birliğinden bir üye davet edilmiştir ve son toplantı zannediyorum 12 Şubat tarihine kalmıştır. Çalışma raporunda o toplantı sonucu da bildirilecektir diye bir beyan vardır, Sayın Başkanın sunuş konuşmasında bu konuya ilişmediler, kendileri açıklamada bulunurlarsa memnun oluruz.

Diğer taraftan Birlik binası hakkında protokola uymadan temel atılmış, bunun için bir ihtarname çekilmiş, bunun sonucu da bildirilecek denmektedir. O konuda da bize açıklayıcı bilgi verirlerse memnun oluruz.

Arkadaşlar, diğer bir sorun şurada; yıllık kesenekler evvelki rakamlara göre büyütüldü, çoğaltıldı, ama bugün için mahalli baroların yıllık kesenekler, giderlerini karşılamaz vaziyettedir. Tavan ve taban miktarı var. Bunu paranın değer kaybı karşısında süratli bir şekilde

değer kaybettiği malumdur. Yeni Avukatlık Kanununda bu rakamın yükseltilmesi gerekir. Bu yükseltilme mümkün değilse, memur katsayısına göre bir oran veya asgari ücrete göre bir oran koymak suretiyle her zaman yıllık keseneğini kanundaki miktarını değiştirtmek gibi zor bir yol açılmak suretiyle bu orantı, ne şekilde bir orantı konacaksa, mesela yıllığı asgari ücretin 6 katı, 8 katı veya memur katsayısı gibi bir değişikliklerle Avukatlık Kanununun bu maddesinin işlerlik kazanması yerinde olur kanaatindeyim.

Sayın Divan Başkanının ikazına da uyarak, diğer arkadaşlarıma söz inkânı bırakmak üzere bir noktaya daha ilişip sözlerimi bağlayacağım.

Efendim, konu çalışma raporunda olmayan, fakat Başkanlık raporunda da bulunmayan, fakat Sayın Başkan Yardımcısının konuşmasında geçen bir olay ile ilgili.

Fransa'da Konsoloslüğümüzü basıp rehin alan ve daha sonra silahsız bir vatandaşımızı önderilen Paris Ağır Ceza Mahkemesinin kararı ile ilgili olarak Fransa'da bir çok tepkiler oldu, Türkiye'de bir çok tepkiler oldu, üniversite rektörü konuşma yaptı, ama neden sonra bir gazetenin bir paragrafında Türkiye Barolar Birliğinin bu konuda bir yayında bulunduğu haberi çıktı.

Bizim tam konumuz olan bu konuya Türkiye Barolar Birliğinin yeterince yer ayırmaması ve öncelikle bunu belirtmemesi çok dikkate şayan. İzmir'deki olaya 12 sayfa

yer vermişler, bu çalışma raporunun hiç bir yerinde bu konuda bir haber yok. İzmir'deki olay kadar bu olay mühim değil mi acaba. Eğer yönetim kurulu toplantı halinde değilse yönetim kurulunu özel bir fevkalade toplantıya çağırmaları veya o da mümkün olmayorsa Başkan olarak bir basın ve yayına akseden bir konuşma yapmaları gerekirdi.

Radyc ve televizyonda isminde yanılmış olabilirim, Çağdaş Avukatlar Grubunun bu konudaki bir beyanı çıktı. Bir de Türk Hukuk Kurumunun galiba, Türkiye Barolar Birliği bu konuda da geri kalmış bulunuyor.

Bendeniz bu konunun bu genel kurul toplantısında görüşülerek genel kurul kararı haline getirilmesini ve Fransızcaya ve İngilizceye tercüme edilmek suretiyle Fransız Elçiliğine, Paris Barosuna, varsa Fransa'da Fransız Barolar Birliğine ve ilgili mahkemeye gönderilmesini, hazırlanacak bir metnin oylarınıza sunularak ulaştırılmasını teklif ediyorum. Bu, 60 yıl önce olup olmadığı meçhul olan bir olayın, bugünün Fransa'sında sanki bir tahrikmiş gibi, ağır bir tahrikmiş gibi karara bağlanması çok dikkate şayan.

Vedat Burcuoğlu değerli arkadaşımızın ermeni sorunları ile ilgili önceki bir çalışması var. Türkiye Barolar Birliğinde bir çalışma yapıldı, o çalışmada özetlemek suretiyle çok güzel bir karşılık tepki vermek gerekirken, Fransa'da kendi basınının gösterdiği tepkiyi Türkiye Barolar Birliğinin geç olarak ve sadece burada birkaç kelime ile

geçistirilmesini de büyük bir noksanlık sayıyorum.

Beni sabırla dinlediğiniz için, bir arkadaşım müstesna, hepinize saygılar sunarım, teşekkür ederim. (Alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ederiz Sayın Yaman.

Sayın Yaman, sizin konuşmanızın sonunda dile getirdiğiniz hususla ilgili olarak İzmir Barosu delegelerinin bir yazılı önerisi var.

TEKİN YAMAN- Bendeniz de bir de yazılı olarak müsaade ederseniz vereyim.

BAŞKAN- Gerek yok, zaten aynı mealde, siz önergenizi sözlü olarak verdiniz, sözlü olarak ben aldım.

Değerli arkadaşlarımız, söz sırası Kastamonu Delegesi Avukat Sayın Mehdi Keskin arkadaşımızda.

Sayın Keskin, buyurunuz efendim.

AVUKAT MEHDİ KESKİN (Kastamonu Barosu)- Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; Türkiye Barolar Birliğinin XVII. Genel Kurul Toplantısına sunulan Başkanlık Raporu, Yönetim Kurulu Çalışma ve Mali Faaliyet Raporları üzerindeki görüşlerimi belirtmek üzere huzurunuzdayım.

Sözlerimin başında şahsım ve temsil ettiğim Kastamonu Barosu adına hepinizi saygıyla selamlıyor, bu toplantının ve alınacak kararların, varılacak sonuçların ülkenize, Türk hukukuna ve savunma mesleğine hayırlı olmasını candan diliyorum.

Değerli arkadaşlarım, faaliyet raporlarında her zaman olduğu gibi ve olması gerektiği gibi hareket noktası olarak başlangıçta sav, savunma ve yargı üçlüsünün zarureti esas alınmıştır. Bu konunun önemi üzerinde ben ayrıca duracak değilim. Ancak, savunmanın eksiksiz, her türlü kısıtlamadan uzak şekilde ve adaletin tecellisine tam anlamıyla yardımcı olacak surette var olabilmesi için pozitif hukukun meri mevzuatın buna elverişli olması gereğini vurgulamak istiyorum.

Çalışma raporunda da isabetle belirtildiği gibi zaten savunma mesleğinin kemaliyle ortaya koyucu ve onu kemaliyle sürdürücü nitelikleri tam anlamıyla taşıdığı söylenemezse de, oldukça ileri adımları atmış olan 1136 sayılı Avukatlık Kanunu ile vaz edilen hükümlerin son defa 54 ve 79 sayılı Kanun Hükümündeki Kararnamelerle çok geriye götürüldüğü ortadadır. Halbuki 1136 sayılı Kanundan daha ileri adımlar atılması, hukukun üstünlüğünden ve savunmanın kutsallığından söz edilebilmesi için gerekli iken, bu gereğin tam tersine işletilmesindeki yanlışlık orta yerdedir. Sonuç budur. Bu sonuca hangi sebep ve saiklerle gelindiği çok tartışılabilir.

Bugün karşı karşıya olduğumuz durumun sorumluluğunu herkes birbirinin üzerine atabilir. Fakat herkes için kabul edilebilir bir sonuca ulaşamaz. Çünkü, konunun tabiatı budur. Bence bu neticenin sebepleri ve sorumluları

üzerinde durmanın artık anlamı ve faydası yoktur, çünkü olan olmuştur. Bunun için kaybedilecek zaman da yoktur. Yapılacak iş, bunun düzeltilmesi, düzeltilmesine çalışılmasıdır.

Savunmanın kutsallığı neyi gerektiriyorsa onların temini için, kutsal savunmanın süceleri olan bütün avukatlar, barolar ve Türkiye Barolar Birliği hemen her türlü meşru yollarla, kanuni imkânlarla her zeminde her türlü gayretin ve çalışmanın içine vakit kaybetmeksizin girmelidir. Mesleğin tabiatında mevcut ağırlığı ile, sistemli bir çalışma ile savunmanın hakkın tecellisine kemaliyle yardımcı olacak şekle getirilmesinin mümkün olduğunu düşünüyorum.

Ancak, mesleğin tabiatında mevcut ağırlık derken, meslek teşekküllerinin özellikle günlük aktif politika rüzgârlarından etkilenmemesini, tam tersine varmak istediğimiz sonuca ulaşabilmek için her ekole bu ağırlıkla ve bu konuda etkili olunması gerektiğini belirtmek istiyorum. Bugünden geriye bakıp maalesef, gerek şahıslarımız ve gerekse tüzel kişilikli olarak meslek teşekküllerimiz bazı tutum ve davranışlarıyla söz konusu ettiğim geriye gidişle olumsuz ve muayyen bir oranda etkileri olduğu, en azından bu geriye gidişe fırsat ve zemin hazırlandığının inkârının da mümkün olmadığı gerçek bulunmakla birlikte, artık bunun da tartışılmasında yarar değil, meslek tesanütümüz açısından zarar görüyorum.

Sadece bugünden sonrası için değerlendirmelerimizin ve uygulamalarımızın, bunlar göz önünde tutularak samimi otokritiklerle yapılmasını dilediğimi ifade için belirtiyorum.

Değerli arkadaşlarım, 54 ve 79 sayılı Kararnamelerle savunmaya getirilen kısıtlamaların ortadan kaldırılacağı muhakkaktır. Önemli olan bunun mümkün olan en kısa sürede gerçekleştirilebilmesidir. Çalışma raporunda Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonunun bahsettiğim konuda Türkiye Barolar Birliğinden görüş istediği belirtilerek, bu görüşlerin sunulduğu yazılıdır. Bundan son derece memnunuz. Ancak, ek bir yazı ile ve bundan sonra yapılacak şifahi görüşmelerle aşağıda önereceğim iki noktayı daha yeni kanuna konulması için Adalet Komisyonuna bildirilmesini ve her birimizin kendi çevremizde bu konuda gayret göstermemizin yararlı olacağını düşünüyorum.

Bunlardan birincisi; itirazlara ve tartışmalara açık bir konudur. Değerli arkadaşlarım, Türkiye Barolar Birliğini ve baroları haklı veya haksız, yerli veya yersiz ithamlardan korumak, ağırlığını ve etkisini artırmak için Türkiye Barolar Birliği Başkanı ile baro başkanlarının tümünün siyasi partilerin yönetim organlarında görevli olmaması şartının kanuna konulmasını son derece yararlı görüyorum.

Avukatlar siyaseti en iyi yapacak olan ve yapması

gereken, ülkemizde siyaset yoluyla dahi hizmet etmeyi en iyi bilen kişilerdir. Siyaset dışında kalmaları gibi bir düşüncem yoktur. Ancak, 61 tane baro başkanının, sadece baro başkanlarının mensup oldukları siyasi partilerin yönetim organlarında görev almamalarının uygun olacağını düşünüyorum. Bunun bize daha büyük bir ağırlık vereceğini, yerli yersiz, haklı haksız istismarlardan kurtacağını, ithamlardan kurtaracağını düşünüyorum.

Tabii konuşmamın başında bu önereceğim hususun tartışmalara açık bir konu olduğunu peşinen beyan etmiştim. Onda amacım bunun benim düşündüğüm şeyin yanlış da olabileceği, yanlış da denilebileceği en azından tartışmaya açık olduğunu belirtmiştim.

Böylece meslek kuruluşlarımız iyi niyetli veya kötü niyetli kuruluşlar veya kişiler tarafından yıpratılmayacak, savunmanın yargının öteki unsurları ile, yasama ve yürütme organları nezdindeki etkisi çok daha değişik ve kuvvetli olacaktır diye düşünüyorum. Bu konuyu Sayın Genel Kurulun ve gelecek yönetim kurulunun dikkatlerine saygı ile sunuyorum.

İkinci konu şudur; çalışma raporunda akçalı durumdan söz edilirken, karşı karşıya bulunulan sıkıntılar dile getirilmiştir. Hemen belirteyim ki, özellikle üye adedi bakımından küçük sayılan baroların akçalı sıkıntıları Türkiye Barolar Birliğinininkinden çok daha fazladır.

Türkiye'deki 61 barodan 38'inde, yani yarıdan fazlasında 100'den daha az avukat vardır. Maksimum kesenek limiti yıllık 6 bin liradır. Bugünkü para değeri ekonomik şartlar 6 bin liranın arttırılmasını zaruri kılmaktadır. Özellikle mevcudu az olan barolar yönünden bunda zaruret vardır.

Değerli arkadaşlarım, müşahhaslaştırmak, somut hale getirmek için arz etmek istiyorum ki, Kastamonu Barosunda 59 avukat kayıtlıdır, içimizde 59'dan daha üye mevcudu az olan bir çok baro var. 6 bin liradan 354 bin lira yıllık gelirimiz var, başka da bir yerden gelirimiz yok. Bunun 95 bin lirası kesenek olup, bize 259 bin lira kalmaktadır. 40 bin lira Kastamonu gibi bir yerde yıllık kira veriyoruz, çok cüzzi bir rakamdır, 20 bin lira yakıt parası zaruri olarak verilecektir, 15 bin lira telefon parası, 20 bin lira elektrik gideri, 10 bin lira seçim gideri mecburen verilecektir, 5 bin lira da sivil savunma payı ile yıllık en az 25 bin lira posta masrafı ve en az 15 bin lira da kırtasiye masrafı olacaktır. Bundan daha aşağısının düşünülebileceğini zannetmiyorum. Görüldüğü gibi rakamlar çok aşağıdan alınmış olup daha da tasarruf mümkün değildir.

Şimdi bu zaruri giderler toplamı 150 bin lira, topladığımızdan elimizde kalan 250 bin liradan bu 150 bin lira zaruri masrafı çıkardığımızda bize 109 bin lira para artmaktadır. İşte bu 109 bin lira ile baronun sekreteryasını

ve temizliğini karşılamak mecburiyeti vardır. Bunu ne kadar az düşünseniz ayda 25 bin liradan yılda 300 bin lira eder, yazı işini birisine yaptıracaksınız, temizliği birisine yaptıracaksınız, en az ayda 25 bin lira ayırsanız 300 bin lira. Elinizde bu iş için kalan para 109 bin lira. Görülüyor ki 191 bin lira açığımız vardır. Bu miktarın resmi daire avukatları ile birlikte toplam mevcudu 59 olan bir baro camiasında devamlı toplama ile mümkün olacağını sanmak yanlış olur. Bu sadece bizim değil, mevcudu 100'den az olan bütün baroların problemidir. Mevcudu bizim kadar da olmayan baroların çok daha büyük problemidir.

Burada bir noktayı vurgulamak istiyorum. Bu 100 rakamı nedir, niye 100 rakamını alıyorsun, aşağı olan, yukarı olan?

Değerli arkadaşlarım, İstanbul Barosunda masraf bizden fazla olur, Ankara Barosunda fazla olur, Adana Barosunda bizden fazla olur, ama insaf ile düşünüünüz; bu masraf İstanbul Barosundaki avukat adadi bizim avukat adedimizin katı kadar değildir. Masraf aynı oranda yükselmez, çok cüzzi oranda masraf yükselir. Onun için özellikle 100'den noksan mevcuda sahip olan barolarda çok büyük sıkıntılar vardır.

O halde, 6 bin lira olan yıllık aidat 10 bin liraya mı çıkartılacak, ileride tekrar enfilasyon durumuna,

para değerine, iktisadi duruma göre nasıl değiştirilecek. Sayın Tekin Yaman, şahsen bana cazip gelen bu konuda asgari ücret esası mı getirilecek, katsayı esası mı getirilecek, bu konunun özellikle genel kurulun dikkatine sunulmasında fayda görüyorum. Yönetim Kuruluna seçilecek genel kurulumuz içinden arkadaşlarımızın da bu konu üzerinde mutlaka ve hassasiyetle durmalarını ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin Komisyon gündeminde bulunan Yeni Avukatlık Kanunu değişikliğinde bu yönde bir çalışmanın içine girilmesini gönülden arzu ediyorum.

Değerli arkadaşlarım, konuşmamın son bölümünde bir noktayı arz etmek isterim. Mali faaliyet raporunda bugünkü duruma göre herhangi bir baronun, hangi baronun Türkiye Barolar Birliğine kaç lira borcu bulunduğu yeganyegan yazılmıştır, bizim de borcumuz vardır. Buna göre baroların Türkiye Barolar Birliğine toplam 39 milyon 275 bin lira borcu vardır, bunun 106 bin lirası da bize aittir. Hemen ifade edeyim ki bu para bankada hazır beklemektedir, bir yere harcamadık, ama göndermedik de.

Şimdi bu konuda ben Sayın Tekin Yaman'dan başka türlü yaklaşmaktiyorum konuya. Yaptığım hesap ve taramanın sonucunu sunuyorum. 100'den az mevcutlu baroların toplam 3 milyon 300 bin lira borcu var. Buna karşılık, mevcudu 100'den fazla olan baroların 36 milyon borcu var, yani

100'den fazla mevcutlu baroların borcu, 100'den az mevcutlu baroların borcunun tam 11 katıdır. Bir başka şekilde hesap yaparsak şu sonuç çıkıyor; 3 milyon lira kadar borcu olan baroların avukat mevcudu 1839, 35 milyon lira olan baroların mevcudu 16.600'dür. Görülüyor ki, mali rapordaki barolar borçlarını ödemiyor yakınmasının asıl muhatabı bizim gibi mevcudu az olan barolar değildir. 6500 üye mevcutlu İstanbul Barosunun 15 milyon lira, 3500 mevcutlu Ankara Barosunun 9 milyon lira, 500 üye mevcutlu Adana Barosunun da 1 milyon 700 bin lira, 1276 üye mevcutlu İzmir Barosunun da 1,5 milyon lira borcu dururken, bunların tahsilatı yapılmamış ve tahsilat için gerekli girişimlerde bulunulmamış iken, 9500 lira borçlu Ağrı Barosundan, 28 bin lira borçlu Gümüşhane Barosundan, 39 bin lira borçlu Nevşehir Barosundan, 76 bin lira borçlu Giresun Barosundan ve 106 bin lira borçlu Kastamonu Barosundan yakınmayı pek insaf ile bağdaşır bulmadığımı samimiyetle ifade etmek istiyorum. (Alkışlar)

Değerli arkadaşlarım, burada kendi barom bakımından açık kalplilikle ifade ediyorum ki, İstanbul Barosundan 15 milyon liranın, Ankara Barosundan 9 milyon liranın tahsil edildiği tarafımızdan öğrenildiği gün derhal sadece 106 bin liradan ibaret borcumuz halen bankada hıfzettiğimiz, ama bunun için göndermediğimiz borcumuz o gün yıldırım

tel havalesiyle Birliğe gönderilecektir. Bu taahhütümüzün samimiyetini ve gerçekliliğini göstermek için tutanaklara geçmesi bakımından, kendimi de bağlamak bakımından huzurunuzda açıkça ifade ediyorum.

Değerli arkadaşlarım, ülkede hukukun üstünlüğü ilkesinin savunucusu olan ve kutsal savunma mesleğinin mensubu bulunan kişilerin kuruluşu durumundaki Türkiye Barolar Birliğinin XVII. Genel Kurulunun en iyi ve en doğru kararlar alacağı ve en iyi sonuçlara ulaşacağı, en iyi arkadaşları göreve getireceği inancıyla şahsım ve Başkanı bulunduğum Kastamonu Barosu adına hepinize saygılar sunuyorum, teşekkür ederim. (Alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ederim Sayın Keskin.

Söz sırası şimdi Sayın Selahattin Sulhi Tekinay arkadaşımızda, buyurun efendim. (Alkışlar)

AVUKAT SELAHATTİN SULHİ TEKİNAY (İstanbul Barosu)- Sayın Başkan, kıymetli arkadaşlarım, evvela hepinize İstanbul Barosunun sevgi ve saygılarını getirdim.

Raporu dikkatle okudum, raporda iki nokta üzerinde büyük bir hassasiyetle durulmakta. Birisi savunma özgürlüğü, öteki de baroların vesayet altına alınmış olması.

Arkadaşlar, gerçekten bu iki nokta son derece önemli ve bir an evvel çözüme bağlanması zorunlu noktalar. Evvela savunma özgürlüğü, avukatlık mesleğinin ruhudur,

manasıdır. Bu özgürlük olmadan bu mesleğin icra edilebilmesine imkân tasavvur edilemez. Bu özgürlüğü kısıtlayan birtakım engellerin mevcudiyetinde de şüphe yok. Bunların neler olduğu sayıldı, döküldü, üzerinde durmayacağım.

İkinci nokta; baroların vesayet altına alındığı. Bu da raporda etraflı bir şekilde anlatılmış, bunun da üzerinde durmayacağım.

Üzerinde durmak istediğim nokta şu; raporda haklı olarak bunlardan şikâyet edilmiş, baroların bu engellerden, bu yüklerden, bu sınırlamalardan kurtulması lâzım geldiğine işaret edilmiş, bunlara ilişkin birtakım örnekler verilmiş, doğru. Yalnız bir şey eksik raporda. O eksikliğin de telafi edilmesini çok isterdim. O da öz eleştiridir. Arkadaşlar biz bu duruma düşmüşsek, acaba bizim bu durumdaki katkımız nedir, bunu da araştırmak mecburiyetindeyiz. Bütün engellemeleri, bütün mahsurları, bütün kötülükleri dışıradı aramak doğru değildir, samimiyetle ve açık kalplilikle bir noktayı tespit etmek ihtiyacındayız. O da acaba bizim avukatlar camiası olarak bu neticenin elde edilmesinde böyle kötü bir tablonun ortaya çıkmasında hiçbir katkımız yok mudur? Biz tamamen kendimize düşen görevleri sonuna kadar yaptık mı? Biz siyaset yapmadık mı? Biz avukatlar camiası olarak acaba savunma özgürlüğümüzün kısıtlanması hususunda alınan tedbirlere adeta teşvikçi bir tutum demeyeyim, ama ona yakın bazı hatalar işlemedik mi?

Arkadaşlar, hataların görülmesi, itiraf edilmesi, tespit edilmesi büyük gelişmeler sağlar. Bu, insani faziletlerin başında gelir. Buna kendimizi zorlamak mecburiyetindeyiz. Biz hata işleyen bir camıyız, bunu açık kalplilikle ortaya koyalım, koyalım ki bundan sonra hata işlemeyelim.

(Alkışlar)

Bizim önümüze çıkartılan engelleri aşabilmemizin zannederim zorunlu şartı budur. Arkadaşlar şu seslerden dahi anlıyorsunuz, tenkite karşı, kendi kendimizi tenkide karşı tahammülsüzlüğümüz açıktır, mutlaka tedavi edilmesi lâzım gelen bir hastalık halindedir bizim bu eksikliğimiz. Bir hatibi sonuna kadar dinlemek, %99'unuzu tenzih ediyorum tabii, ama bu sabır ve tahammülü göstermek, eğitimini almak mecburiyetindeyiz ve biz bunun örneği olmalıyız.

("Bravo" sesleri ve alkışlar)

Arkadaşlar, avukatlık bir mücadele sanatıdır, bütün hayat bir mücadeledir, ama avukatlıkta bu mücadele bir sanat haline gelir. Bu sanatın kuralları vardır, bu kurallara acaba ne dereceye kadar riayet ediyoruz, ne dereceye kadar biz bu kuralların adamıyız, bunu her an, her gün kanıtlamak zorundayız.

Sevgili arkadaşlarım, bu girişimden sonra zamanın kısıtlı olmasını da göz önünde tutarak rapor hakkında etraflı olarak ele alınmakla beraber...

BAŞKAN- Zamanınız kısıtlı değil, konuşmanızın bir bölümünü öğleden sonra da yapabilirsiniz, hiç zamanınız kısıtlı değil.

AVUKAT SELAHATTİN SULHİ TEKİNAY (Devamla)- Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Fakat elimden geldiği kadar öğleden evvel bu konuşmayı bitirmek istiyorum.

Sevgili arkadaşlar, 54 ve 79 sayılı Kararnamelerin tenkitlerini raporda okudunuz. Evvela tekrar edeyim, biz bu tenkitlere çok geniş bölümleri itibarı ile katılıyoruz. Nelere katılıyoruz, bunları sayıp dökmenin anlamı yok, çünkü katılıyorum diyorum, fakat birkaç nokta var ki, teferruat kabilindedir belki, fakat üzerinde durmakta fayda vardır, çünkü görüşmeler başlamak üzeredir. Bunları daha geniş bir zamanda duyurmak imkânı belki bulunmayabilir.

Basit bir nokta, özellikle büyük şehirlerde kış aylarında seçim son derece büyük güçlüklerle yapılıyor. Her sene öyle anlaşılıyor ki, artık her devrede Aralık ayında bu seçimler yapılacaktır. İstanbul'da Aralık ayında seçim yapılmasının ne kadar güç olduğunu bütün arkadaşlar gördüler. Mümkün mertebe seçimleri Ekim ayına almakta fayda var. Dondurucu soğuklarda, karlı ve fırtınalı havalarda, özellikle yaşlı ve hasta meslektaşlarımız seçim sandığının başına kadar gelemiyorlar, bunu bilhassa belirtmek isterim. Bazı

bütçe güçlüklerinin olduğunu takdir ediyorum, fakat bu güçlüklerin Ekim ayınaalındığı takdirde seçimler, aşılabileceğine kaniyim.

İkinci nokta, 54 sayılı Kararnamenin 154 ncü maddesiyle ilgili karardaki esas düşüncelere ben de katılıyorum, ancak belli suçlardan dolayı haklarında son tahkikat açılmış olan meslektaşlarım, işten men edilmelerinin doğurabileceği tehlikeler hakikaten büyük. Barolara, baro yönetim kurullarına bu hususta bir yetkinin tanınması son derece isabetlidir, zaten raporda da bu teklif edilmiş, buna katılıyorum.

Bir alternatif olarak baro yönetim kurullarının bu husustaki yetkileri tamamen mahdut kalmak şartı ile eğer çok vahim haller varsa, eğer baro yönetim kurulları bu yetkilerini gereği gibi zamanında kullanamaz diye tereddüt ediliyorsa, o takdirde her halde yine bir otomatik bir uygulamaya gidilmemesi ve mahkemeye, yani son soruşturmayı yürütmekte olan kaza organına bu görevin, bu yetkinin tanınması düşünülebilir. Nasıl mahkeme tutuklama kararı veriyorsa, eğer önündeki delillere göre zorunlu görmüşse, o takdirde işte men kararını da o verebilir. Yoksa otomatik olarak delilleri değerlendirmek imkânından tamamen yoksun bulunan baro yönetim kurullarına bu görevin verilmesinin hiçbir anlamı yoktur. Bu vicdanları örteleyici bir harekettir. Bizim önümüze gelen henüz göreve başladık, önümüze gelen

hadiselerde vicdanlarımız kanamadan böyle bir karar verilemeyeceğini tespit ettik. Ne yapmıştır ki hakkında son soruşturma açılmış? Raporda da isabetle belirtildiği gibi son soruşturmanın nasıl açıldığı, bütün uygulayıcılar tarafından malum. Binaenaleyh, eğer mahkeme zorunlu görüyorsa, önündeki deliller böyle bir meslektaşın mesleki görevini yapmasında kamusal bir sakınca olduğunu açıkca ve kesinlikle tespit etmişse kendisi bu kararı verir.

Baro disiplin kurullarını otomatik bir uygulayıcı mertebesine indirmek doğru değildir. Bu husustaki eleştirimizi de burada bitiriyorum.

Raporda 54 sayılı Kararnamenin 7 nci maddesiyle ilgili son derece değerli eleştiriler gördük doğrudur, katılıyoruz. Kamu kesiminde çalışan meslektaşlarımızın baro levhasına yazılmak veya yazılmamak hususundaki ihtiyarlarını bu derece mübalâğa etmemek lâzımdır, bunu bir an evvel ortadan kaldırmak lâzım. Ancak, bugünkü metin içinde dahi 54 sayılı Kararnamenin 7 maddesinin birinci fıkrası ile ikinci fıkrası arasındaki münasebeti yorumlamakta küçük bir zuhule uğradıklarına, düştüklerine kaniyim. İkinci fıkradan çıkartılmak istenen veyahut da çıkar gibi görülen anlam doğru değildir, yani acaba diyor yönetim kurulu, ikinci fıkraya göre her avukat baro levhasına yazılmak veya yazılmamak hususunda bir ihtiyar hakkına sahip midir? O mananın çıkmadığı böyle bir tereddüte mahal olmadığı kanaatinde-

yim.

Arkadaşlar, gene seçimlere döneceğim müsaade eder-
seniz. Seçimler yapılırken baro genel kurullarında ve burada
pek tabii Cumartesi akşamına kadar görüşmeler bitecek, er-
tesi gün seçimler yapılacak kaydı var. Raporda bu tenkit
ediliyor, özellikle deniyor, sayısı az olan barolarda uzak-
lardan gelen, il merkezine gelen delegelerin durumu göz
önünde tutulmalıdır ve bu itibarla zannederim mevcudu 1000
kişiyi aşmayan barolarda aynı günde bitirilebilmelidir.

Arkadaşlar, bunu çok sakıncalı buluyoruz, bu hu-
susta çok hassas bir barodur İstanbul Barosu. Esas itiba-
rıyla kararnamedeki çözüm tarzını muhafaza etmek lüzumuna
kanayım. Gerçi 100 kişi de olsa, 1000 kişi de olsa İstanbul
Barosu bakımından önemli değil, İstanbul Barosunda 7500
avukat var. Ancak, sayısı 100'ü geçen barolarda böyle bir
sistemin kabul edilmesinin sakıncalı olabileceğine kaniyiz,
belki 1000 rakamını 100'e indirmek suretiyle rapordaki tek-
lif kabul edilebilir, ama 100'den fazla olduğu takdirde uza-
yan görüşmeler dolayısıyla seçimlerin tehlikeye düşmesi ih-
timali vardır. Bunun sakıncalı olduğuna kaniyim.

Raporda katılmadığımız noktalardan biri de; mü-
hürlü zarfların kullanılmasının fuzuli bir güçlük yarata-
cağı, yaratmakta olduğu hakkındaki eleştiridir. Buna da
katılmıyorum, mühürlü zarfların kullanılması büyük bir

güvence unsurudur ve bu sistemin muhafaza edilmesi lüzumuna kaniyiz.

Arkadaşlar, burada eleştirilecek nokta şudur, ki onu da zannederim bir cümle halinde ifade etmişler raporda; İstanbul'da 46 ismin teker teker yazılmasında çok büyük bir güçlük var. Bu son derece ilkel bir yöntemdir. Hücreye giren bir arkadaş, özellikle yaşlı arkadaşlarımız, teker teker 46 ismi 20-25 dakikada yazabildiler ve soğuk havada geriye alan onun arkasındaki arkadaşlar sabır ve tahammülle uzun süre, 1,5-2 saati buldu, bu süre beklemek zorunda kaldılar. Onun için zannederim yapılacak şey, mühürlü zarf usulünden, mühürlü pusulalar usulünden vaz geçmek şartı ile önceden adayların bildirilmesi, bu önceden tabirini özellikle kullanıyorum, seçim gününden en az bir hafta evvel kurula adayların isimlerinin bildirilmesi, ki liste halinde de bildirilebilir, pek tabii o listede değişiklikler yapmak isteyenler bu haklarını kullanabilirler. Bu suretle seçimin icrası zannederim son derece pratik olacaktır ve en azından 20 dakikalık sürenin rey vermek için bir dakikaya indirilmesi mümkündür. Bu yoldaki tekliflerin de komisyona iletilmesini özellikle rica ediyorum.

Ödentilerden her iki arkadaşım bahsetti, haklı olarak raporda da bundan yakınılıyor. Arkadaşlar en çok borçlu olan baro bizim baromuzdur. Çok özür dileyerek söylüyorum, göreve gelir gelmez bu kadar ağır bir borç

altında kalması, İstanbul Barosunun beni manen muzdarip kıldı. Derhal bu borçların ödenmesi için teşebbüse geçtik, bunun mümkün olmadığını gördük.

Dün Sayın Teoman Evren ile görüştük, İstanbul Barosunun borçları 35 milyon liraya varmış. Ben İstanbul'dan ayrılmadan bir saat evvel tespit ettiğimiz mevcudumuzun miktarı 1 milyon 245 bin lira idi. Benden evvel bu görevi yürüten sayın arkadaşım da buradalar, herhalde onlar da bu imkânı bulamadılar ki, herhangi bir ödeme, kesintiler ödenemedi, buna imkân bulunamadı.

Şimdi arkadaşlar, peki acz halindeyiz diye Barolar Birliğini besleyen bir damarı tıkayacak mıyız? Yani Barolar Birliği bu ödentileri almazsa yaşayamayacak hale geliyor ise, bu paraları biz acz halindeyiz, ödeyemiyoruz mu diyeceğiz, elbirliği ile bir çare bulmalıyız. Biraz evvel iki değerli arkadaşım kendileri bakımından açıkça durumu ifade ettiler. Son konuşan kıymetli arkadaşım, İstanbul Barosu borçlarını ödesin, biz de derhal yıldırım telgrafla göndereceğim dedi, fakat mesele o değil. İstanbul Barosunun da bu parayı ödeyecek hale getirilmesi ve ödeyecek hale getirilmesi için gerekli yasal önlemlerin alınmasıdır. Artık yasal bir tasarruf olmadıkça, bugünkü şartlar altında bu paranın ödenmesine imkân olmadığını, maddi imkân bulunmadığını hepiniz görüyorsunuz, hepimiz

görüyoruz. Ne yapabiliriz de ödeyebiliriz bu borçları. 1 milyon 245 bin lirayı nasıl sarfedeceğimizin hesabını vermek üzere bir pusula hazırladım, biraz evvel ki kıymetli arkadaşım Kastamonu Barosu bakımından isabetle bunu birer birer tebaruz ettirdi, benim adıma da konuşmuş oldu, teşekkür ederim. Gerek görmüyorum aynı şeyleri tekrar etmeye.

Şimdi yasal önlemler nasıl alınır, birden bire baro aidatlarını 6 bin liradan 20 bin liraya çıkartamayız, çıkartamayız ama bu mahsur özellikle meslek hayatlarının ilk yıllarındaki avukatlar için bahis konusudur. Yeni avukat olmuş olanların birdenbire 6 bin lira vermesi dahi zordur. Kademeli bir sisteme gidilmesi lüzumu var; ilk senelerde genç bir avukattan belki 2 bin lira alınır birkaç sene, fakat ondan sonra birden bire 10 bin liraya, 10 yılını doldurmuş avukatlar için belki 20 bin liraya çıkar aidat arkadaşlar. Başka bir kaynağı, başka bir besleyici damarı var mıdır Barolar Birliğinin. Olmadığını hepimiz tespit ettiğimize göre, oradan buradan para temin etmek, yardım, iane toplamak da mümkün görülmediğine göre yapacağımız başka bir şey yok. Bunun için yasama gücünü süratle harekete geçirmek ve bir çözüme bağlamak mecburiyetindeyiz. Artık insaf edelim arkadaşlar, 10 sene avukatlık yapan bir arkadaş kendi barosuna ve o barosunun bağlı bulunduğu Türkiye Barolar Birliğine maddi katkılarını 20 bin liraya çıkarabilir, çıkartmalıdır eğer bu mesleği icra ediyorsa,

bu katkıyı esirgememelidir.

Arkadaşlar, birkaç noktaya satırbaşları halinde ilişmekle iktifa edeceğim.

BAŞKAN- Efendim, konuşmanız daha uzun sürecekse öğleden sonra da devam edebilirsiniz.

AVUKAT SELAHATTİN SULHİ TEKİNAY (Devamla)- Teşekkür ederim efendim; üç cümlemi satır başları halinde söyledikten sonra sözlerimi bitiriyorum efendim.

Arkadaşlar, Ankara Barosundaki durumu da inceledik, İstanbul Barosunda da aynı dert var. Bu barclara bağlı sandıklar var biliyorsunuz, 7500 küsur üyesi olan İstanbul Barosunda sandığa mensup arkadaşlarımızın sayısı 480 Sayın Esatoğlu yanılmıyorum zannederim, evet o civardadır. Şimdi Ankara Barosunda durum nedir diye inceledik, 300'e kadar inmiş, sonra galiba son yaptıkları değişikliklerle nisbi bir yükseliş olmuş sayıda. Görüyorsunuz ki bu yardım sandıkları işlemiyor, işlemesi kolay da değil. Bunları böyle bütün Türkiye çapında müşterek bir çözüme kavuşturmak için gerekli çalışmalara Barolar Birliğinin mutlaka ve derhal girmesi lâzımdır.

Sağlık sorunlarını bu cümleden olarak ele almak mecburiyetindeyiz, bizim tespit ettiğimiz somut hadiselerde hakikaten içler acısı birtakım hadiseler cereyan ediyor, bunlara seyirci kalamayız.

Genç avukatlara yardım için elimizi uzatmalıyız, bunun için de yasal bir tedbirlere ihtiyaç var, Barolar Birliği sinesinde çözümlenecektir bu mesele. Staj meselesi için hakimler bakımından, hakim stajyerleri bakımından gerekli önlemler alınıyor, bu arada her ikisini tevhid etmek lüzumuna avukat arkadaşlarımızın büyük bir kısmı kanidir, gerekli çalışmalara derhal girişmek mecburiyetindeyiz.

Adalet binaları ile ilgili teşebbüsleri de artık Barolar Birliği seviyesinde ele almak ihtiyacı var. Arkadaşlar büyük şehirlerde bu bir facia haline gelmiştir. Avukat arkadaşlar bu dağınıklıktan son derece şikâyetçidirler, bunun bir an evvel ele alınması ihtiyacı kesindir.

Beni dinlemek lütfunda bulunduğunuz için çok teşekkür ederim. (Alkışlar)

BAŞKAN- Çok teşekkür ederiz efendim.

Değerli degele arkadaşlarım, Barolar Birliğimiz tarafından hazırlanmış olan otobüslerin hazır olduğunu duyduk. Hep birlikte cübbeleri de götürerek Anıtkabire gideceğiz, lütfen arkadaşlarım hazırlıklarını yapsınlar.

Öğleden sonra saat 14.00'de toplanmak üzere toplantıya ara veriyorum.

Kapanma saati : 12.07

İKİNCİ OTURUM

Açılma saati: 14.00

BAŞKAN- Türkiye Barolar Birliği XVII. Genel Kurulunun İkinci Oturumunu açıyorum.

Gündemimize kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Bu oturum bitene kadar Türkiye Barolar Birliğinin çeşitli organlarında görev arkadaşlarımızın adaylıklarını kendi el yazılarıyla, kendi imzaları altında önermelerini rica ediyorum. Seçim Kurulu Başkanının yazdığı yazıdan böyle bir anlam çıkıyor, birtakım adaylık başvuruları vardır, bundan sonra da sürecektir sanıyorum. Biz o bütün başvuruları bir listeye döküp sizin adınıza Seçim Kurulu Başkanlığına iletacağız.

Bir başka hususu da duyurmak isterim. Ev sahibi Baro olarak bu akşam saat 19.00'da Balin Otelinde bir kokteyl düzenledik, arkadaşlarımızın eşleriyle birlikte onurlandırmalarını rica ediyoruz. Davetiyeler dışarıda verilmektedir.

Gündemimize kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Rapor üzerindeki görüşmelerde söz sırası İstanbul Delegesi Avukat Sayın Güven Kurtul arkadaşımızda.

Buyurun Sayın Kurtul.

AVUKAT GÜVEN KURTUL (İstanbul Barosu Delegesi)-
Muhterem Başkanım, muhterem meslektaşlarım; Birliğimizin

1983 dönemine ait çalışma raporunu ben de iki gün içerisinde inceleme fırsatına eriştim. Bu çalışma raporundan edindiğim intibai tek bir cümle ile özetlemek istiyorum. Bu çalışma raporu başından sonuna kadar bir şikâyetname havası içerisinde düzenlenmiş bir metinden ibaret olduğu kanaatindeyim. Bu şikâyetname büyük ölçüde sıkıyönetim mahkemelerinde görev yapan bir kısım avukat arkadaşlarımızın şikâyetnamesinden ibarettir. Münhasıran polis baskıları, hakların tahdidi, avukatların üstlerinin aranması sanki bugün 1984 yılında Türkiye'de bizim mesleğimizin ana problemi, bütün meseleleri avukatların çantalarının aranması, sıkıyönetimdeki anarşistlerin, bölücülerin cezaevlerinde uğradığı kötü muameleler, haklarımızın tahdit edilmiş olması, orman ağaçlarının görüntüsünden arkadaşlarımız orman görüntüsünü kaybetmiş oldukları kanaatindeyim. Bu şikâyet sonunda öyle bir havaya varıyor ki, barolardan da şikâyet; şu kadar lira aidatını ödemedi, şu baro şu kadar aidatını ödemedi. Bu kötümser, karamsar bedbin hava faaliyet raporunun sonundaki rakamlara dahi aksediyor ve dediğim gibi birbirimizle de şikâyetle noktalanıyor.

Ben bu şikâyetname muhterem arkadaşlarım, sayın Kongre Başkanının rüçhanlı olarak Ankara Barosu Başkanı olarak yaptığı konuşmada da devam etti. Söylediklerinden çok belki söylemediklerinden. Daha sonra plaket alma vesilesiy-

le gelen ikinci bir Sav arkadaşımızın uzun bir konuşmasıyla bu şikâyetname sürüp gitti. Ben 1984 senesinin avukatlık mesleğinin sadece bu konular içerisinde boğulup, kapatılıp, sıkıştırılıp, bundan evvelki yıllarda olduğu gibi birtakım hedeflere doğru çekilmek istenecek durumda olduğu kanaatinde değilim.

Muhterem arkadaşlarım, bugün biraz evvel konuşan arkadaşlarımızın da ifade ettiği gibi, gerek birliğimiz, gerekse barolarımız büyük bir maddi sıkıntı içindedirler. Kendi basit meselelerimizi bir yana atmışız, birtakım daha politik tarafları olabilecek konuları ifade etmenin veya edememenin burada sıkıntısının çekildiğine şahit oldum.

Sabahleyin buraya Adalet Bakanımız geldi muhterem arkadaşlarım, bu çok önemli bir noktadır benim için. Sanki lalettayin bir vatandaş gibi geldi, lalettayin bir vatandaş gibi çıktı. 1984 senesinde faaliyet raporunda deniyor ki, Barolar Birliğinin görevi 1136 sayılı Avukatlık Yasasının 110/6 maddesi; "Kanunların memleket ihtiyaçlarına uygun olarak gelişmesi ve yürütülmesi yolunda dileklerde; yayınlarda bulunmak, gerekirse ön tasarı hazırlamak."

Türkiye'de 1984 senelerinde kanun değil, yeni bir Anayasanın ışığında yeni bir hukuk rejimine, yeni bir demokrasiye geçildi. Sanki bunlar yok, faaliyet raporunda yok, Türkiye sadece sıkıyönetim mahkemelerinden ibaret. Bilmem neredeki avukat Birliği yazı yazmış, üstüm arandı,

o da havale görevi yapmış, Adalet Bakanlığına göndermiş, oradan gelmiş gereği düşünülecektir diye yazılar altalta konmuş. Bu Barolar Birliğinin bu yüzyılda vazifesi bunlar olmamalı muhterem arkadaşlarım. Yani Sayın Başkanımızın da dediği gibi; arkadaşlar neyi öz eleştiri yapalım. Kendimizi tenkit edelim dedi İstanbul Barosu Başkanı, oradan bir arkadaşım da yck efendim neyi tenkit edeceğiz dedi. Hadise budur muhterem arkadaşlarım. Kendimizi bu at gözlüğünden, bu dar çerçevelerden kurtarıp, meslektaşlarımızın sosyal, ekonomik ve barolarımızın da keza sosyal, ekonomik gücünü, etkisini ortaya koymamız lâzım.

Buraya Adelet Bakanı geldi, oturdu, çıktı gitti. Yeni bir rejim kurulmuş, yeni demokrasiye geçilmiş, yeni bir Anyasaya yapılmış, bu yeni rejim içerisinde bu Adalet Bakanının görüşleri nedir? Beyler bunlar önemli olaylardır, buraya kürsüye davet edilmeliydi. Ondan sonra diyoruz ki, Birliğin fonksiyonu köreltilmiştir, şu sayılı kararname ile Birlik vesayet altına alınmıştır. Bırakalım başka yerlerde neden aramayı, biz kendi kendimizi bu şekilde hapsettiğimiz takdirde dar çerçeveler içerisinde, gün ışığına çıkmadığımız takdirde elbetteki oynayamayan gelin yerim dar dermiş.

Aidat meseleleri burada konuşuldu. O versin, öteki versin denildi. Muhterem arkadaşlarım, yani birbirimizden alacağımız, yani birbirimizin elimiz cebinde mi, sadece bu konu mu kaldı Barolar Birliğinin gelir temini meselesinde.

Niye yaratıcı buluşlar yapamıyoruz, yani hukukçuyuz diye statünün devamının muhafaza bekçisi miyiz sadece. Eskiden bir yardım pulu vardı, dilekçelere beşer liralık pul yapıştırılıyordu, bir buluştur, olur veya olmaz. Bu beş liralık damga pulu yardım pulu haline dönüştürülür. Mühim olan, demokrasi diyalog rejimidir. Bir kısım görülen veya görülmeyen hedefleri kendinize hedef edip, anlaşılır veya anlaşılmasız şekilde onlara saldırmakla devamlı Donkişot'un değirmenlere saldırması gibi bu iş yürümez. Diyalog kuracağız işte Adalet Bakanımız geldi toplantımıza, ne diyalogu var, işte kendileri buraya geldiler, gittiler. Niye diyalog kurulmuyor. Niye Barolar Birliğinin bu meseleleri, maddi meseleleri, bütçe meseleleri için Hazineden niye yardım almayalım, kamu kuruluşları hazineden yardım alırlar. Yardım alırsak vesayet altına mı gireceğiz. Bunlara çaba sarfedelim, temas kuralım, insan ilişkilerini geliştirelim. Yani ille bir savaş havası mı devam ettirmek, yani ben bunun çok karşısındayım ve bu Barolar Birliğini yine sözümün başında dediğim gibi Barolarla vurguluyorum dikkat ederseniz, Barolar Birliğimiz burada 60-70 kişi toplanıp, her sene 60-70 kişi 10 Mart'ta dövünür gibi dövünüp dağılmaktan başka dağılmaktan başka netice hasıl etmez muhterem arkadaşlarım.

Benim anaatince şurada en güzel Barolar Birliğinin çalışması, sözümü noktallıyorum, kısa konuşuyorum,

şu olmuştur. 90 yaşındaki Burhanettin Gültepe ağabeyimiz buraya gelmiştir, sevgi, şefkat, iyimserlik, güzel duygularla karşılanmıştır ve Kongre Başkanı tarafından yerine oturtulmuştur. İşte buhava, bu iyimserlik, bu dayanışma, bu diyalog olduğu takdirde bugün ufak bir kıvılcımdır, örnektir, Barolar Birliği hem sosyal, hem ekonomik, hem de bazı arkadaşlarımızın zihninde olduğu gibi söyleyemedikleri konularda Barolar Birliğinin çok daha etkili, verimli, randımanlı olmasını temin eder, hepinizi saygılarımla selamlarım muhterem arkadaşlarım. (Alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ederim Sayın Kurtul.

Konuşmanızın bir bölümü Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunun yanıtlayacağı hususlara giriyor.

Konuşmanızda değindiğiniz bir husus Divan olarak bizi ilgilendirdiği için kısaca değinmek istiyorum.

Sayın Adalet Bakanının burada konuk olarak bulunup, konuşmaya çağrılmadığına işaret ediyorsunuz. Adalet Bakanının böyle bir toplulukta Divan Başkanının çağırmasına gereksinimi yoktur. Adalet Bakanı konuşmak istiyor idiyse, kendisine Adalet Bakanlığının hizmetleri ile ilgili çok paslar verilmiştir burada. Bizzat Birlik Başkan Yardımcısı arkadaşımız konuşmasında, Ankara Baro Başkanı sıfatıyla ben yaptığım konuşmada, Adalet Bakanlığının vesayetinden,

Adalet Bakanlığının kanun hükmündeki kararnamelerle ilgili görevlerinden bahsettik. Eğer Sayın Adalet Bakanı böyle bir toplulukta Türkiye Barolar Birliğinin yurdun dört bir tarafından gelmiş avukatların temsilcilerinin huzurunda söylemek istediği şeyler var idiyse, kürsümüz kendilerine açıktı. Böyle bir talep gelmediği için kendilerine söz vermek veya söz vermeyi hatırlatmak da bizim görevimizin dışında idi.

Teşekkür ederim.

GÜVEN KURTUL- Başkanlık Divanı Başkanınca kürsüye davet edilmesi gerekirdi.

BAŞKAN- Bir daha siz yönettiğinizde çağırırsınız Güven Bey.

Sayın Nabi İnal, buyurun efendim.

AVUKAT NABİ İNAL (Hatay Barosu)- Sayın Başkanlar, değerli arkadaşlarım; konuşmama başlarken bir noktaya değinmek isterim. Olağanüstü dönemlerden olağan döneme, demokratik yaşama geçme süreci içerisinde görev yapan Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu geçtiğimiz dönem içerisinde yasaların ve olanakların elverdiği ölçüde çaba göstermiş ve Türkiye'de saygınlığını koruyan tek kuruluş, olanakları gücü elverdiği ölçüde de etkinliğini sürdürebilen bir kuruluş olarak ayakta kalmıştır. Bu yönden çalışmalarından dolayı Yönetim Kurulu üyelerine teşekkürü bir borç bilirim. (Alkışlar)

Değerli arkadaşlarım, çok kısa iki noktaya değineceğim. Kanun Kuvvetindeki iki Kararname ile Yaşamız bilindiği gibi büyük değişikliğe uğramış, vesayetten kurtulalım derken, Adalet Bakanlığının vesayetinin dışında, valilerin vesayeti altına, savcılarının vesayeti altına ve bugün az önce sabahdan yapılan bazı konuşmalarla neredeyse hakimlerin de vesayeti altına girme durumumuzla karşı karşıyayız.

Çalışma raporunda Avukatlık Yasasındaki değişikliklere karşı Birlik görüşü belirtilmiştir, buna şahsen katıldığımızdan, ayrıca bunun tekrarina gerek duymuyorum. Yalnız Yönetim Kurulu sanıyorum ki, bir konuyu ya unutmuştur veyahut gözden kaçırmış veya rapora geçirme gereğini duymamıştır, ben burada bu hususu belirtmek istiyorum.

Biz sadece 54 ve 79 sayılı Kararnamelerle değil, bir de Dernekler Yasasına eklenen bir madde ile artık bir kamu kurum ve kuruluşu değil, bir dernek niteliğine dönüştürüldük. Seçimimizi yapmadan önce valiye listemizi vermek, gündeminizi sunmak, seçimden sonra da sonuçları bildirmekten başlamak üzere, derneklerin tabii olduğu birçok prosedür bize de aynı uygulanmaktadır. Bu itibarla, yeni Yasanın hazırlık ve Mecliste görüşme süreci içerisinde Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu ve Ankara Barosu, ki görevlendirilmiştir. Bu çalışmalar içinde bu hususa değinmelerini ve Dernekler Yasasına sessizce eklenen bu maddenin de

kaldırılması suretiyle bir dernek statüsüne dönüşmemizin de önlenmesini dilemekteyim ve bunu da bir eksiklik olarak gördüğümüzü belirtmek gereğini duyuyorum.

Akçalı durumumuz malum, bozuk. Tekin Yaman arkadaşım sabahtan etraflıca belirttiler. Zonguldak'da şahsen ben çıktım, çünkü o güne kadar bir' tek kuruş borç bırakmadan her sene genel kurul toplantısına geliyorduk, ama o günden sonra dedik ki, ben Hatay Barosu olarak para ödeme-yeceğim. Rica ediyorum, ben istiyorum, Hatay Barosunu icraya verin, o kanalla bizden para alın, ama ondan sonra da borcunu ödemeyen diğer baroları da yaptırım suretiyle borç ödemeye davet edelim. Nasıl ki, barolarımızın aıdatını ödemeyen üyelerine karşı yaptırım olanağı varsa, Birliğin de borcunu ödemeyen barolara karşı yaptırım olanağı vardır. Borcunu ödememek ayıp olmuyor da, istemek mi ayıp oluyor veya bunun yaptırımını gerçekleştirmek mi ayıp oluyor. Ben buna bir türlü anlam veremiyorum. Yeni Yönetim Kurulunun bu konuda titizlikle çalışmasını ve alacaklarını tahsil yoluna gitmesini tekrar rica ediyorum ve yine bu kürsüden Zonguldak'ta verdiğimiz sözü ben yaptırım, parayı tahsil etme yolunda çabalarını sürdürecekleri inancı ile geri alarak, beni aıdatı ödemediğim takdirde tekrar icraya versinler, rica ediyorum. Bu seneden sonra da Hatay Barosu olarak biz muntazaman borcumuzu Türkiye Barolar Birliğine göndereceğimizi ifade etmek suretiyle hepinize saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ederim Sayın İnal

Bu arada genel kurula gelmiş mesajlar var, onları okuyoruz:

Sayın Avukat Teoman Evren

Türkiye Barolar Birliği Başkan Yardımcısı

Birliğinizin XVII. Olağan Genel Kurul Toplantısına rahatsızlığım nedeniyle katılamıyorum.

Türk hukuk yaşamında çok değerli katkıları bulunan Birliğinize başarı dileklerimi ve Genel Kurula katılanlara saygılarımı sunarım.

Ahmet Boyacıoğlu

Anayasa Mahkemesi Başkanı

Sayın Avukat Teoman Evren

Birliğinizin XVII. Olağan Genel Kuruluna davetiniz için teşekkür ederim.

Genel Kurul çalışmalarınızda başarılar temenni eder, size ve Birliğiniz mensuplarına selamlarımla birlikte en iyi dileklerimi sunarım.

Turgut Özal

Başbakan

Sayın Avukat Teoman Evren

Türkiye Barolar Birliği Başkan Yardımcısı

Nazik toplantınıza çalışmalarımın yoğunluğu nedeniyle katılamayacağım için üzüntülerimi belirtir, Türk adaletine olan sonsuz güvenimi sağlayan siz değerli arkadaşla-

rıma çalışmalarınızda başarılar dilerim.

İsmail Özdağlar
Devlet Bakanı

Sayın Teoman Evren

Türkiye Barolar Birliği

Nazik davetinizi aldım. Birliğinizin XVII. Olağan Genel Kuruluna işlerimin yoğunluğu sebebiyle katılamıyorum. Genel Kurulunuzun başarılı olması dileğiyle, şahsınızda Birlik üyelerine saygılarımı sunarım.

Veysel Atasoy
Ulaştırma Bakanı

Sayın Teoman Evren

Başarılarınızın devamını diler, selamlarımı sunarım.

Hüznü Doğan

Tarım, Orman ve Köy İşleri Bakanı

Sayın Teoman Evren

Türkiye Barolar Birliği Genel Başkan Yardımcısı

Birliğinizin XVII. Olağan Genel Kurul toplantısına Ankara dışında bulunmam nedeniyle katılamayacağım için üzgünüm. Yakın ilginize içtenlikle teşekkür eder, çalışmalarınızda başarı dileği ile saygılar sunarım.

Mükerrem Taşcıoğlu
Kültür ve Turizm Bakanı

Sayın Avukat Teoman Evren

Türkiye Barolar Birliği

Birliğinizin XVII. Olağan Genel Kurul Toplantısına dair nazik davetinize teşekkür ederim.

Bakanlıktaki yoğun çalıŝmalarım nedeniyle aranıza bulunamayacağım için üzgünüm.

Genel Kurul çalışmalarınızda başarılar diler, saygı ve sevgiler sunarım.

Mehmet Aydın

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı

Sayın Teoman Evren

Türkiye Barolar Birliği Başkan Yardımcısı

XVII. Olağan Genel Kurul Toplantınıza ait nazik davetinizi memnuniyetle aldım, çok teşekkür ederim.

Genel Kurulda alınacak kararların memleketimize ve milletimize hayırlı ve uğurlu olmasını diler, size ve toplantıya katılanlara selam ve saygılarımı sunarım.

Safa Giray

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Sayın Teoman Evren

Türkiye Barolar Birliği Başkan Yardımcısı

Birliğinizin XVII. Olağan Genel Kurul Toplantısına nedeniyle göndermek lütfundu bulunduğunuz nazik davetiniz için teşekkürlerimi sunarım.

Konfederasyona bağlı kuruluşlarımızın sendikal çalıŝmaları dolayısıyla halen Ankara dışında bulunduğumdan toplantınızı izleyememenin üzüntüsü içindeyim. Mazur görülmemi dilerim.

Bir vesile Genel Kurulda yapılacak eleştirilerin ve alınacak kararların Türk hukuk ve yargı sistemine olumlu katkılar sağlayacağından emin bulunarak, Genel Kurulunuzu oluşturan güzide hukukçu delegeleri derin muhabbetle selamlar, seçeceğiniz yeni yöneticilere içten başarılar dilerim.

Saygılarımla.

Şevket Yılmaz

TÜRK-İŞ Genel Başkanı

Sayın Teoman Evren

Türkiye Barolar Birliği Başkan Yardımcısı

Kardeş meslek kuruluşumuz Türkiye Mimar ve Mühendis Odaları Birliğinin bugün Ankara'da yapılan kongreleri nedeniyle aranızda bulunmak kıvancını yaşayamamanın üzüntüsünü duymaktayım.

Avukatlık mesleğinin, hukukun ve insan onurunun korunması doğrultusunda zor ve olağan üstü bir dönemde gösterdiğiniz yoğun çabalardan ötürü, Türkiye Barolar Birliğini ve onun özverili yöneticilerini şahsınızda kutlarım.

İnsanımız ve halkımız yararına önemli kararlar üreteceğinize yürekten inandığımız Türkiye Barolar Birliği XVII. Olağan Genel Kurulunu ve bu onurlu uğraşın somutlaştığı tüm üyeleri Türkiye Mühendis ve Mimar Odaları Birliği adına saygı ile selamlar, başarı dileklerimi iletirim.

Bülent Tanık

Türkiye Mühendis ve Mimar Odaları
Birliği Başkanı

BAŞKAN- Diğer bir kısım mesajlara sonra devam ederiz.

Şimdi konuşmalara geçiyoruz.

Sayın Selahattin Aydın, Kahramanmaraş Delegatesi arkadaşımız, buyurun efendim.

AVUKAT SELAHATTİN AYDIN (Kahramanmaraş Delegatesi)- Sayın Başkan, değerli meslektaşlarım, muhterem basın mensupları; Bendeniz iki hususu huzurunuzda arz ve ifade için sabahleyin söz istemiştim.

Birisi, 13 seneye yakın bir zamandan beri katıldığım Birlik Genel Kuruluna en yüksek yargı organlarını temsil eden Anayasa, Yargıtay, Danıştay Başkanları ile bizim bugün kendilerinden şikâyet ettiğimiz, belki şahsen kusursuz olmalarına rağmen Adalet Bakanlığını temsil eden muhterem bir Bakanın da misafireten aramıza lütfedin katılmış olmalarını fırsat ittihaz etmek suretiyle onlar huzurunda meselelerimizi arz ve izah ederiz. Bu camianın dertlerini onlar, tatbikatçıların ağızından dinlesinler. Vaktiyle kendileri de bu basamaklardan, taşradan, savunma mesleğinden yürümek, karar organları görevini yerine getirmek suretiyle derece derece adalete hizmet etmek suretiyle bugünkü makam ve mercilere gelmiş olduklarını, zamanla mazide çektikleri sıkıntıları unutabileceklerini dikkate alarak, onların bilhassa şahıslarına hitabetmek istiyordum, ama bazı arkadaşlarımızın da gerçekten haklı olarak

temas ettikleri gibi, aramıza katılan fevkalade hallerden sonra olağan üstü zamanlardan sonra aramıza katılan, gerçekten katılmış olmasını da büyük bir medeni cesaret telakki ettiğimiz Adalet Bakanı kısa bir süre sonra aramızdan ayrıldılar ve gittiler.

Değerli arkadaşlarım, biz bu konuyu böyle belirttikten sonra, daima koşulları ve günahları başkalarında aramak ihtiyatını bırakmadıktan sonra, doğru ve salim çıkış yolu bulmaklığımız mümkün değildir. Hepimiz bir meslektaşın ve meslektaşım olarak kardeşim kadar saygı duyduğum insanlarsınız, birbirimizle bir aile toplantısı halindeyiz. Burada art niyet olmadıktan, iyi niyetle bulunduktan sonra açıklamalar arasında sürçülisan edenler, belki elinde olmayarak dilin sürçmesi neticesi arzu etmediği şeyleri söylemek suretiyle bazı arkadaşlarımızın telakkilerini ve düşüncelerini rencide edecek kadar kişiler olabiliriz, ama her halûkârda biz bir ailenin birbirinden kopmaz, ızdırapları, acıları ve meşakkatleri beraberce paylaşan mensupları olarak biribirimizi müsamaha ile, töleransla karşılamak zorundayız.

Gelecek için en doğru, en salim karar verebilmek, ancak geçmişteki hataları açıkca, medeni cesaretle, fakat büyük bir samimiyetle ortaya koymak da mümkündür.

Şunu arz ve itiraf etmek istiyorum; ne yazık ki mazide parlamentoyu temsil eden büyük çoğunluk daima

hukukçulardan müteşekkül olmuştur. Taşrada avukat olarak, savcı olarak, hakim olarak kendi sahalarında ızdırap çekmiş insanların parlamentoya girdikten sonra sanki gökten inmiş insanlar gibi her şeyi unuttur olmalarını bir türlü manalandırmak imkânım olmadı.

Değerli arkadaşlarım, iki nokta üzerinde durmak suretiyle konuşmalarımı bitirmeye çalışacağım. Birisi; 54 ve 79 sayılı Kanun Hükümündeki Kararnameleri bütün teferruatiyle faaliyet raporunda ve Sayın Başkanımızın açış konuşmalarında gördük, kanun hükümleri de daha evvel geldiği için okumuş ve öğrenmiş bulunuyoruz.

Gerçekten de vesayet altına alındığımız iddiasına yer vermemek mümkün değil, ama niçin? Ben bizim mesleği almak isteniyorum, yıllarca hakim teminatının, hakimlerin şahsı için vatandaş için bir garanti teşkil ettiği iddiasını kabul etmiş ve bunu savunageldik. Hakimlere imtiyaz verildiği, kendi kendilerini sevk ve idareye ehil oldukları ve eğer yasal bakımından da bu gibi sorumluluklar ve görevlerle teçhis edildikleri takdirde, hakimler camiasının adli teminat altında en veciz bir şekilde görevlerini çok bitaraf bir şekil yapacakları inancı hasıl olmuş ve bunun yıllarca konuşmaları, propagandaları yapılmış, basında, toplantılarda hakim teminatı üzerinde gerçekten varılan ittifağın sonucu, nihayet kanun hükmünden Yüksek Hakimler Kurulu teşekkül etmiştir.

Zannedildi ki, Türk Milleti adına hüküm veren en büyük tarihi sorumluluklar taşıyan adalet gibi ulvi bir mefhumu meslek haline getirmiş ve bunun tatbikatçıları olmak mevkiine gelmiş insanlar her şeyi başkalarının kontrol ve murakabesine lüzum kalmadan en tatlı bir şekilde yürütecekler, görevlerine erken gidecekler, geç vakitlere kadar çalışacaklar, memleketi itibarıyla tayin ve nakillerde herkesin hakkını herkese verecekler ve bu konuda tasavvur olunan en ideal prensipleri hareketlerine düstur ittihaz edecekler. Böylesine bir telakki ile teminat verildi. Biz sadece kendimize yapılan muamelelerden yakınıyoruz, hükmün üç mesnetlerinden birisini teşkil eden avukatlık, savunmanın yanında hakim ve savcı da var. Onlar da bizim gibi aynı duruma hemen hemen getirilmişlerdir. Onlar da artık kendi kendilerine tasavvur yapmak imkânından mahrum edilmişlerdir. Biz de aynı duruma getirildik, neden ve niçin? Bu konudaki şikâyetleri mazide bu konuda yapılan birtakım haksız tasarrufları Yüksek Hakimler Kurulu, ülkeyi kendi aralarında paylaşan birtakım üyelerin meydana getirdiği tezi, bu memlekette yıllarca dedikoduyu mucip oldu. Haksız tasarruflara tesadüf edildi.

Objektif ölçüler ve kıstaslara riayet edilmediği, birtakım hadiselerle ve vakıalarla ortaya çıktı. Hatta sanki adaletin tevdiini süratini sağlamaya kendileri memur degillermiş gibi zaman zaman kendi görevlerini unutarak

seyirci kaldıkları da müşahhas olundu. Bunların yanında, avukatlar için de söylenecek sözler ortaya çıktı. Barolarımızın kendine düşen bitaraf hizmetleri lâıyıkıyla yapamadıkları dedikodusu da ayyuka çıktı. Mazur görün, isim zikretmeyeceğim, hepsi de samimi arkadaşlarız, hepsini de yaptıkları hizmetlerinden dolayı takdir ve tebrik ederim, ama bizi bu hale nasıl getirdiler. Zaman oldu, şu gördüğünüz salon da diğer bir başka toplantı salonlarımızda bir tek büyük gelenek gelirdi, o büyük çelengin gölgesine sığınmak suretiyle onlara hoş görünmek, onlara yaranmak, onların yasal ve Anayasal tutum ve davranışlarının doğru olmadığı bütün memleketçe kabul edilmesine rağmen, onların sempatisini haline gelebilmeyi marifet sayan bir zihniyet, yıllarca bu memlekette en ideal hukukçuluğu, savunma mesleğini en ideal şekilde tatbik edegelen bir camiyi uzaktan veya yakından haklı veya haksız ithamlara maruz bıraktı. İşte bu gibi duygu ve düşüncelerden alınması lâzım gelen tecrübe ne olmalıdır? 1960 yılında demek oluyor ki bir hadise cereyan etti, 1960 yılındaki hadiseleri yapan insanların bize şu fikri telkin ederek 12 Eylül'e gelmeden önceki hadiseleri bunların ışığında değerlendirilmek suretiyle hiç olmazsa bunu birtakım ölçüler içinde tutmak mecburiyeti husule geldiği halde, buna riayet edilemedi. Ne idi onlar?

Demek oluyor ki, Anayasa çerçevesinde mevcut ve mevzuu bütün hukuk kuruluşları, bütün yasal kuruluşların ötesinde hiç de bu gibi şeylerle uğraşmak meşguliyetleri,

görevleri ve vazifeleri, olmadığı halde, Türkiye'de cereyan eden hadiseleri bir gün bize bir hizmet tevdi edildiği zaman bunlara müdahale ederken, isabetle tasarruflarda bulunalım diye açık veya gizli kontrol ve müşahade altında tutan birtakım güçlerin bulunduğu ortaya çıktı. İşte bunlar unutuldu. Netice itibarıyla da bildiğiniz gibi hakikaten bugün için bir meslek mensubu olarak hepimizi kaygılandıran, üzen, ızdıraba sürükleyen fevkalade ağır bir darbeye mazur kalmış insanların şaşkınlığı içinde, büyük bir tellem içinde ızdırap çektiğimiz şu 54 ve 79 sayılı Kanun Hükümündeki Kararnameler karşısında muzdarip durumdayız.

Bundan böyle, seçilecek ve gelecekte bizleri temsil edecek olan arkadaşlarımızın, çok istirahat ediyorum bu gibi konulara hassasiyet gösterebilirler. Değerli hatip arkadaşlarımızın belirttikleri gibi, mevzuat yetersizliğinden dolayı değil, bizim birtakım artık mazide kalması gereken, unutulması lâzım gelen içtimai, siyasi şu veya bu sebeplerle hoşumuza giden şeyleri falan şahısları veya baro yaptıysa onu sineye çekmek, eğer bizim temayüllerimize aykırı düşünce zuhur etmişse, onun karşısında tepki gösterdik. Bu olmamalıydı ve olmaması lâzım bundan sonra.

Şunu arz ve ifade edeyim ki, bugün Türkiye Cumhuriyetinde arzu edilen ideal şekilde bir Adalet Bakanı veya Hükümete gerçekten adaletin her şeyin üstünde tutulması lâzım gelen bir nesne olduğu inancını hakim kılacaktır.

tasarruf yapmaya yetkili bir adam daha gelmemiştir.

Sayın Adalet Bakanı eğer burada kalmış olsalardı hatırlarsınız 1976 yılında Samsun toplantısında da arz etmiştim, hatta hakaret teşkil edecektir, İstanbul Barosu o zamanki başkanı arkadaşım Orhan Apaydın illa bunları zabıtlardan çıkaralım diye rica ettim. Benim rızam ve muafakatım hilafına yaptığım konuşmalarda hakarete tazammun eden cümleler bulunduğu iddiasıyla zabıtlardan konuşmalarımın bir kısmı çıkarıldı. Ben o zaman Adalet Bakanlığında vaktiy-le hasbel kader çalışmış bir arkadaşınız olarak, en yetkili müşteşar, umum müdürlerin bir arada bulunduğu bir toplantıda kendilerine sordum, Birinci Türk Hukuk Kongresinin Resepsiyonunda, efendim dedim ki; bizim bu zabıtları okuyor musunuz, rica ediyorum dedim, Türkiye Barolar Birliğinin kendi bünyesinde sizleri de temsil ediyoruz. Sizler ki çıkıp konuşamazsınız, haklarınızı arayamazsınız, ama biz hukukçu olarak avukatların hukuku yanında daha ziyade hakimlerin ve savcılarının teminatı durumundayız. Bizim ızdıraplarımızı, şikâyetlerimizi nazara alıyor musunuz, zabıtlarımızı tetkik ediyor musunuz? Hiç olmazsa bir raportöre verip bunları ne demişler diye bakıyor musunuz? Verilen cevap aynen şudur arkadaşlarım. Başka işimiz yok da zabıtlarla mı uğraşalım.

Demek oluyor ki bu işler olur, ne zaman olur? Bakanlık makamını bir yıldız telakki etmekten kurtuldukları, orayı bir iğneli fiçı telakki ettikleri, Bakanlık makamına

gelmek değil, ayrıca geride Türk Milletinin şükranına mazhar olacak tasarruflar yapmak suretiyle gitmiş olmanın marifet olduğunu, yüz sene sonra dahi adalette reform hangi zamanda hangi şahıs tarafından yapılmıştır sorusu sorulduğu zaman tarihe geçen falan adam zamanında dedirtebilen insan haysiyetlidir ve namusludur. Bunun dışındaki insanların bir iş yapacağı kanaatında değilim. Niçin yapılmıyor?

Koltuğu tekmelemek suretiyle çekilip sinei millette avdet edecek devlet adamı yetiştiremediğimiz için. O zamanda da söyledim, bir Adalet Bakanı geliyor, o Bakanlıktan gitmemek için üst mercilerin kendisine vaki telkinleri harfiyen benimsiyor ve kabul ediyor. Halbuki bir Adalet Bakanı öyle olmayacaktı, bunu açıkca söylüyorum, belki okurlar, Muhterem Adalet Bakanı diye söylüyorum; bugün tarihin hiçbir devrinde misali görülmemiş bir kadro mevcuttur Adalet Bakanlığında. Çağırır personeli, yetişmiş hukukçuları, doktorları, arkadaşlarını, ilim adamlarını çağırır adalet mekanizmasını bugünkü perişan durumdan kurtarmak için savcısıyla, avukatıyla ve hakimiyle ne yapmamız lâzımsa bir tasarı getirmeye çalışalım, gidelim hükümete kabul ettirmeye çalışalım. Hükümet kabul etmiyorsa, meclise gelirim tarihi bir konuşma yaparım, basın toplantısı yaparım, bu davada muaffak olamadım, yapamadım, ben adalet hizmetinden mahrum bırakıldım, onun için sinei millete çekiyoruz der gider. Aynı yıl arka arkaya iki defa fedakârlık yapacak idealist adam

yetiştirebilse idik bugün bu ızdırapları çekmezdik.

Ben değerli Kongre Başkanımız, bundan evvelki ilk açış konuşmasında Ankara Barosu Başkanı sıfatıyla vaki konuşmalarında güzel bir noktaya temas ettiler, dediler ki; Vakıtiyle Yargıtay Başkanı iken, adalet için şu ideal fikirleri savunan bir insan Adalet Bakanlığı makamına geldikten sonra maalesef şu kararnamenin altına imza atan adamdır, o imzayı o atmış değildir arkadaşlarım, attırmışlardır. Bunlar gelip geçici devrelerdir, olağan üstü hallerde yara almayan hiçbir müessese yoktur.

F aruk Eren'in açıkladığı gibi, fevkalade hallerde yara almadan, mekanizmayı kurtarabilmek ancak güçlü hakimlerin, kudretli savcılarının, vakur avukatların müadelesiyle mümkün olur. Gene de yara almadan kurtulmak mümkün değildir.

Değerli arkadaşlarım, konuşmalarımı bu suretle özetledikten sonra bir hususu arz edeyim. Arkadaşlar biz Anayasa değişti, TürkDil Kurumu yerine bir Dil Akademisi kuruldu. Avukatlar reklamcılar gibi herhangi bir şey gördükleri zaman derhal bunun bir nevi taklitçi durumuna girmemelidir. Bir hukuk dili vardır, güzel bir dildir, hukuka hakim olmuş hukukçularla ilgili ve hukuku tahsil etmiş olmanın bir nevi nişanesi halini yaşayan bazı güzel tabir ve telkitlerimiz mevcuttur. Hepinizin malumu olduğu gibi sizlere, zamanın değişmesiyle hükümler de değişir, bu bir mecelle kaidesi, ama biz en son değişenler arasında olalım. Mesela faaliyet ra-

porunda kullanılan öyle kelimeler var ki, bendeniz samimi-
yetle söyleyeyim, cumhuriyetin ilanıyla doğmuş bir arkada-
sınız olmama rağmen ben anlamıyorum. Biz bu konuda çok if-
rata varmayalım, ne ifrat, ikisi ortası yok mu diye çalışa-
lım. Bunu böylece özetleyelim.

Efendim baro aidatları konusunda çok değerli arka-
daşlarımın vaki açıklamalarını mensup olduğum baronun bana
verdiği görev olarak huzurunuzda getirecek ve bunun da acı
acı bizi üzen taraflarını arz ve izaha çalışacaktım, ama
çok muhterem İstanbul Barosu Başkanı ve Kastamonulu arka-
daşımızın gerçekten de sayılara dayanan ve hepimize tercü-
manlık yapan güzel konuşmalarında, hakikatleri açıklayan
güzel beyanlarından sonra bunlara temas etmek istemiyorum.
Esasen bizim yapacağımız diğer konuşmalara da değerli hocam
temas ettiler, onun için tekerrür olmasın diye o konuda da
huzurunuzu işgal etmek istemiyorum.

Yeni seçilecek olan Yönetim Kurulumuza, seçile-
cek başkanımıza bir tarihi hizmet daha düşmektedir. Sayın
Farun Erem'in 10 yıllık Genel Başkanlıktan ayrılması, Sayın
Atilla Sav Beyin seçildiği yıl biz adalet mekanizmasıyla il-
gili bir prensip kararı almıştık ve hakimlerle savcılar ya-
nında zabıt kâtiplerinin de düşünülmesi gerektiğini, bir
fabrikanın dişlileri gibi adalet hizmetinde büyük fonksi-
yonları inkâr edilmeyecek zabıt kâtiplerinin müteakip top-
lantımızda ana konu olarak işlenmesigereğini karar altına

almıştık, hatta bana da yazılı olarak tebligat yapılmıştı.

Değerli arkadaşlar, bugün meslek bakımından hepimiz imkânsızlıklarla yakınıyoruz. Bugün Türkiye'de bin küsur hakim açığı vardır. Bir hakim 25 kilo yük götürecekseniz 50 kilo yük yüklediğimiz zaman o 25 kiloyu da götürmez atar, hiçbir şey yapılmaz. İş yapılmadığı sürece avukatlar da hem para kazanamazlar, hem adalette beklenen süratin de sağlanmış olması mümkün olmaz. Bizim çok tarihi birtakım görevlerimiz vardır.

Susan, mevkiinin ağırlığı ve bitarafılığı sebebiyle haykırmayan, ama mahsun ve melul mahsun bakışlarıyla ızdıraplarını avukatlara anlatmaya çalışan hakimlere de tercüman olarak, onlarla da ilgili birtakım kurtarıcı formüller bulması için seçilecek olan Yönetim Kurulumuzun çalışması gerekir. Mecellenin bir hükmüdür, burada büyük üstatların yanında bunları söylememin manasız olduğunu biliyorum, ama bunlar hakikattir, açıklıyorum...

BAŞKAN- Lütfen toparlayınız Sayın Aydın.

SELAHATTİN AYDIN (Devamla)- Şimdi toparlıyorum efendim.

Bir ülkede eğer adalet mekanizması güçlü ve kuvvetle çalışıyorsa, devletin başında bulunan insanlar, hükümet ve hükümetin başı ne kadar acil ve perişan olursa olsun, o devlet payidar olur, ama buna mukabil devleti sevk ve idare eden insanlar ne kadar güçlü olurlarsa olsun, alim olurlarsa olsunlar, Adalet mekanizması eğer zayıf ve işlemiyorsa o

memleket payidar olmaz.

Hepinizi en derin sevgi ve saygılarımla selamlıyorum efendim. (Alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ederiz.

Başkanlık Divanı olarak her konuşmacının konuşma özgürlüğüne saygılıyız. Sayın Aydın başışlasın, 20 dakikayı aşkın bir konuşmaydı, zevkle dinledik, ancak her konuşmacı arkadaşımız bu şekilde konuşacak olursa bugün gündemi tamamlamama durumuyla yüzyüze gelebiliriz. Onun için ben bundan sonra konuşacak arkadaşlarımla bu özeni koruyarak konuşmalarını sürdürmelerini rica edeceğim.

Gelen bir kısım mesajları daha okuyoruz:

Sayın Teoman Evren

Türkiye Barolar Birliği Başkan Yardımcısı

Genel Kurul çalışmalarınızda başarılar diler,
saygılar sunarım.

Mehmet Yazar

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
Yönetim Kurulu Başkanı

Kırşehir Barosu Başkanı Avukat Sayın Hayri Çopuroğlu arkadaşımızdan bir mesaj,

Kocaeli Barosundan Nuran Kortel arkadaşımızdan bir iyi niyet mesajı,

Eskişehir Barosu Başkanı Sayın Akın Çamoğlu arkadaşımızdan bir mesaj,

İstanbul Barosundan Avukat Sayın Ekrem Özkunt arkadaşımızdan başarı dileyen mesaj,

Eski Denetim Kurulu Üyesi Avukat Sayın Metin İsfendiyar'dan bir başarı dileyen mesaj,

Balıkesir Barosu Başkanı Sayın Turgut İnal'ın Kongremize uzunca bir mesajı var. Birliğin yaptığı hizmetleri öven, bundan sonra da Türk Ulusu için, Türk hukuku için, hukukçular için yararlı hizmetler sürdürülmesini dileyen bir mesajları gelmiştir.

Değerli arkadaşlarımız, söz sırası Mahir Çeçen arkadaşımızda, buyurun Sayın Çeçen.

MAHİR ÇEÇEN - Ben bu konuşmamı dilekler kısmında yapmak istiyorum.

BAŞKAN- Peki efendim, oraya aktaralım.

Avukat Sayın Enver Aslanalp, buyurun efendim.

AVUKAT ENVER ASLANALP (İzmir Delegesi)- Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; sayın Başkan bir istirhamım var, 14 ncü dakikaya geldiğimiz zaman lütfen bana hatırlattınız.

Sayın arkadaşlarım, 4 sene sonra aranızda bulunuyorum ve burada 15 dakakayı geçmeyecek, belki de ondan daha az konuşma yapacağım. Şununla başlamak istiyorum. Sayın Divan Başkanının yapmış olduğu konuşma çeşitli yönlerden ele alındı, tasvip eden oldu, tasvip veden olmadı. Bendeniz bu Birlikte olan bir arkadaşınız olmak sıfatıyla şu XVII. Kongreye gelinceye kadar misafir baro başkanlarının kongrelerde yapmış olduğu konuşmaları 4 sene hariç hepsini biliyorum, niteliklerini de biliyorum ve uzunluklarını da biliyorum. Bulunmadığım

devrede de zabıtlardan bir baro başkanının hangi uzunlukta konuşma yaptığını da gördüm. Bizim o zaman üzerinde hassasiyetle durduğumuz nokta, misafir eden baro başkanının konuşmasını bir genel kurulu yönlendirici nitelikte olmaması idi, titizlikle bunun üzerinde duruldu ve genellikle de o baro başkanları bu titizliği riayet ederlerdi.

Şimdi her-nedense bir zamanlar da Sakarya'da yapılmış bulunan toplantıda konuşma yapmış bulunan arkadaşımız biraz bana uygun gelmeyen bir şekilde Divan Başkanına tarizde bulunmuş olması benim acayibime gitti. Çünkü, o toplantının konuşmasının hangi safhalardan geçmiş bulunduğunu yakından bilen bir arkadaşınızım. Kendisini çok sevdiğim, fakat maalesef aramızda göremediğim, İstanbul'da yapılmış bulunan üçüncü kongredeki konuşmasını da hatırlıyorum ve diğer baro başkanlarının da konuşmalarını hatırlıyorum.

Şimdi Divan Başkanı olan Önder Sav arkadaşımızın yapmış olduğu bu konuşmayı bendeniz şahsen değerlendirmeye gittiğim zaman şunu gördüm. Önder Sav bugün Türkiye'nin hukuk açısından, adalet açısından içinde bulunmuş olduğu durumu saptamıştır, bana göre bir saptama yapmıştır. Değerlendirmesini iki şekilde gördüm. Birisi, bütün bu durumdan dolayı duymuş olduğu üzüntü. İkincisi, ileriye duymuş olduğu umudu dile getirmek. Eğer bu Önder Sav'ın bir kabahati ise ben Önder Sav'ın yanında yer alıyorum, ben de bu kabahati üstlenmek isterim. (Alkışlar)

Arkadaşlar, tabiatıyla bizim konuşmalarımızın za-
bitlerde ifadeleri vardır, tarihi yazacak olan arkadaşları-
mız o konuşmaları göreceklendir. Biz hiçbir zaman kendimize
güvenimizi yitirmedik, fikirlërimize olan bağlılığımızı da-
ima dile getirdik. O itibarla, siyaset kelimesinden hele son
batıda ün kazanmış olan politikacının siyaseti konusun hiç-
bir zaman Türkiye barolarına getirmedik. Bunu da burada ifa-
de etmek isterim, ama bir hukuk siyasetimiz oldu ve bu ol-
makta devam edecektir. Eğer bu hukuk siyaseti Türkiye baro-
larında ve barolar Birliğinde olmazsa Türkiye baroları ol-
maz ve Türkiye Barolar Birliği olmaz. Eğer çağdaşlaşmak me-
selesi, eğer uygar seviyeye yetişme meselesini düşünüyorsak
biz bu hukuk siyasetinin, politikacının siyasetinin dışında
siyasetin, şimdiye kadar tatbik edilen odur, onu yürütmek
zorundayız. (Alkışlar)

Arkadaşlar, Nabi arkadaşım çalışma raporunun sa-
vunma hakkının kısıtlanmasıyla ilgili olan bu meşhur Kanun
Kuvvetindeki Kararnamelerin getirmiş bulunduğu kısıtlamala-
rın dışında da bazı kısıtlamalar olduğuna temas etti ve
haklı olarak Dernekler Kanununu getirdi. Kendisi Hatay Baro-
su Başkanı iken, misafir baro başkanı olarak çok iyi hatırlar-
larlar, Barolar Birliği Genel Kurulunun bildiri yayınlanması
yasaklanması gibi bir şeyle karşı karşıya kalmıştır. Bugün
bilmiyorum bu Genel Kurulumuz şu Dernekler Kanununun 92 nci
maddesinin atıf yapmış bulunduğu 14 tane maddede yer almış
bulunan bildiri meselesini yayınlatabilir mi? Ben Nabi

arkadaşımın bu saptamasına bir şey daha ilave etmek isterim. Bazı maddeleri, çoğunluk maddeleri yürürlüğe girmiş bulunan Devlet Güvenlik Mahkemeleri Kanunu var, orada bir 23 ncü madde vardır, duruşmanın inzibatı namı altında mahkeme başkanının avukatlar dahil, duruşmalardan uzaklaştırma yetkisi verilmiştir. Peki arkadaşlar, biz mesleğimizi, yani hak savunuculuğunu nasıl yapacağız, nasıl admokatüs olacağız, nasıl muammi olacağız, sığınmış olanları nasıl müdafaa edeceğiz. O itibarla hakikaten bizim mesleğimiz bugün bunları dile getirmek, bunların üzerinde durmak, bunların değiştirilmesini istemek eğer bir siyasetse biz daima bu siyasetin yanında olmuş bulunduk.

Arkadaşlar, bunu bu şekilde genel olarak söyledikten sonra, ben bizim problemlerimizden olan iki konuya temas etmek isterim. Tabiatıyla bu Türkiye Barolar Birliğinin sağlam bir birlik olması açısından parasal yönden kuvvetli olması gerektiği, hepimizin özverisine bağlı, sorumluluk duygusuna bağlı bir meseledir, birinci plandadır. Yaptırım meselesi ise ikinci planda gelir. Biz bunu içimizden duyuyorsak ve barolar bu konuyu benimsemiş iseler, bir kuvvet olmak istiyorlarsa ve kendi seslerini duyurmak istiyorlarsa bu parasal meseleyi kendilerinin çözümüleri şarttır. Bugün bir rakam ki, bizim vazifeyi bıraktığımız zamanla şimdiki arasında iki katına ulaşmış ve bunlar saptama yapıyorum, itham etmiyorum, kendilerinin içinde bulunmuş olduğu durumları gayet iyi bilen, kademedden gelen bir

arkadaşınız olarak da bunu söylüyorum. Düşününüz, 7500, 3500 kişilik baroların birikmiş olduğu bu meblağları yeni vazife almış bulunan şı yönetim kurullarının nasıl çözümleyeceğini ben merak ediyorum. Bunlar geçenlerde KİT'ler için yapılmış bulunan bir borç silme ameliyesiyle ortadan kalkacak mı ve bizim halimiz ne olacak. O itibarla, benim acizane temennim yeni seçilecek olan Yönetim Kurulunun buna bir çare bulması ve baro yönetim kurulları ile bu işi oluşturması ve birikmiş olan paraları hiç olmazsa buraya getirmek suretiyle, Birliğe aktarılması suretiyle Birliğin bir nebze nefes almasını sağlamak. Bugün birlik, müessese olmaktan uzaklaşmakta, müessese olmak ne demek? Bu toplantının zabıtlarını yayınlamak demek. Biz burada konuşulanların neler olduğunu bilmeliyiz, ama 4 senedir imkânsızlık sebebiyle bu zabıtlar yayınlanamamaktadır, yayınlanamamaktadır. O itibarla, ben diyorum ki bu parasal mesele çözümlenmelidir.

Bir hatırayı anlatacağım. Burada bir arkadaşımız dediler ki: 'devletin yardımı, biz İzmir Barosu olarak 1963 senesinde bunu getirdik, yine tarizde bulunmuyorum, saptamak istiyorum, ama iki tane baronun o zamanki delegeleri devlet yardımını bütçeden ayrılacak olan yardımın baroların bağımsızlığı kaybeder endişesiyle reddettiler. Eskişehir Barosu toplantısında ise reddeden barodan bir arkadaşımız bu teklifte bulundu, şimdi başka bir arkadaşımız aynı teklifte bulunuyor. O itibarla, ben diyorum ki parasal kaynak konusunu önemli şekilde ele almak zorundayız. Bu çözümlenmesse,

bu Barolar Birliğinin kendisini bir yere oturtması çok güç olur. Bizim avukatların ikinci bir meselesi de şu;

Sosyal güvenliğe kavuşmuş bulunmaktayız, onun nasıl kavuşulmuş bulunduğu macerasını yakından bilen arkadaşlarımız tar aramızda, fakat şimdi görüyorum ki, 15 sene sonra yine bir sandık meselesi, yine bir pul meselesi çıkıyor ortaya. Arkadaşlarımdan rica ediyorum, bu konuları eskiye dönerek, çünkü eskiyi ne kadar bilirsek, tarihi ne kadar bilirsek yeni aşamaya doğru o kadar gideriz. Aşılmış olan, varılmış olan bir merhaleyi geriye çevirmekle hiçbir şey elde edilemez, ama bizim meselemiz şudur. Bugün sosyal güvenlik konusunda Sosyal Sigortalar Kurumuna bağlanmış olmanın bir sürü aktüel meseleleri vardır. Bu aktüel meselelerden bir tanesi, bütün primleri ödeyen avukat arkadaşlarımızın şu hayat seviyesi, şu kazanç seviyesi dolayısıyla içine girmiş oldukları muhasaralı iktisadi güçlük, bugün bir sosyal güvenliği kazanabilmek için kendi kazancından ve yaşama seviyesinden kaybetmiş bulunduğu dereceyi hesaplamak ne mümkün. Biz o halde neburuz bir yöntem bulmaya, başka memleketlerde bu var. O itibarla, avukatların pirim ödeme meselesinin hafifletilmesi hangi oranda hafifletilmesi bugünün aktüel bir meselesidir. Onun için yeni seçilecek olan Yenetim Kurulundan bu meselelere bir çözüm yolu bulmak zaruretiyle karşı karşıya bulunmaktayız.

İkinci bir mesele ise, biliyorsunuz biz doğrudan doğruya Sosyal Sigortalar Kurumuna bağlı değil, bir sözleşme

ile bağlı olan bir teşekkülüz. Yasal düzenlemeler ancak kabulle bize yansıyor ve bugün asgari ücret seviyesinin daima artmış olması dolayısıyla biz avukatların tavana erişmesi mümkün değil. O itibarla bizim devremizde yapılmış bulunan ve Türkiye Barolar Birliğinde hazırlanıp mevcut olan raporda söylenmiş bulunduğu gibi, hiç olmazsa 5-6 sene evvel yapılmış bulunan bir düzenleme, bir arttırma serbestisiyle eğer biz 5 senede bir getirirsek, daima asgari ücret seviyesinde kalacağız, tavana çıkmak mümkün değil. Bunun tedbiri ya yasal olarak alınacaktır veyahut da sözleşmeli olmuş bulunduğuna göre o zaman yapılmış bulunan anlaşmalar ve konuşmalar neticesi arttırma imkânları elde edilmelidir. Bizim avukatların yaşlılık meselesi bu şekilde çözüm yoluna girmelidir.

Bendenizin bu avukatların, tabii barolarımızın en somut ihtiyaçları ile ilgili olan şu iki tane hususu dile getirmemin bir taraftan üzüntüsünü duymaktayım, 15 sene geçmiştir, biz hâlâ Sosyal Sigortalar Kurumundan üvey evlat muamelesi görmekteyiz. O itibarıyla, yeni seçilecek olan yönetimimizin bunları daha iyiye doğru götürmesi çabası içinde olacağı inancımı muhafaza ediyorum. Hepinize saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ederim Sayın Aslanalp.

Gösterdiğiniz sınırlamaya teşekkür ederiz.

Kocaeli Delegesi Avukat Sayın Tacettin Değer, buyurun efendim.

AVUKAT TACETTİN DEĞER (Kocaeli Delegatesi)- Genel Kurul toplantılarına ilk defa katılan bir arkadaşınız olarak Divanın Sayın Başkanını ve Kurul üyelerini saygı ile selamlıyorum.

Buraya gelirken bir konuşma hazırlamadım, sabahleyin de konuşma niyetinde değildim. Ancak, bazı meslektaşlarımın konuşmalarını dinledikten sonra konuşma ihtiyacını hissettim. Hukuk kurulu olarak, hukukun en üst kurulu olarak burada daha değişik konuşmaları dinleyeceğimi zannediyordum. Ancak, baroları vesayet altına alan kararnameleri neredeyse övecek arkadaşlarımı dinlemek beni cidden üzdü. Evet barolar vesayet altına alınmıştır, ama bunu da hak ettik gibi sözler dinledik. Neden hak ettik, ne yaptık? Biz bugüne kadar Barolar Birliğinin hukukun üstünlüğünü korumak, hukuk devleti ilkesini savunmak dışında bir faaliyette bulunduğunu duymadık.

Hukukun üstünlüğü kavramı, hukuk devleti kavramı ve "Adalet Mülkün Temelidir" kavramı bizim için, avukatlar için icadedilmiş kavramlar değildir. İnsan hakları dediğimiz kavramlardır. İnsan haklarına sahip insanların meydana getirdiği toplumların vaz geçilmez unsurudur bunlar. Yoksa bir hukuk kuruluna burada konuşma mevzuu olması için ortaya konmuş kavramlar değildir. Bu toplum için gerekli olan unsurlardır. Hukuk devleti, hukukun üstünlüğü ilkeleri avukatlar için vaz edilmiş prensipler değildir, toplum için vaz edilmiş prensiplerdir.

Anayasa çiğneniyorsa, bir yürütme organı Anayasayı

çıgıniyorsa, bunun ilk feryat edecek kurum Barolar Birliğidir. Bunu söylemek siyaset değildir. Eğer bu siyasetse yapalım arkadaşlar. Siyaset partilere bağımlı olmak değilki, biraz önce bir arkadaşım değindi, bir hukukun da kendine mahsus siyaseti vardır ve bu siyaseti hukukun üstünlüğü siyasetini, onu savunmak siyasetini ancak Barolar Birliği yapar.

Bir de Yönetim Kurulu Raporunda değinmek istediğim bir husus var. Kararnameler baroları vesayet altına alırken, raporda bu husus bir yakınma olarak ortaya konmuş. Bu kararnamenin hazırlanmasında Barolar Birliğinin ne şekilde direnme gösterdiği hususu raporda belirtilmemiş. Adalet Bakanlığı hazırlamıştır bu kararnameyi. Adalet Bakanlığı bu kararnameyi hazırlarken Barolar Birliği ne gibi girişimlerde bulunmuştur, gücünü ne oranda ortaya koymuştur. Bu hususta raporda bir bilgi yoktur. Benim eleştirmek istediğim husus budur.

Hepinizi saygılarımla selamlıyorum efendim. (Alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ederim efendim.

Bu zamana kadar rapor üzerinde görüşmek isteyen arkadaşlarımız görüşlerini bildirdiler. 9 arkadaşımız söz aldı ve konuştu.

Başka görüş belirtecek arkadaşımız var mı?

Buyurunuz.

AVUKAT SADETTİN BİLGİÇLER (İstanbul Barosu)-Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım; bendeniz de Barolar Birliği toplantısına ilk katılan meslektaşlarımızdan biriyim. Belki

yaş itibarıyla en eskilerinizden, ama Barolar Birliği toplantısının en gençlerinden biri oluyorum. Sabah rapor üzerindeki tenkitleri hepimiz dinledik, ben de söz almak ihtiyacını hissetmeyecektim, benden bir evvelki arkadaşım konuşuncaya kadar. Benden bir evvel konuşan arkadaşım, Barolar Birliğinin kurulduğu günden bugüne kadar hukukun üstünlüğünü inceten hangi davranışı olmuştur ki, 54 ve 79 sayılı Kararnamelerin çıkmasına haklılık kazanmıştır dedi.

BAŞKAN- Sayın Bilgiçler, lütfen rapor üzerindeki görüşlerinizi bildiriniz.

AVUKAT SADETTİN BİLGİÇLER (Devamla)- Tabii efendim, tabii bu raporun da bir konusuydu, arkadaşımız o raporun konusu olduğu için söyledi.

Bir hukukçu olarak 54 ve 79 sayılı Kararnamelere muhatap olan bir meslek teşekkülünün ve onun mensupları olan bizlerin, bu kararname hükümlerinden mutlu olabilmesi mümkün değildir. Elbetteki bu kararnamelerin genel bir mutsuzluk getirmesi kadar tabii hiçbir şey olamaz, ama bu mutsuzluktan kurtulmak düne göz kapatmakla mümkün değildir. Bu mutsuzluktan kurtulmak, dünü açık seçik görmek ve dünün olmuşa yanlışlıklarını tashih etmeye bir çaba göstermekle mümkündür.

1969 yılında kurulan Barolar Birliği 1983 senesinde böyle kararnamelere muhatap olmuş ise, daha önceki yıllarda niçin olmadığını düşünüp, 1982-1983 yıllarında bu kararnamelerin çıkmasının sebebini araştırmak zorundayız. İstanbul Barosu 105 senelik mazisi olan bir baro. Hepimizin

çok ilkel bulduğumuz ve değiştirilmesi için çaba sarfettiğimiz 3499 sayılı Avukatlık Kanununun 6136 sayılı Avukatlık Kanununa dönüşmesindeki çabalarımızın sonucunda 3499 sayılı Avukatlık Kanunundan daha geri hükümlerle bugün karşı karşıya kalmışsak, bunun ızdırabı, bunun gerçeğini araştırmakla yükümlü değilmiyiz. Bunu araştırmadığımız zaman, elbetteki olumlu bir sonuca varmak mümkün değildir.

Barolar Birliğinin kuruluşundan bu yana fahriyen hizmet gören arkadaşlarımızın tümü bu mesleğe bazı şeyler kazandırmışlardır. Bilhassa sosyal haklar konusunda, emeklilik konusunda gösterdikleri çaba, bu meslek mensuplarının hepsinin onlara bir teşekkür borcunun olduğunu gösterir, ama bunun yanında bazı hatalar yapılmış veya hatta hatta o hata gibi görünen şeylerin hakiki sahipleri olmadıkları halde, bazı n denlerle, bazı parselasyon sistemleri ile görev vermenin zorunluğu ile, bazı sebeplerle böyle görünmüşlerse, bu yanlışlıkların düzeltilmesini istemek, bu yanlışlıklardan kurtulmaya çaba göstermek çok yadırganacak bir şey olmamak gerekir.

Muhterem arkadaşlarım, Barolar Birliği benim inancıma ve kanaatıma göre görmek istediğim Barolar Birliği, hukukun hakikaten en üst düzeyinde olan bir kuruluştur. Biz iddia ediyoruz ki, Sayın Başkanın açış konuşmasında yaptığı gibi, iddia, savunma ve yargı bir bütündür. Bunlardan bir tanesini ayırdığınız zaman, yargının bir kolunu, bir bacağını, bir elini hatta eğer aldığınız bu uzuv savunma ise

bence gözünü almış olursunuz. Madem yargının bir bütünlüğüdür savunma, buna içtenlikle inanıyoruz. Niçin toplantılarımız bir yargı binasında değildir. U fak gibi görünen bu konunun mesleğimizin, Barolar Birliğinin görünümünde ne kadar önemli bir sonuç verdiğini düşünmez misiniz. Yargıtayın sempozyum salonunda yapılacak bir Barolar Birliği toplantısının etkinliğinin, herhangi bir lokalde yapılacak Barolar Birliği toplantısından daha etkin olacağını düşünmez misiniz.

İşverenler Sendikasının binasında yapılacak bir toplantının baro genel kuruluna neler kaybettireceğini düşünmez misiniz. Bu itinayı göstermediğiniz zaman bazı sonuçlar hasıl olursa, bu itinayı göstermediğiniz zaman toplum size bazı haksız, yanlış hükümler verirse bunun ızdırabını içinizde hissetmez misiniz? Sizin toplantılarınızı kutlamak üzere gönderilen mesajların, sizin toplantınıza manevi destek olmak üzere gönderilen çiçeklerin üzerindeki bantların toplantılarımızın etkisi üzerinde olumlu ve olumsuz etkilerini düşünmez misiniz? Barolar Birliği yalnız adaletin yanındadır. Barolar Birliği yalnız hukukun yanındadır. Barolar Birliği hiçbir siyasi görüşün yanında değildir ve olamaz. ("Bravo" sesleri ve alkışlar)

Ama biz, eski arkadaşlarım tanıyacağı için rahatlıkla söylüyorum, biz avukat olarak Salih Nuri olarak, Ahmet olarak elbette siyasi görüşlerimiz olmuştur, vardır, yarın da olacaktır, ama Barolar Birliğinin bir hukuk siyaseti vardır Türkiye için, toplumun yararına olacağı hukuk müessesesi-

leri için bir çabası vardır, ama bu hiçbir zaman bir siyasi parti paralelinde ve ona yaranmak için bir politikası yoktur Barolar Birliğinin, olmamalıdır. (Alkışlar)

Bu kararname, hepimize ızdırap veren kararname-ler gökten inmemiştir. 104 sene getirilmeyen kararname, 104 sene sonra getirilmişse bunun üzüntüsünü, ızdırabını duymak zorundayız ki, bunlardan kurtulabilelim. Bu kararnameyi kaldırtmak gücüne, parçalamak gücüne erişelim. Yoksa bir eziklik içinde, bir kusurlu insan ezikliği ve suskunluğu içinde ve hep aynı görünüm içinde bu kararnameyin peşpeşe geldiğini görür ve sadece dövünürüz.

Saygılarımla arkadaşlarım. (Alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ederiz efendim.

Böylece rapor üzerindeki görüşmeler tamamlanmış bulunuyor.

Son konuşmacı olarak buyurun Sayın İsmail Mungan.

İSMAİL MÜNGAN- Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım, Barolar Birliğini yenileyecek bir mahiyet ve yönetime sokulmak istediğimizi için burada huzurunuzda bulunuyorum.

12 Eylül bir vakiadır, kanaatımızca Barolar Birliği çok büyük bir vakar ve haysiyetli bir gidişle azgari yaramak suretiyle bu badireden kurtulmuştur. Bunu başka türlü yormak haksızlıktır arkadaşlar. Konuşmayalım ki, askerî idare elbetteki bir tepkiye karşı gelmiştir ve her tepkinin de elbette izleri olacak, sonuç veren işlemleri olacaktır. Sağ olsunlar, var olsunlar avukatlık vakar ve haysiyetini

Barolar Birliğinin gücünü bugün huzurunuzda getirmiş olmanın iftiharını içinde olmalıdır. Yine bundan sonra gelecek yönetimin yine aynı ciddiyet ve vakarla bu yaraları yavaş yavaş olmamak üzere bunu bilhassa istirahat ediyorum. Yaralar taze iken tedavi edilirse çabuk geçer, fakat geç kalınırsa kangrenleşir ve maalesef derin izler bırakarak devam eder.

Gelecek Yönetim Kurulundan istirahatım şudur; bu yaraların bir an evvel mesleğimizi maalesef bir bakkaldan farksız bir hale getirecek olduğu durumda olan bu kararname-lerin kaldırılması için azami güç ve süratli çalışmalarını temenni ediyorum, hepsine şimdiden başarılar diliyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ederim Sayın Mungan.

Böylece rapor üzerindeki görüşmeler bitmiştir.

Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu adına faaliyet raporu üzerindeki görüşlere ve eleştirilere yanıt vermek için arkadaşlarımız bir süre istiyorlar mı, yoksa hemen mi yanıtlayacaklar? Bir ara da verebiliriz.

Buyurun Sayın Evren.

AVUKAT TEOMAN EVREN (Türkiye Barolar Birliği Başkan Yardımcısı)- Sayın meslektaşlarım, eleştiri kadar güzel, eleştiri kadar hukukçuların saygı ve sevgi ile karşılayacakları bir başka konu düşünemiyorum, düşünemiyorum çünkü önce biz eleştiriye saygılı olmak mecburiyetinde olan insanlarız. Onun için bugün burada yaptığımız eleştirileri bütünüyle saygıyla karşılıyorum, bir çoğunu da haklı buluyorum. Ancak,

faaliyet raporunu eleştireceğiz diye, bu faaliyet raporunun çok dışında ve çok önceki olaylara ait sorunları herkesin kendi sorunlarını, herkesin haklı veya haksız, özellikle haksız sorunlarını buraya getirmemesi lâzımdır. Biz burada Türkiye Barolar Birliğinin 8 aylık bir döneminin hesabını veriyoruz, bu hesabı bizden sorunuz arkadaşlar. Bu hesabı bizden sorduğunuz gibi, sizlerden benim bu Barolar Birliğinde görev yaptığım 4 senelik hesabı da sorabilirsiniz. Onu da size en büyük cesaretle verebilirim. Benim medeni cesaretimin ölçüsü yoktur, benim korkum yoktur arkadaşlar; ama siz burada kendi sorunlarınızın hesabını getirdiği zaman elbetteki bu eleştiri olmaz, bu itham olur, bu maalesef Türkiye Barolar Birliğini bazı makamlara ihbar olur. ("Bravo" sesleri ve alkışlar)

Tekin Yaman arkadaşımızı her zaman zevkle dinleriz, her kongrenin birinci konuşmacısıdır. Konuşmalarının içinde gerçekten istifade ettiğimiz yönler vardır, ama bu konuşmalarının içinde çok büyük detaylara rastladım. Bunlardan bir tanesi gündem hadisesi. Her toplantıda ortaya çıkar ve her toplantıda burada söz konusu olur. Ne olmuş efendim, gündemde ne var. Gündemde Ankara Barosu Başkanının konuşması varmış, neden her toplantıda Ankara Barosu Başkanı başkan oluyormuş. Toplantıyı ben açtım, ben toplantıyı açarken sizlere dedim ki; arkadaşlar başka aday var mı, biz bunu Ankara delegasyonunda konuştuk, Ankara'dan Başkan olmasın, başka bir arkadaşımız çıksın, çıkmadı. Bu toplantı Kongre Başkanı

olmadan mı idare edilecekti. Ankara Barosu Başkanını hepimiz ittifakla onayladık. Şimdi ittifakla onaylanmış bir Başkan hakkında gelip burada eleştiri yapmak, herhalde doğru değil, insafli iş değil.

Arkadaşlar, Başkanın açış konuşması hakkındaki konuda Sayın Enver Aslanalp arkadaşımız gereken güzel bir cevap verdi. Başkan toplantıyı açarken herhalde sizlere üç satırlık bir şey söyleyecekti, üç satırlık bir şey söyledi, bunu üç sayfaya arttırabilirim, ama herhalde boş şeyler söylemedi, herhalde gerekli ve hepimizin hoşuna giden şeyler söyledi ve bunları söylemesi de gerçekten gerekmekte idi.

Sayın Tekin Yaman çalışma raporumuzun bir yazışmadan ibaret olduğundan ısrar ediyorlar. Bunu ben kabulediyorum, bizim çalışma raporumuzda yazışmaları çok yer verilmiştir, bunu raporumda da belirttim, belki sınuna kadar okumuşlar ise bu eleştiriye getirmezlerdi. Neden bunu böyle yaptım?

Arkadaşlar, bizim çalışma raporlarımız Türkiye Baroları için ve Türkiye avukatları için bir kaynak niteliğindedir. Nedir bu kaynak? Avukatlıkla ilgili birçok sorun Türkiye Barolar Birliğinin ilke kararları, Türkiye Barolarının genelgeleri, dün İstanbul Barosundan arkadaşım ile konuşurken bir konunun genelge yapıldığı halde, kendilerine intikal etmediğini söylediler. O halde en büyük baromuza intikal etmeyen bir genelge ki yanımda kendilerine vermek üzere getirdim, birçok baromuzun, bir çok arkadaşımızın ittilainna

ulaşmamaktadır. Bunun dışında yazışmayla ilgili hususların içinde çok önemli hususlar var. Mesela yine Tekin Yaman arkadaşımızın tenkit ettiği bir İzmir olayı konusu var. Arkadaşlar bilmiyorum okunudunuz mu, okumuş olduğunuzu sanıyorum, lütfen okuyunuz ve okutunuz, Türkiye'de yargı hangi ölçüde baskı altındadır, hangi şekilde baskı altındadır. Savunma mesleği değil arkadaşlar, yargı ve savunma mesleği olarak. Bir garnizona giren hakim tespit yapmak üzere vazifeye başlar ve biraz sonra hapsedilir arkadaşlar, bir tutanak tutar, der ki; ben bu tutanağı orada tutamadım, görevimi yapamadım, burada yapıyorum. İzmir Barosundan arkadaşım buradadır, bu hususu adli mercilere, askeri mercilere iletir, askeri merciler derler ki; bu bizi ilgilendirmiyor, gerekiyorsa siz Hava Eğitim Alayına başvurunuz. İade edilmistir başvurumuz. Bize gelir, biz dosyasını isteriz ve konuyu Reısicumhura intikal ettiririz arkadaşlar. Bu politikadır tabii, bu güzel bir politikadır, bizim yaptığımız politika budur arkadaşlar. Biraz sonra bu politikamızdan da bahsedeceğim.

Bunun üzerine Reısicumhur olayla ilgilenir, Genelkurmay Başkanlığına gönderir, Genelkurmay Başkanı hesap sormaktadır, bu hesabı da izliyorum, alacağım ve sizlere bildireceğim, ama faaliyet raporunda bunları da yazacağım. Bunlar bir faaliyettir, yazışmadır, ama faaliyettir ve buna benzer birçok faaliyet sizlere intikal ettirilmiştir.

Efendim, faaliyet raporumuzda tekrarlar da vardır, neden vardır? Faaliyet raporumuz bir gün bitmiştir, ama

faaliyetlerimiz devam etmektedir. Bunları sizlerin ittilainıza sunmak mecburiyetindeyiz. Özellikle 54 ve 79 sayılı Kararnameler için Türkiye Büyük Millet Meclisi bizden görüş istemiştir. 54 ve 79 sayılı Kararnameler için biz daha önce, faaliyet raporunda tespit ettiğimiz görüşler vardır. Bu görüşlerin dışında Türkiye Büyük Millet Meclisine sunacağımız görüşler vardır. Bu görüşleri de saptamışızdır, faaliyet raporu bitmediği için bu görüşlerimizi de sizin ittilainıza sunmak bahanesi gayesiyle raporumuza almış bulunmaktayız.

Tekin Yaman arkadaşımızın gene haklı eleştirileri içerisinde genel kurul raporunun yayınlanmaması konusu, bülten yayınlamaması konusu var. Bu uzun zamandan beri gelen ve gerçekten çok hatalı bir tutum. Ancak arkadaşlar, hani bazı arkadaşlarımız yakınmalarımızı da buraya getirdiğimizi söylüyorlar, getiriyoruz arkadaşlar, bu yakınmalardan dolayı bizi suçluyorsunuz. Burada pek çok baro başkanı arkadaşım var, hiç kimse onları suçlamıyor, hiç kimse demiyor ki arkadaşlar asıl suçu bunlar işliyor, ben Tekin Yaman beni mahkemeye vermeyi düşünüyor, lütfen de verdirtmesini rica ediyorum, ama o baro başkanlarını vereceğim demiyor. Sakarya Barosunun buraya borcu vardır, ben Sakarya Barosu Başkanlığı yaptım, ben Sakarya Barosu Başkanını ceza mahkemesine vereceğim demiyor, demesin de, biz bu olanaklarla, bu imkânlarla Türkiye Barolar Birliğini yürütüyoruz arkadaşlar, hiç kimse de şu noktada eksik kalmışlar diyemeyecektir.

Personel sayısını 18'den 20'ye indirdik, kıdem

tazminatlarını ödeyemiyoruz, vergileri ödeyemiyoruz, ama hizmetleri sürdürüyoruz ve bu hizmetleri çok daha iyi sürdürebileceğimizi zannediyoruz.

Arkadaşlar, Yargıtay salonu verdi mi, vermedi mi? Herhalde olaylar bilinmiyor, çünkü bu olaylar tekerrür eden olaylardır, daha önce ittilainıza sunulmuştur yahut bu defa bütün arkadaşlarımız yeniden seçildi, ama yeniden seçilmiş olmalarına rağmen içlerinde çok tanıdığınız arkadaşlar var, daha önce de burada görev yaptılar. Yargıtay bize salonu vermiyor arkadaşlar, vermedi. Benim bu salonun Türkiye Barolar Birliğinin toplantılarında politika yapılabilir diye verilmemektedir. Ancak ilmi toplantılara verilebilir demistir, bunu biliyoruz. İstemiyoruz artık böyle bir düşünce içinde oldukları için ve TÜRK-İŞ Salonunda toplantımızı yapıyoruz.

Arkadaşlar, bu salonun neyi var, TÜRK-İŞ'in neyi var, TÜRK-İŞ ne yapmıştır? Yazıktır arkadaşlar, koskoca bir ihtilal gelmiş TÜRK-İŞ'e bir şey dememiş, TÜRK-İŞ işçilerin savunmasını yapmış, siz burada TÜRK-İŞ'i itham etmek hakkına sahip değilsiniz. Kaldı ki TÜRK-İŞ itham edilecek, farz edelim ki burası DİSK salonu, bize ne. Sinemaya gittiğiniz zaman bu sinema kimin diye düşünüyor musunuz? ("Brova" sesleri, alkışlar)

Arkadaşlar yani bu salon kirli mi, sizi kirletti mi, yapmayınız, insafli olunuz, vicdanlı olunuz ve haklı olunuz lütfen.

Efendim, ölüm yardımları konusu faaliyet raporunun her safhasında izah ettim, bizim gerçekten kanayan yaramız faaliyet raporları; siz bize para göndermeyin biz bu işi yürütürüz arkadaşlar, yürüteceğiz de, sizden de o paraları almayacağız arkadaşlar. Neden almayacağız? Ben Türkiye'nin 61 barosu ile kanlı bıçaklı mı olayım, bu hizmeti ben kiminle yürüteceğim sonra. Bina yaptırıyoruz, beni seçerseniz gene burada olacağım, seçmezseniz başka bir arkadaşım burada olacak, binadan gelirler gelecek, biz bu işi götüreceğiz, ama bu işi götürmek kâfi mi arkadaşlar? Türkiye Barolarının Barolar Birliği fikrine, Barolar Birliği inancına gönüllü katılımları olmayacak mı? Asıl o zaman takip etmek istiyorum, asıl o zaman biz zengin baroyuz, ama siz bakın bu kadar hizmet üreten Barolar Birliğine katkıda bulunmaya mecbursunuz diyeceğim.

Arkadaşlar, bunun için biz büyük çapta para konusu üzerinde baroların üzerine gitme eğiliminde değiliz ve çok rica ediyoruz, burada tekrar rica ediyorum, lütfen barolar borçlarını ödesinler. Çünkü bu kendi paraları değil ki, bizim adımıza avukatlardan toplamış oldukları paralar. Kendi paralarını istemiyoruz zaten, bizim paralarımızı bize verin diyoruz, biz bizim paralarımızı bize verin derken, ölmüş arkadaşlarımızın parasını lütfen gönderin diyoruz. Dün 50 kişiye ölüm yardımı yaptık, bunun 12 tanesi İstanbul Barosunadır, İstanbul Barosu 1978 yılından beri Birliğe bir kuruluş yollamamıştır. Ben burada demin Kastamonu Baro-

sundan arkadaşımın söylediği gibi, onun 108 bin lirası ile ihya olacak değilim, ama onun bana gönderdiği ölüm yardımlarını, başka bir baronun, Mardin Barosunun bana yolladığı ölüm yardımlarını, Siir Barosunun yolladığı ölüm yardımlarını İstanbul Barosuna yolluyorum. Lütfen yolladığım parayı yollayın bari. Yalnız İstanbul Barosu için de demiyorum, Ankara Barosu için de söylüyorum. Arkadaşlar, vuralım ama haklı olalım, öyle haklı olalım ki, ölmüş arkadaşlarımızın karılarını inletmeyelim lütfen. Bugüne kadar 17 bin liradır, yarın 50 bin liraya çıkacaktır ve bu portre çok daha büyüyecektir ve ben şahsen ölüm yardımlarını 25 liraya çıkartılırken fevkalade karşı çıkmışım, çünkü hizmeti götüremiyoruz, bu işi yürütemiyoruz, ölmüş arkadaşlarımızın karısını, kızını, çoluğunu çocuğunu süründürüyoruz, bunu yapmayalım dedim, gene faaliyet raporunda size bir yazı vardım, önemsiz bir yazı, bir tahrirat, ama bir ölmüş arkadaşımızın yakınının ve vekilinin nasıl yakındığını görünüz.

Arkadaşlar, 54 ve 79 sayılı Kararnameler konusunda bizim itham edilmemiz çok enteresan bir konu, şunun için enteresan. Biz bunu hak etmedik. Türkiye'de bazı barolar hak etti mi? Arkadaşlar ben hiçbir baroyu kastetmiyorum, ama buradan çıkıp da biz bunu hak ettik diyen kişi bunu hak etmiştir arkadaşlar. ("Bravo" sesleri ve alkışlar)

Ama ben bunu hak etmedim diyen hak etmemiştir ve bunun mücadelesini yapacaktır, ben bunun mücadelesini yapıyorum ve yapacağım da.

54 ve 79 sayılı Kararnameler barolar için çıktı, ama Yasa kimin için çıktı arkadaşlar? Yani bugün Türkiye'de yalnız avukatlar mı, yalnız Türkiye Barolar Birliği mi, yalnız barolar mı vesayet altına alınmıştır. Türkiye'de bütün demokratik kuruluşlar, bütün kamu kuruluşları ve bütün dernekler vesayet altına alınmıştır. İşte bizim politikamız buradadır, bu vesayeti tanımıyoruz, tanımayacağız. Cesaretle söylüyorum tanımayacağız. ("Bravo" sesleri, alkışlar)

Arkadaşlar, yıllık keseneğin arttırılması hiçbir sorunu çözmez, bu geçen sene arttırıldı, gene arttıralım diyorlar, gene arttıralım, bir daha arttıralım, gene sorunu çözemeyeceğiz, neden çözemeyeceğiz? Arkadaşlar şimdi bizim aldığımız yarı paraları verin ki, arttırıldığı zaman da yarısını gene bize verin. Siz bunları vermez iseniz, arttırıldığı zaman nasıl vereceksiniz. Çünkü geçen sene ödenekleri arttırdık, herhalde bütün arkadaşlarımızın haberi var bundan, en üst seviyeye getirdik, yasal mevzuudur dediler, yasa değişti, ama her sene yasa değiştirecek, her sene bunları arttıracacağız ve bunları her sene ödemeyeceğiz ve ödemedikçe borçlar birikecek.

Efendim, parlamento çalışmalarını konusunda da bir açıklama getirmemiz istendi. Ben demokratik düzene geçiş aşamasını gerçekten önemsiyorum. Hani en kısıtlı şartlarla bile olsa, en kötü demokrasi, en iyi özgürlüksüz rejimden daha iyidir. Kaldı ki, bugünkü demokrasimizi böyle bir it-ham altında bulundurmamak da istemem.

Geçen gün telefon edildi, gene faaliyet raporunda var, Ocak ayının 20'sinde toplantı var dedi, bu toplantıya gidecek idik, toplantının 8 Şubat'a ertelendiği bildirildi, sonra 11 Şubat'a ertelendi, fidemedik, 15 Şubat'a ertelendi gittik. Arkadaşlar çok mutlu olduk, çeşitli partinin mebusları 10 tanesi avukat, 1 tanesi avukat olmayan bir arkadaşımızdı, Hükümetin temsilcileri de vardı, demin çok önemsedik bir Hükümet temsilcisi de buradaydı ve üzüntüyle gördüm ki, Hükümet temsilcisinden başka hiçkimse, yani bugün parlamentoda üyesi bulunan bütün partilerin temsilcileri 54 ve 79 sayılı Kararnameden yana değiller.

Sayın Özyurt buradadır, kardeşi bu komisyonun üyesi, orada dedi ki; Bu vali denetimi ne oluyor efendim, Anayasanın 135 nci maddesine mülki denetim girmiş, ne diyelim vali denetimine, hiçbir şey diyemeyiz, ama ben vali tarafından gıcık kapıyorum" dedi, aynen böyle. Bunu çıkarın yine mülki denetim deyin dedi.

Gene Diyarbakır delegeşi arkadaşımız ANAP milletvekili olarak oradaydı ve gene orada pekçok mensubumuz vardı. Mutlulukla gördüm ki, hiçbirimize itham etmedi arkadaşlar ve hepsi bu kararnameler yanlıştır, barolar bu oranda vesayet altına alınmamalıdır dediler. Onun için üzüntü duyuyorum. (Alkışlar)

Sonra ne oldu arkadaşlar, orada epeyce de yol aldık. Sayın Başkan Önder Sav da oradaydı, orada hakimin

baro başkanının görevine son vermesi hali münakaşa ediliyordu. Biz aramızda konuştuk, kesin karar verin deniyordu hakim, bu kesin kararı değiştirelim mi diye biz konuşurken, komisyondan bir üye; bu kesin karar ne demek arkadaşlar, neden bu yargının kanun yollarına tabi olmasın, neden temyiz edilemesin dedi ve çok olumlu bir sonuç olarak orada bu değişikliği yaptık, bu değişiklik meclisten geçer, geçmez ayrı bir sorun, ama komisyon 135 sayılı madde çerçevesi içinde kalmak üzere, bunu özellikle belirtmek istiyorum, bunun dışına çıkmak isteyen milletvekili arkadaşlarımız da oldu, bir haydahayda olduk, ama belki yasal olan o idi, 135 nci madde çerçevesi içinde bu konunun halledilmesi gerektiğine hep birlikte inanç içinde olduk. Toplantı bitti, güne ertelemişlerdi, biz genel kurul toplantımızın olduğundan bahisle bulunamayacağımızı söylediğimiz zaman, siz bulunamazsanız bu toplantı yürümez, size ihtiyacımız var, mutlaka bulunun dediler çarşamba gününe bu toplantıyı ertelediler. Çok ümitli olmaya belki gerek yok, belki çok iyimserim, ama mutlak surette bu komisyonda kararnameler belli ölçüde değiştirilecektir.

Efendim, Tekin Yaman arkadaşımızın eleştirilerinden biri bir bilgi noksanlığına dayanıyor, bu herkeste olabilecek bir noksan, tabii hata, bu noksanı telafi etmemekten doğuyor.

Fransa'daki olaya tepkimiz anında olmuştur, gününde olmuştur ve bu tepkimiz yalnız küçük bir gazetede

çıkmamıştır, radyonun bütün bültenlerinde, TRT'nin özet dahil bülteninde çıkmıştır, ama başka bir arkadaşımız da eleştirmiş, bir arkadaşına gidip dedikodu şeklinde eleştirmiş, burada açıkça söylüyorum, neden imzası yok demiş benim için.

Arkadaşlar ben imza ile bu işi yapmaktansa, Türkiye Barolar Birliği adına yapıp, kendimi reklam etmek isteyen bir adam değilim. Ayrıca ben başkan yardımcısı olarak bu görevi yürütüyorum. Başkan Yardımcısı imzasının orada çıkmış olması, belki de bu bildiriye zafiyet getirecektir, bildirimim bir sureti buradadır, tarihiyle birlikte bunu Sayın Tekin Yaman'a verebilirim, kendisine vereceğim.

Ayrıca, başka dillere bastırırsın demişti, başka dillere de bastırdık arkadaşlar, başka dillere de çevirtirdik. Turizm Bakanlığına verdik, Turizm Bakanlığının bütün dünyaya hitabeden bir dergisi var, bu dergide Fransızca, Almanca ve İngilizce olarak çıktı, bunu size müjdeliyorum.

Efendim, Sayın Mehdi Keskin gerçekten benim için de çok olumlu, çok yapıcı eleştiriler ileri sürdüler, bu eleştirilere herhangi bir yanıt vermek istemiyorum. Yalnız 54 ve 79 sayılı Kararnameler konusundaki eleştirilerine yanıt vereceğim, bir kısmını sundum, bir kısmı diğer arkadaşlarımızla ilgili olduğu için onlara gereken yerlerde cevap vermek istiyorum.

Efendim, politik makamlarda görev almamasının yasa teklifi olarak getirilmesini istedi. Olabilir, bir

görüştür, ama sorun bizi aşmaktadır. Bunun dışında mali kontrolden hoşlanmadığından bahsettiler. Gerçekten biz de hoşlanmıyoruz ve çok önemli bir şey söyleyeceğim. Bugün burada 122 tane arkadaşımız var, hepsi Anadolunun en ücra köşelerinden 50 bin lira masraf yapmak suretiyle geldiler, burada iki gece kalacaklar, masrafları en aşağı 50 bin liradır. Bu arkadaşlarımız gelmeseydi, bu arkadaşlarımıza bizim vereceğimiz ceza 7500 lira idi, verebilirsek, en yüksek haddi. Onun için bu görevler gönüllü katılım görevleridir. Hepinize şükran borçlarımızı iletiyoruz. (Alkışlar)

Efendim, 108 bin lira borcu olduklarını, bunu göndermeyeceklerini söylediler. Ben haklı buluyorum, gerçekten bu parayı göndermemekte haklıdır. Çünkü herkes borcunu ödesin, her baro da borcunu ödesin, bu arkadaşımız da bu 108 bin lirayı göndersin.

Efendim Sayın Selahattin Sulhi Tekinay'a katıldığım ve katılmadığım yanları var. Önce bir öz eleştiri getir-medik dediler. Bu öz eleştiriye kendi baroları için söylüyorlarsa, herhalde yeri burası değil ve herhalde bunun münakaşasını kendi barolarında yapmış olmaları lâzım. Bizim öz eleştiri getirmemiz hadisesine gelince biz; hem öz eleştiri getirmiş bir kuruluşuz, hem de yaptıklarımızın hakiki olduğuna, yaptıklarımızın gerekli olduğuna inanmış bir kuruluşuz.

Efendim, ayrıca bireleştiri getirdiler, üyesi 1000'den fazla olan barolar iki gün seçim yapsın. Demin

söyledim, buradaki arkadaşlarımız 50 bin lira masraf yaparak b uraya geliyorlar dedim. Ben şuna inanıyorum ki, arkadaşlarımız barolarının toplantılarına iştirak ettiler. Ben Ankara Barosunun mensubuyum, hiçbir zaman 2 bin üyeden aşağı insanla bu toplantıyı yapmadık. Gelmiyorlarsa bunları zorla getireceğim, reyini alacağım düşüncesinde de değiliz, bu da yanlış bir düşüncedir. İsteyen insan seçime katılır, isteyen katılmaz. İsteyen insan genel kurula gelir, isteyen gelmez. Benim düşüncem budur. Hatta bu toplantıda bir hata vardır, genel kurula gelmeyen arkadaşımız saat 17.00' de gelip rey atacaktır. Buna hakkı da yoktur arkadaşlar. Gelecek kongresini izleyecek, ondan sonra reyini atacaktır. Yani bu kadar kötü bir sistem gelmiştir, ama bu sistem işimize yarıyor diye biz bunu müdafaa etmekle meşgulüz. Aslında herkes arkadaşını da bu toplantıya getirmelidir, her arkadaşımız da bu toplantıya gelmelidir. Neden Barolar Birliğinin toplantısı ilk günde yapılabilmektedir.

Efendim, Güven Kurtul arkadaşımızı yadırgadığım, demin söylediğim gibi komisyonda çeşitli partilerden insanlarla karşılaştım. Hiçbirinde Güven Kurtul'un anlayışını görmedim. Bu anlayış bize ait bir anlayış değil, bu anlayış politika anlayışıdır. Bu anlayış, temel hak ve özgürlüklerin karşısında bir anlayıştır. Bu anlayış savunma hakkının karşısında bir anlayıştır. Bu anlayış, hukukun üstünlüğünün karşısında bir anlayıştır. Bu anlayış, olması lâzım gelen

hukukun karşısında bir anlayıştır. Bu anlayış hukukun karşısında bir anlayıştır, hiçbir noktasına iştirak etmemize imkân yoktur. (Alkışlar)

GÜVEN KURTUL- Suçluyorsunuz.

BAŞKAN- Karşılıklı konuşmayınız lütfen.

AVUKAT TEOMAN EVREN (Devamla)- Lütfen beyefendi cevap verirsiniz beyefendi.

Arkadaşlar, o kadar kapalı konuşmalar yapıyor ki, birtakım hedeflere çekilme olayıdır Barolar Birliğinin yolu, hangi hedeflere çekilmişiz arkadaşlar. Burada politika yapıyor isek, şu politikayı yaptınız diye somut olarak söyleyiniz arkadaşlar, somut misal veriniz. Ben bunu basında da münakaşa ettir, vere vere bir tane kınama günü olayını verdiler. Kınama gününde burada ben görevli d şildim dedim, ne yazık ki kınama gününde Yönetim Kurulunda görevli olan arkadaşlar bilahara bunu vesile ederek tekrar Barolar Birliğinin politika yapmış olduğunu burada yeniden ısıtarak önümüze koyabildiler. İnsaf arkadaşlar, insaf.

Arkadaşlar, yeni bir demokrasiye geçildi dendi, yeni demokrasiye geçişimiz doğrudur. Bu demokrasinin sağlıklı-sız bir şekilde sona erışı doğrudur, ama bir doğru daha vardır, demokrasiye geçtikse, bizim demokrasinin asgari müştereklerini istemek hakkımızdır. Bu politika değildir arkadaşlar, bu politika ise biz bu politikayı yapacağız, yapmamız da lâzımdır. Bu vatandaşın bizden beklediği, bize mesleğimizin tahmil ettiği bir görev ve ahlâk borcudur. Bu ahlâk

borcunu yerine getireceğiz. Hani Barolar Birliği, ilkokullarda tebeşir mümessili olurdu, gitsin baro odalarını temizlesin; cübbeler bulsun, adliyeyi temizlesin, zabıt kâğıtları dağıtsın, hukukla uğraşmasın deniyor ise, ben bu görevlerin o görevlerden çok daha kutsal, çok daha gerekli olduğu inancında olduğu bir arkadaşınızım.

Nabi İnal arkadaşımız lütfettiler, bizim icraatımızı beğendiğini, bizi beğendiklerini söylediler. Dernekler Yasasının yeni maddelerle barolara da el attığını söylediler. Bunlar doğrudur, gerçekten bu konularda da mücadele edilmesi gerekmektedir.

Alacakların tahsili konusunda Nabi İnal arkadaşımızın söylediği çok doğru, Zonguldak'ta da aynı şeyi söyledi. Biz kendisini icraya vermedik, yarın da vermeyeceğiz, biz icraya vermezken bu keti bir muhayer olarak da söylemedik, acaba icraya verebilir miyiz, veremez miyiz, bunun tereddütleri var, ben aslında vermeyeceğimiz karşısındayım. Çünkü Odalar Birliği kanunlarında yasak hükümler getirilmiştir. Hiçbir hükme hacet kalmadan icraya verebilir diye. Bizim yasamızda böyle bir konu yok, ben sadece kararname değişikliği sırasında mali kontrol hadisesinin ne kadar karşısındaysam, bu olumsuz hükümden bir olumlu sonuç çıkarıp oraya bir fıkra ekletmeyi düşünüyorum, başarabilirsek çok iyi olacak ve bu sorun çözümlenecektir ve unutulmuş bir şey vardır. Zonguldak Barosunda bu husus oya sunulmuştur,

Genel Kurulunuz o zaman bu oylamada icraya verilmemesi le-
hinde oy kullanmıştır. Şimdi Genel Kurulun kararına karşı
herhangi bir girişimde bulunmadığım için ben eleştirilmek-
teyim.

Efendim Selahattin Aydın arkadaşımız hakim temina-
tı konusuna değindiler. Gerçekten Hakimler ve Savcılar Yük-
sek Kurulunun kapatılmış olması diyeceğim, çok önemli bir
olaydır, Hakimler ve Savcılar Kurulu hatalar yapmış olabi-
bilir, barolar hatalar yapmış olabilir, insan hatalar yapabi-
bilir, ama hatalar, güzel müesseselerin belki o müesseselerin
içine yaraşacak insanları koyamamakta hatalı olduğumuz mü-
esseselerin kapatılması için sebep değildir, o müesseselerin
içine yaraşacak insanları da Türk Milleti yaratacaktır ve bu
müesseseleri yaşatacaktır. Bugün de inanıyorum ki, adliye-
nin etkin şekilde denetimi lâzımdır, ama bu etkin denetim
mutlaka adli idare tarafından yapılmalıdır. Hiçbir noktada
icraya değinmemelidir.

Arkadaşlar, 54 ve 79 sayılı Kararnamelerin oluşu-
munda hiçbir katkımız olmadı, hatta bu Kararnamelerin oluşu-
mundaki katkılarımız gene raporumuzda size uzun uzadıya sun-
duğum, uzun uzadıya sur işum da oradaki gülünçlüğü vurgulamak
içindi. 20.1.1983 tarihinde imzalanmıştır 54 sayılı Karar-
name ve bundan iki ay sonra 23.2.1983 tarihinde bizden bir
çalışma ünitesi kurmamız istenmiştir, bu çalışma ünitemiz
işci ciddiye almış, kurulmuş, raporlarını hazırlamış ve

Bakanlığa sunmuştur. Bakanlığa sunduğu sırada da bir yazı gelmiş, görev Türkiye Amme İdaresi Enstitüsüne verildi diye. Türkiye Amme İdaresi Enstitüsünde de bir subay avukat arkadaşımız, askerlikten gelme bir avukat arkadaşımız bu defa görev bize verilde, gelin burada tartışalım demiştir. Ben Yönetim Kurulunda muhalefet etmişimdir, bu şekilde bir olayın içine artık girmeyelim, bu kararnameleler çıkacak, bari çıkmasına yardımcı olmayalım. Arkadaşlarım demişlerdir ki, madem çıkacak, bizim yapabileceğimiz en ufak bir şey varsa yapalım, oraya da gidilmiştir, orada da büyük çapta çalışmalar ve gayretler gösterilmiştir. Ancak bütün bunlara rağmen bu kararnameleler neşredildiği zaman 5 Ağustos tarihinde, birinci ayda imzalanmış olduğu ortaya çıkmıştır. Bakan Cevdet Mentesh'tir, demin vurgulandı, ondan sonra Beyazıt olmuştur, ondan sonra Kazım Akdoğan olmuştur, imza Kazım Akdoğan değildir, ama Bakan Kazım Akdoğan'dır.

Şimdi bu olayların içinde yaşayan insanlar, bu olayları görmüş olan insanlar bu olaylar için eleştirilmektedir. Bakanlığın bizim eleştirilerimizi okumadığı doğru, arkadaşlar gene raporumuzda size iki tane mahkeme kararı sunuyorum. Bunlardan birisi; 150 nci madde çerçevesinde bir olay olmamakla beraber, bir avukat hakkında ceza davası açılmışsa, ceza davası disiplin kovuşturmasının sonucuna kadar beklenebilir diye bir hüküm vardır. Biz bu hükmü bir takdir yetkisi ifade eden anlamda anlamaktayız ve bu anlayışımızı sürdürüyoruz. Bakanlıkla o kadar büyük çelişki

içindeyiz ki, bırakın ceza davasını, ceza kovuşturması açılan, bırakın kovuşturmayı, ceza soruşturması açılan arkadaşımız hakkında disiplin kovuşturmasının sonucuna kadar beklenmesi gerekçesiyle verdiğimiz kararlar onaylanmamaktadır.

Arkadaşlar, benim avukat arkadaşlarımızın meslekten yasaklanmasını söylediniz. Ben avukatlık mesleğini dünyanın en namuslu mesleklerinden biri olduğu iddiasındayım. Çünkü bu meslekte namuslu kalabilmiş bir adam, dünyanın her mesleğinde namuslu olmaya hak kazanmış bir insandır. (Alkışlar)

Şimdi, en ufak bir olay için disiplin tahkikatı açılmaktadır. Disiplin tahkikatı açıldı diye arkadaşların senelerce disiplin tahkikatının sonucunu bekler halde, disiplin soruşturmasının tahditi altında yaşamaktadırlar. Öyle olaylar vardır ki, bu olay sebebiyle neden disiplin soruşturması açıyorsunuz arkadaşlar diye alay etmek lâzımdır, sormak lâzımdır, böyle olaylar vardır ve daha başkasını söyleyeyim size. Mahkemeye verilmemiş, fakat bizden derecattan geçerek kesinleşmiş disiplin cezaları için adam Reisiscumhura bir mektup yazmıştır, Reisiscumhur bu mektubu Adalet Bakanlığına göndermiş, Adalet Bakanlığı daha evvel soruşturma izni vermediği halde, elimizde olaylar var ve aynı şekilde vurgulayarak Adalet Bakanlığına yolladım, aynı şeyleri yazmak suretiyle yolladım. Bu rapor için bize bu defa disiplin verilsin, buradan geldi ya disiplin kovuşturması açın diye göndermişler. Bir de ceza davası takmışlar

efendim bu kesinleşmiştir artık bunun için yeni bir tahki-
kat yapmamıza gerek yoktur. Siz ceza davası açmışsınız,
eğer bu arkadaşınız mahkûm olursa gene Avukatlık Kanununda
hüküm var, biz o zaman bu disiplin kovuşturmasını açarız de-
riz. Buna rağmen bizim kararlarımız onaylanmaz. Sonra Bursa
Barosundan bir arkadaşımızın özel bir durumu oldu, orman
cezalarıyla ilgili bir husus, bu husustan dolayı bize gön-
derdiler. Orman kesme hadisesiyle hiç ilgisi yok, müvek-
killerinin çok basit bir suçu var, bu suç dolayısıyla suç
avukata bulaştırılmış, biz onun haksız olduğunu gördük, bel-
ki yanlış yaptık, suçsuz olduğunu gördük ve disiplin kovuş-
turması açılmamasına karar verdiler. Bu kararımızı onamadı-
lar. Gönderdik Bakanlığa, onamayınca biz de bozulduk. Orada
burada hep onamıyorsunuz, ama çok haklıyız, niye onamıyor-
sunuz bunu, onamanız lâzım dedik, gene onatamayınca bu defa
Danıştaya dava açtık. Danıştay davası lehimize sonuçlandı,
maalesef arkadaşlar hâlâ bu kararlarımızın hepsi gitmekte
ve hepsi de geri dönmektedir ve şimdi bölge idare mahkeme-
leri kurulduğu için biz konuya müdahale edemiyoruz, her
olayda dava açamıyoruz, barolara telkinde bulunuyoruz.
Belki çok yakın zamanda bir olayla bu işi çözümleyeceğiz,
bir olayla çözümleyeceğiz, belki bir çoğunuz eylem yaptı
diyeceksiniz.

Efendim, Salih Nuri Tüzel arkadaşımız dünkü, bugün-
kü, yarınki bütün olayların kendi açısından değerlendirilme-
sini yaptılar. Bu değerlendirme fevkalade subjektif bir

değerlendirmedir. Ben itham ettikleri baronun hangi baro olduğunu düşünmek dahi istemiyorum ve hiçbir ön yargıyla konuşmuyorum. Herhangi bir insan hata yapabilir, herhangi bir baro hata yapabilir. Ahmet hata yaptı diye bütün Ahmetlerin vesayet altına alınması lâzımdır arkadaşlar? Falan baro hata yaptı diye, bu bizim hatamızdır deyip bu 54 ve 79 sayılı Kararnameleri alkışlamak mı lâzımdır arkadaşlar, bunun için bizi suçlamak mı lâzımdır. İyice düşünülmelidir, buradan konuşurken iyice düşünülmelidir.

Efendim, gene bu hatalardan bahsedilirken, ben özellikle burada hangi konuda somut politika yaptık ise bu hususun yüreklilikle açıklanmasını istiyorum. Çünkü ben politika yapmadım, arkadaşlarım politika yapmadılar ve bunun hesabını her zaman verebilecek durumundayız.

Raporumuzu arz ettim, ibramızı rica ediyorum.

Saygılar sunarım. (Alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ederiz Sayın Evren.

Böylece Birlik adına faaliyet raporu üzerindeki eleştirilere yanıt verilmiş oluyor.

Gündemin 8 nci maddesine gelmiş oluyoruz.

Daha önce çalışma raporu ile birlikte, bilanço, gelir-gider ve bütçenin mukayese tablolarınının da görüşülebileceğini söylemiştik. Bir kısım arkadaşlarımız buna değindiler. Şimdi aklanmanın bunları da içerecek biçimde olması gerekecek.

Birliğin faaliyetlerini, bilançosunu, gelir-giderlerini ve mukayese tablolarını ve denetim kurulu raporunu birlikte oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 5 karşı oya karşı Birliğin faaliyetleri aklanmıştır. (Alkışlar)

Birlik adına görüş bildirecek misiniz efendim.

Buyurun Sayın Evren.

AVUKAT TEOMAN EVREN- Efendim, çok teşekkür ediyorum ve saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN- Gündemin 9 ncu maddesine geldik.

Ankara dışındaki illerden seçilen üyelere Avukatlık Yasasının 112 nci maddesinin ikinci bendi uyarınca ödenecek yolluk, ikâmet ve diğer zorunlu giderlerin tespiti.

Bilindiği üzere 112 nci madde; Birliğin Genel Başkanı, Başkan Yardımcısı ve Genel Sekreteri ve sayman üyelerinin hizmetlerin ücretli olduğunu, disiplin kurulu, denetim kurulu ve bu organların bu kişilerin dışında Birlik Yönetim Kurulunda görev alan üyelerin Ankara dışından gelen üyelerin harcıraha tabi olduğuna amir.

İkinci bend de; bu ücret alanların dışındakilerin yolluklarının genel kurulca saptanmasına dairdir. Sanıyorum bu madde bu ikâmet ve diğer zorunlu giderlerin tespiti adı altında bu ihtiyacı hedefliyor.

Yönetim kurulundan buna ilişkin bir açıklama rica edelim.

AVUKAT BURHAN KARAÇELİK (Türkiye Barolar Birliği Saymanı)- Değerli arkadaşlar, Ankara dışından birçok arkadaşlarımız çeşitli vesilelerle görev olarak buraya geliyorlar ve görevlerini yapıyorlar. Tabii bu görev süresince de Ankara'da kalıyorlar ve bazı masrafları oluyor. Bu 9 ncu maddede arz edilen bu masraflar karşılığıdır. Her Genel Kurulda bu konu gündem maddesi olarak getirilmiştir ve Genel Kurulca karar altına alınmıştır. Görüşümüz budur.

BAŞKAN- Bir öneri var mı Sayın Karaçelik.

AVUKAT BURHAN KARAÇELİK (Devamla)- Değerli arkadaşlar, bugüne kadar hiçbir arkadaş bu göreve gelen Yönetim Kurulunda görev alan, disiplin kurulunda görev alan veya çeşitli komisyonlarda görev alıp Ankara'ya gelin hiçbir arkadaş bugüne kadar para almadı. Bu yüzden isura bakmayın eskisini gerçekten bilmiyoruz.

BAŞKAN- Buna nisbi birşey de olsa bir öneri getirilmelidir kanımca.

AVUKAT BURHAN KARAÇELİK (Devamla)- Efendim, geçen sene Genel Kurulca kararlaştırılan miktar günlük 2500 lira idi. Bizim görevi bitmiş yönetim kurulu olarak teklifimiz de aynı miktardır.

BAŞKAN- Geçen dönemki uygulamanın üye başına günlük 2500 lira olduğu söylendi. Gündemin 9 ncu maddesindeki gider olarak.

Başka bir öneri olmadığına göre bunu oylarınıza sunacağım.

Ankara dışından gelen Birlik organlarında görevli olan üyelere verilecek giderin 2500 lira olmasını kabul edenler lütfen işaret buyursunlar... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelecek Dönem Bütçesi ile Bütçe Yönetmeliğinin görüşülmesi ve kabulü olan gündemin 10 nucu maddesine gelmiş oluyoruz.

10 ncu madde ile ilgili olarak buyurun Sayın Kardeşlik.

AVUKAT BURHAN KARACELİK (Zonguldak Barosu)- Efendim, 1.5.1984 -1.5.1985 yılı bütçe çizelgesinin gelirler kısmını arz ediyorum:

Bölüm No:	Gelir Çeşitleri:	Tutarı:
I	Kesenek Gelirleri	
	19.000 avukatx12 ayX100TL	22.800.000TL
II	Yayın Gelirleri	100.000TL
III	Başkaca gelirler	
	1. Ruhsatname gelirleri	1.700.000TL
	2. Devlet Bütçesinden	3TL
	3. Bağışlar	1TL
	4. Banka faizleri	15.000TL
	5. Diğer gelirler	200.000TL
	Toplam:	1.915.004TL
	YILLIK GELİR YEKÜNÜ	4.815.004TL

Aynı dönem için Giderler Tahmini Bütçesini arz ediyorum.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ 1.5.1984-1.5.1985 YILI GİDER BÜTÇESİ

BÖLÜM: MADDE: GİDER ÇEŞİTLERİ: MADDE T: BÖLÜM T:

I	1	Yönetim Giderleri Genel Kurul Giderleri	2.200.000TL	8.200.004.TL
	2	Başkanlık ödeneği	1TL	
	3	Başkanlık Divanı Üye ödeneği	1TL	
	4	Başkanlık Dışındaki Üye Huzur Hakkı	1TL	
	5	Disiplin, Denetleme Üye Huzur Hakkı	1.TL	
	6	Yönetim, Denetim, Disiplin Kurulu Üye Yollukları	4.200.000TL	
	7	Geçici Görev Yol.	500.000TL	
	8	Temsil Giderleri	250.000TL	
	9	Tören ve Ağarlama Gi.	250.000TL	
	10	Drş İlişkiler Giderleri	100.000TL	
	11	Türk Hukuk Kongresi	250.000TL	
	12	Konferans ve Seminer G.	250.000TL	
	13	Başkaca giderler	100.000TL	

II PERSONEL GİDERLERİ 11.350.000.TL

1	Memur ve Müstahdem Üc.	4.500.000TL
2	İkramiye ve Pirimler	1.500.000TL
3	Fazla Çalışma	250.000TL
4	SSK Pirimi İştiraki	800.000TL
5	Personel Yollukları	200.000TL
6	Taşıt ve yemek Gider.	600.000TL

7.	Çocuk Zamları Öğrenim Y.	150.000TL
8.	Yakacak Yardımları	200.000TL
9.	Giyim yardımları	200.000TL
10.	İzin Ücretleri	170.000TL
11.	Şef sorumluluğu	150.000TL
12.	Ölüm, doğum ve evlenme Yardımları	100.000TL
13.	Kıdem Tazminatı	880.000TL
14.	Gece tazminatı	50.000TL
15.	Sözleşme farkları	1.600.000TL

III

BÜRO GİDERLERİ

4.755.000TL

1.	Onarım ve Bakım gider.	900.000TL
2.	Büro araç ve gereçleri	1.100.000TL
3.	PTT Giderleri	1.000.000TL
4.	Aydınlatma, ısıtma, su ve havalandırma	900.000TL
5.	Demirbaş giderleri	80.000TL
6.	Gazete, dergi ve kitap giderleri	250.000TL
7.	Yargı ve icra giderleri	50.000TL
8.	Yayın giderleri	175.000TL
9.	Dışarıdan sağlanan hiz.	125.000TL
10.	Başkaca giderler	175.000TL

IV

YATIRIM GİDERLERİ

110.000TL

1.	Yazı, hesap, büro makina- ları	50.000TL
2.	Mobilya döşeme giderleri	50.000TL

3.	Diğer yatırım giderleri	10.000TL
V	RESİM- HARÇ VE KESENEKLER	325.000TL
1.	Belediye resim ve harçları	75.000TL
2.	Noter harç ve masrafları	50.000TL
3.	Damga vergisi	50.000TL
4.	Bina vergisi	50.000TL
5.	Sivil savunma fonu	70.000TL
6.	Uluslararası Barolar Birliği	30.000TL
VI	MESLEKİ YARDIMLAR	75.000TL
1.	Meslekle ilgili sosyal yardımlar	75.000TL
	GENEL YEKUN	24.815.004.TL

BAŞK AN- Bütçe gerekçesinin okunmasına gerek yok.

AVUKAT BURHAN KARAÇELİK (Devamla)- 1.5.1984-30.4.

1985 YILI BÜTÇE YÖNETMELİĞİ

1. Türkiye Barolar Birliğinin 1984 yılı Bütçesi 1.5.1984 gününde başlar, 30.4.1985 günü sona erer. Bu döneme ait Birlik gelir ve giderleri 24.815.004TL olarak öngörülmüştür.

2. Bu dönemde baroların ödeyeceği Birlik keseneği 16. Genel Kurul kararı uyarınca 31 Aralık 1983 tarihinde barolara kayıtlı avukat sayısı üzerinden ayda 100TL olarak hesaplanmıştır.

3. Bütçe ile kabul edilen ödeneklerin yetmemesi halinde bölüm ve maddeler arasında aktarma yapmaya Birlik

Yönetim Kurulu yetkilidir.

4. Gelirlerin tahsil fişi veya banka dekontu karşılığı tahsili, giderlerin harcama belgelerine dayandırılması gereklidir. Kasa işlemleri istisnasız tahsil ve ödeme fişlerine dayandırılır. Bütçe içinde harcama Başkan ve Sayman üyesinin oluru ile yapılır.

5. Yönetim Kurulu, genel kadro aylıkları toplamı değişmemek kaydıyla kadroları ve kadro aylıklarını birleştirmeye ve kullanılmayan kadro aylıklarından diğerlerine eklemeye yetkilidir.

6. Bu yönetmeliğin uygulanmasına Birlik Yönetim Kurulu yetkilidir.

Arz ederim efendim.

BAŞKAN- Teşekkür ederim Sayın Kardeşlik.

Gelecek dönem bütçesi ve bütçe yönetmeliği üzerinde görüş bildirmek isteyen arkadaşımız var mı?.. Yok.

Birlik Yönetim Kurulunun önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler...Oybirliği ile kabul edilmiştir.

Gündemin 11 nci maddesine gelmiş bulunuyoruz: Barolardan alınacak Türkiye Barolar Birliği keseneklerinin saptanması.

Biraz önce okunun yönetmelikte işaret edildiği gibi avukat başına 100 lira görülüyor geçmiş dönemde. Bu dönem için öneri nedir?

AVUKAT BURHAN KARAÇELİK- Gelir bütçesini arz ederken açıkladığımız gibi, Birlik Yönetim Kurulu 1984-1985 dönemi

avukat başına aylık 100TL olarak kabul edilmiştir ve önerimiz budur. Ayrıca ölüm yardımı olarak da avukat başına 25TL dir.

BAŞKAN- Birlik için barclardan istenecek kesenek avukat başına 100TL, ölüm yardımı olarak da 25TL düşünülüyor. Buna dair aykırı bir görüş yok.

Birliğin önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gündemin 12 nci maddesini gündem maddeleri arasında değişiklik yaptığımız için 15 nci maddeye aktarmış idik.

12 nci madde olarak şimdiki 13 ncü maddeye gelmiş bulunuyoruz: Yerli ve Yabancı kongrelere gidecek delegelerin seçilmesi veya bu konuda Yönetim Kuruluna yetki verilmesi.

Sözlü olarak gelen önerilerden anlıyorum ki, geçmiş yıllarda olduğu gibi Genel Kurulda bunların ayrı ayrı saptanması güçlüğü göz önünde tutularak Yönetim Kuruluna yetki verilmesi istenilmektedir. Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler...Kabul edilmiştir.

13 ncü madde; Gelecek Olağan Genel Kurul Toplantısının zaman ve yerinin saptanması:

11-12 Mayıs 1985 tarihi öneriliyor, bu toplantı için önerilerinizi bekliyoruz.

Buyurun efendim.

AVUKAT ENVER ASLANAY- Sayın Başkan, sayın arkadaşlarım; şimdi bu kararnamenin uygulanması dolayısıyla tabiatıyla bir acaip durumdayız. Görüyorsunuz ki, tabii arkadaşlar da anlayış gösterdiler, 15-20 dakikada konuşmalarını bitirdiler

ve adet ise geçen yıllara göre az oldu, yani bir günde bu işi bitirelim dediler ve anlayış gösterdiler. Fakat bizim Türkiye Barolar Birliğinin kuruluşundan bu yana iki günün kâfi gelmemiş bulunduğu bir vakıa idi, yani problemleri, sorunlarımızı daha etraflı olarak, tabiatıyla kaydırma yapmamak kayıt ve şartı ile mümkün değil. Birinci gün konuşmalar, ikinci gün yine seçim. Çünkü denetleme zannediyorum seçimi olacak. Halbuki üç gün olduğu takdirde, iki gün konuşma, bir gün de seçim, seçim artık bir nevi dönüş havasıdır. Bir günde bir genel kurulun konuları toparlaması mümkün olmaz kanısındayız. Yani Başkanın vermiş bulunduğu, yani fazla masraf yapmak suretiyle arkadaşları mağdur etmeme fikrinin olmaması kanısındayım, bir.

İkincisi, Türkiye Barolar Birliği çeşitli yörelerde toplantı yaptı. Adana'ya kadar gitti, şimdi Sayın Gaziantep Delegatesi o şirin Gaziantep'e bizi davet etmekte. Bursa'da daha evvelden yapmıştık, arkadaşımız da ses çıkartmadı, ben-deniz bu konuda Gaziantep'in bu teklifin kabul edilmesinde uygunluk olacağı kanısındayım, onu arz etmek istedim.

BAŞKAN- Şimdi Gaziantep Delegatesi arkadaşımız zaten bir fedakârlıkla, yani timse talip değilse biz bunun altına gireriz, misafir ederiz sizi dediler. Bursa delegatesi arkadaşım talip gibi görünüyor.

Toplantının Bursa'da yapılması öneriliyor.

Buyurun efendim.

AVUKAT NABİ İNAL- Değerli arkadaşlarım, kanaatimce 54 ve 79 sayılı Kararnamelerin akıbeti belli olmadan Ankara

dışında toplantı yapmamız olanaksız. Herhangi bir itiraza mahal bırakılmaması için bu seneye mahsus olmak üzere Ankara'da karar kılalım, gelecek sene Bursa veya başka bir ilde toplantılarımızı devam ettiririz.

Sonra, 3 gün de olmaz, yine cumartesi ve pazar günleri toplantımızın yapılması lâzım, kararname açık.

BAŞKAN- Bu Kararname halen Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonunda görüşülüyor. Kanun, halen yürürlükteki bir maddesiyle bu görevi genel kurula vermiş oluyor. Genel Kurulun bu görevini Birlik Yönetim Kuruluna devretme olanağı da yok. Bu işi burada çözmemiz gerekiyor. Bana Sayın Nabi İnal arkadaşımızın önerisi yatkın da görünüyor, ileride bir açmaza düşmemek açısından bu geçici dönemi belki tekrar Ankara'da yapmak gerekir, ama ben o kararnamenin Sayın Fadıl Altop'un ve Sayın Nabi İnal'ın belirttiği gibi bizi sınırladığına da kani değilim. Biz istiyorsak 115 nci maddedeki yetkilerimizi kullanarak Ankara'nın dışında bir başka yerde genel kurul toplantımızı yapabiliriz.

AVUKAT TEKİN YAMAN- Ek 3 ncü maddenin ikinci fıkrasını okursanız buna imkân veriyor.

BAŞKAN- Evet bir engel yok Ankara dışında yapılmasına. O zaman zannediyorum Bursa'da yapılmasını isteyen arkadaşlarımız çoğunluk da, değerli arkadaşım da itiraz etmedi. Delegelerimden gelen öneridir, ben de katılıyorum dediler.

Türkiye Barolar Birliği Gelecek Olağan Toplantısının 11-12 Mayıs 1985 tarihinde Bursa'da yapılmasını oylarınıza

sunuyorum: Kabul edenler...Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

AVUKAT OĞUZ ÖĞÜN (Bursa Delegesi)- Efendim Bursa Barosu Başkanı sıfatıyla almış olduğunuz bu karardan son derece memnun olduk. Hepinize teşekkür ederim. (Alkışlar)

BAŞKAN- Böylece gelecek olağan Genel Kurul toplantısının zaman ve yeri de saptanmış bulunuyor.

Şimdi gündemimizin Dilekler kısmına gelmiş bulunuyoruz.

Dilekler bölümünde iki önerge var. Bu önergelerden biriyle İzmir Barosu delegelerimiz Güneş Atabey, Lütfi Kılıncı, Güney Dinç ve Altan Gülgen arkadaşlarımız"ilişik olarak sunulan karar tasarısının akçalı olanaklar gözetilerek uygulanması için Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kuruluna verilmiş bir talimat olmak üzere sayın genel kurulun kararına sunuyoruz" diye bir dilekleri var.

Bilindiği gibi Türkiye'nin Paris Başkonsolosluğu 24 Eylül 1981 günü 4 ermeni tarafından basılmış, güvenlik görevlisi Cemal Özen olay sırasında saldırganlarca kurşunlanarak öldürülmüştü. 24 Ocak 1984 günü Paris Ağır Ceza Mahkemesinde başmayan dava sonucunda 4 eylemci yedişer yıl hapis cezasına mahkûm edildiler.

Sürregelen olaylar nedeniyle halkımızın duyarlılıkla izlediği duruşmalar sonucunda verilen cezalar yetersiz bulunmuş ve bu tepkilerle karşılanmıştır. Hemen belirtelim ki, TRT, basın ve ilgili Bakanlık örgütleri görevlerini daha bir özen ile yerine getirselerdi, Türkiye Barolar Birliği gibi diğer

kişi ve kuruluşlar el yordamıyla görüş açıklamak zorunda kalmazlardı. Bu dava herşeyden önce bir hukuk olayıdır. Müdahil olarak savlarımızın hazırlanması, savcılığın ve savunmanın görüşlerinin tartışılması, kanıtların sağlanması, mahkeme kararının değerlendirilmesi, hukuk kuralları içerisinde yürütülmesi gereken konulardır. Oysa, dava sonucunu değerlendirmemize olanak sağlayacak teknik bilgilerin hiçbiri Türkiye kamu oyuna yansıtılmamıştır. Bunları öğrenemedik. Basın ve TRT hukuksal konuları, bu dalda uzmanlaşmış kişilerin katkılarıyla özetleyip kamu oyuna ulaştırmalıdır. Bildiğimiz tek şey var, ayrı ayrı birkaç suçun işlendiği bu olaya verilen cezaların son derece yetersiz oluşudur. Bu yedişer yıl hapis hangi suçların varlığı kabul edilerek, ne tür indirimler uygulanarak kararlaştırılmıştır.

Dava dosyasının tümü elde edilmeli, Türkçeye çevirisi yapılmalı, kararda saptanacak hukuka aykırılıklar bilimsel değerlendirmeden geçirilerek ülkeler düzeyinde geniş bir hukuksal tartışma açılmalıdır. Başka ülkeler bu işleri böyle yürütüyor. Süregelen davalar var, yeni açılacak davalar var. Dış temsilciliklerimizdeki görevlilerimizin ve yakınlarının olayın geçtiği ülkelerin hukuk kurallarına göre davadaki savlarının hazırlanması, bu davaların Türkiye Kamu oyuna hukuksal açıdan yansıtılması ve verilen kararlarda hukuka aykırı durumlar oluşursa, bunların ülkemizde ve uluslararası düzeyde tartışılıp eleştirilmesi için Türkiye Barolar Birliği etkin görevler üstlenmelidir. Bunlar bugüne kadar yapılmamıştır. Ancak

Paris duruşması bu zorunluluğu açık ve seçik ortaya koymuştur. Türkiye Barolar Birliği bu davalara gözlemci göndermelidir."

İzmir Barosu mensubu değerli delege arkadaşlarımızın önerileri bu. Sanıyorum, konuşmalar sırasında dikkatlerden kaçmamıştır, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunun geçmişte dönemde bu konularla ilgili bir incelemesi vardır, hepimiz de biliyoruz. Zaten önergede bu hususun Yönetim Kuruluna iletilmesi, genel kurulun temennisiyle yönetim kuruluna iletilmesi istenmektedir. Bu öneriye herhalde hepimiz katılıyoruz, ben sizlerin de duygularınıza tercümen olarak bunun Yönetim Kuruluna havalesine yardımcı olacağım genel kurul adına, isterseniz bir temenni kararına da bağlayalım Yönetim Kurulunun bu konuda gayreti göstermesi için.

Tekin Yaman arkadaşımızın da konuşmalarında belirttiği ve bilahare dilekçeye döktüğü Demircan Dilek arkadaşımızla birlikte, aynı şekilde bir önerisi var. O da bu konunun Türkiye Barolar Birliğinin en yüksek organı olan genel kurulumuzda ele alınarak hazırlanacak bir karar taslağının Fransızca, İngilizce tercüme edildikten sonra Ankara'daki Fransız Büyükelçiliğine, Paris'te davayı gören hakim ve savcıya, Paris Barosuna varsa Fransız Barolar Birliğine gönderilmesi için Genel Kurul Başkanlık Divanının görevlendirilmesini, o da görevi bize veriyor. Bizim görevimiz sürekli değil, kısa sürede bunu hemen yapmamız da mümkün değil. Deminki önerge ile bunu birleştirerek Genel Kurulun temenni kararını alarak

Birlik Yönetim Kuruluna sevkedeceğiz. Böyle bir temenniye katılan arkadaşlarımız lütfen işaret buyursunlar... Teşekkür ederim. İlgili hususu Türkiye Barolar Birliğinin gelecekte görev alacak yönetim kuruluna havale etmiş oluyoruz.

Manisa delegesi Teoman Ergül arkadaşımızın; "Ceza yargılama yönteminin kişilerin temel hak ve özgürlükleriyle ilişkisine değinerek, ceza yargılama yöntem yasası ve sisteminin çağdaş, demokratik, örnek ve uygulamalara göre yeniden hazırlanması için uygunluğu yukarıda kısaca açıklama ile belirli olan siyasal ortamda girişimlerde bulunulması ve Avukatlık Kanununun 110 ncu maddesinin 6 ncı bendi gereğince böyle bir tasarı hazırlanması amacıyla bir çalışma grubu oluşturulması için Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kuruluna yetki ve talimat verilmesini genel kurulun tasviplerine arz ederim." diyorlar ve bir dilekte bulunuyor.

Bunu da Yönetim Kurulunun değerlendirmesi dileğiyle gelecek yönetim kuruluna havale ediyoruz.

Şimdi dilek ve temenniler kısmında söz almış olan arkadaşlarımızdan Çanakkale Delegesi Avukat Sayın Fuat Gökhan, buyurunuz efendim.

AVUKAT FUAT GÖKHAN (Çanakkale Barosu)- Sayın Başkan, değerli delege arkadaşlarım; Çanakkale Delegesi Fuat Gökhan olarak hepinizi sevgi ve saygı ile selamlarım.

Sayın arkadaşlarım, bu sırtımdaki cübbe hayatımdaki 24 yıllık avukat olarak ikinci giyişimdir. İlk defa mesleğe başladığım zaman avukatlık ruhsatnamesine yapıştırılmak

üzere fotoğraf çektirmek için giydim, şimdi de Barolar Birliği delegesi olarak giymiş bulunuyorum.

Arkadaşlar, mesleğe başladığım zaman bir aile şirketimiz vardı, o aile şirketimizi devam ettirmek zorunda kaldım ve dolayısıyla mesleğimi yürütemedim, ama mesleği çok seviyorum, yani hukukçu olmayı, avukat olmayı çok seviyorum, ama bu demek değildir ki, efendim trafik polisi sizi çevirip mesleğinizi sorduğu zaman avukat demek için değil.

Sayın Başkan Vekilinin de dediği gibi, eğer bu meslekte namuslu kalınabilirse bu insanlar için en onurlu bir histir, ama şunu da söylemek lâzım. Birtakım olgular ile buraya gelmek lâzım.

Sayın arkadaşlarım, İngiltere gezimizde Londra da Hyde parkının yanından geçerken rehber; burası hakimler, avukatlar ve savcıların sitesi dedi ve burada avukatlar, hakimler ve savcılar aynı binalarda oturur ve hatta içinde marketler vardır, dışarıya alış-verişe dahi fazla çıkmazlar, halkla fazla münasebetleri olmaz, onlar bu sitenin içinde günlük yaşamlarını sürdürürler dedi. Şunu söylemek istiyorum; bizim meslekte hakim, savcı ve avukatyok arkadaşlar, Türk hukukçusu var. Bunların birlik ve beraberliğini sağlayacak yöntemleri tespit etmek lâzım. Örneğin; hepimiz çok arzu ederiz ki, birtakım vilayetlerde hakimler ve savcılar lojmanları yapılıyor. Halbuki ben arzu ediyorum ki, hukukçular sitesi densin, hakimi, savcısı ve avukatı aynı sitede yerleşim içinde aynı birimde bulunabilsin.

Sayın arkadaşlar, çağımız demokratik ülkelerde aşağı yukarı her şeyi çözümlemiş. Biz yeni şeyler üretmeye çok ender düşünmemiz gerekli şahsi inancım. Örneğin; artık evlerimizde video ve televizyonlardan seyrettiğimiz filmlerde de çeşitli birtakım mahkemelerin safahatını izleme imkânımız oluyor. Orada savcı ile avukat aynı eşit seviyede, tartışma olanağına sahip. Artık biz de o çağa erişmemiz gerekir, burada birtakım mesnetli mesnetsiz olayları tartışmayı burada arkadaşlarımız uygun gördüler.

Arkadaşlarım, artık biz çağdayeni bir şey yaratacak durumda değiliz. Savcı benim kanaatım, hiçbir zaman hakimin yanında oturmamalı, avukatın karşısında tartışmaya girebilme- li. Böyle bir hukuk düzeni olmalı. Demiyorum ki, jüriler olsun çağdaş ülkelerde olduğu gibi, hatta seç ile gelen jüriler olsun, onu da gönlüm arzu eder. Bu bakımdan kayda değer, tutanaklara geçmiş olması bakımından belki bir gün işe yarar diye bunları söylemek ihtiyacını duydum.

Sayın arkadaşlarım, birtakım sorunlar genel sorunlar değil, bütün hukuk camiasını ve avukatlık mesleğini ilgilendiren sorunlar. Onların tartışmasına girmeye lüzum yok, hepimizin acısı. Yalnız şunu söylemek istiyorum: Mesleki sorunlarımız birtakım konuşmalarla, anlaşmalarla, yazışmalarla ve bildirilerle belki halledilebilir, ama para sorunu, mali sorun hiçbir zaman konuşma ile hallolmaz. Hepimiz yaşadık kendi bölgelerimizdeki baro toplantılarında da en çok zamanımızı mali kaynağın bulunamamasında kaybettik ve en çok konu-

şulan konu da budur, ama konuşulur konuşulor çözüm bulunamaz. Ben müsaadenizle bir öneri getirmek istiyorum.

Sayın arkadaşlarım, Türkiye Sanayi ve Ticaret Odaları da birer mesleki kuruluştur, bu mesleki kuruluşların iki türlü aidatı vardır. Birisi yıllık aidat, birisi de munzam aidattır. Munzam aidat, mesleki gelirlerinden binde 3-4 ve tavanı da tespit edilmek suretiyle bunlardan muayyen bir gelir elde edilir. Arkadaşlar, düşünün yılda 100 bin lira kazanmış olan bir avukat arkadaş ile 100 milyon lira mesleğinde para kazanmış olan arkadaşlarımızın bu kazançtan pay vermesi gereklidir. Bunda muhakkak bir kanun zoru gereklidir, o bakımdan aidatlarımızı yükseltelim, şundan bundan gelir sağlayalım. Bu teşekkül o şekilde yürümez.

Sayın dostlarım, şunu kabul edelim ki, çağımızda eğer ekonomik özgürlük yoksa, maddi durumumuz da kuvvetli değilse bildiri yayınlamakla, makale yazmakla hiçbir yere varamayız. Teşekküllerin maddi gücü olacaktır, ancak o zaman karşınızdakilere karşı güçlü olabilirsiniz. Onun içindir, şunu da söylemek isterim, barolar ve Barolar Birliği bir Kocatepe Camii Yaptırma Derneği ile aynı kefeye konulamaz.

Hepinize sevgiler ve saygılar sunarım. (Alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ederim Sayın Gökhan.

Sayın Mahir Seçin, buyurun efendim.

AVUKAT MAHİR SEÇİN (Sivas Delegeesi)- Sayın Başkan, Türkiye barolarının onuru yüksek üyeleri; daha evvel faaliyet raporu üzerinde görüşlerimizi arz etmek istemiş isek de,

bizden evvel konuşan dirayetli, atil arkadaşlarımız bizim düşündüklerimizi heyeti aliyenize intikal ettirdiklerinden sarfı nazar eyledik konuşmamızdan. Ben bu dilekler faslında konuşmayı daha uygun buldum. Size maddi bir vakıa anlatmak istiyorum. Bir mensucat fabrikasında curftları, mensucat curftları satılır muayyen zamanlarda. Bu mensucat curftlarının satılması fabrika statusüne göre bir komisyon marifetiyle icra edilmektedir. Komisyon toplanır, alıcılar yerlerini alır komisyon yerini alır, komisyon başkanı etrafına bakınır, bir komisyon üyesini görmez, zile basar ve vazifeliye bizim hukuk müşavirini çağır der. Hukuk müşaviri deyince alıcı zümrenin derhal teccessüsleri tahrik edilmiş olur ve alıcı sorar. Sayın Başkan, bu hukuk müşaviri kim ola ki? Sayın Başkan da, bizim müessesenin avukatı. O damı bu işte bulunacak der. Başkan da tabii bu komisyonun üyesidir der. O halde avukatın girdiği işten hayır gelmez, Allaha ısmarladık der ve komisyonu terk eder.

Barolar Birliğinin Sayın Başkan Vekili hafızam beni aldatmıyor ve doğru da yazdıysam şöyle buyurdular; Bu meslekte namuslu kalmış bir kişi hayatının sonuna kadar her meslekte namuslu kalır. Şimdi bu mesleğin meşvedisi mi bozuktur acaba, ama bunda bir hakikat payı var, Sayın Başkan Vekilini yermek için söylemiyorum, doğruyu ifade ettiği için söylüyorum. Avukatın girdiği işte hayır kalmaz demek, avukatın onurunu, mesleki faaliyetini zedeleyici bir telakkinin ifadesidir. Eğri oturup doğru konuşalım. Eğer birtakım kararnamele

ile faaliyetlerimizde tehditler meydana geliyorsa ki, şiddetle kınıyorum ve bunları kabul etmiyorum, ama mesleğin vekarını koruma durumunda olan bizlerin veya meslek teşekküllerimizin bunu daha ciddi, daha aktüel ve daha müessir bir şekilde icra etmelerinin neticesidir ki bizim bireysel faaliyetlerimiz ve toplu olarak da haysiyetimiz her zaman için bur kuvvet tesisi zımında daima başka merciler huzurunda o şekilde o tipte görülmeyecek, mesleki faaliyetlerimizin kısıtlanması yoluna da girilmeyecektir.

Bir arkadaşımız güzel konuştu. güzel söylediler; geçmişte çok şey yapılmıştır muhakkak ve geçmişte yapılmayan çok şey de vardır. Ben bir başka hususu daha sormak istiyorum. Bu meslek bir ilim, bir bilgi, bir tecrübe ve bir namus mesleği midir, yoksa bu bir tezgah mesleği midir? Halk beyninde bunlar her zaman için sorulagelmektedir. Bu işin icrasında elbetteki tezgahtarlığın büyük şekilde cari olduğu avukat arkadaşlarımız tarafından kesvetle müşahade edilmektedir. Biz deriz ki, avukatın onurunu temin etmeyen, avukatın temine matuf ciddi hareketlerde bulunmayan, yalnız bazı kanuni bir teşekkül olarak muayyen zamanlarda toplanıp, muayyen şekilde burada olmayan kişileri dahi Divana aday gösterecek şekilde ön tertiplerle birtakım faaliyetleri kısır hale getirmek tutkusundan kurtulmamız lâzım gelir, ki biz onurlu meslek mensubu olarak bu onurumuzu muhafaza edip, halk beynindeki bu yanlış fikri zevale uğratalım. Aksi halde, avukatlığın icrası bireysel faaliyetlerden hiçbir zama öte gidemeyecektir.

Bireysel faaliyette hiçbir zaman böyle bir ulvi teşekkülün meydana gelmesine büyük katkılar vermeyecek ve bu teşekküller siyasi merciler beyninde lehimize müdafaa sanatı, müdafaaanın tahdit edilmemesi gibi birtakım hukuki terimlerin yok edilmesine engel teşkil etmeyecektir. Şu halde, evvela Birlik teşekküllerinin, baroların ferdi faaliyetleri dışında birtakım politik düşünceler dediler arkadaşlarımız, politik düşünce doğrudur, bunu arz edeyim. Gerek barolar, gerek Barolar Birliği bir politik fikre bireysel olarak sahip olmadığı takdirde kendisinin istediği hukuk devletinin kurulmasına hizmet imkânını da bulamayacaktır. Hukuk devleti tabiri hepimizce kesinlikle yalın kılıçla kesilmiş şekilde belli şeyler değildir. Bunlar politik teşekküllerin kendi fikir ve kanaatlarına göre şu veya bu şekilde ifade edilecek durumlar arz edecektir, ama bir de tabii suç, mefhumuna uygun olarak tabii hukuk mefhumu var. İnsan gibi yaşama haysiyeti içerisinde hukukun üstünlüğü prensipleri var. Tabii bunlar elbetteki politik kanallar vasıtasıyla lehe olarak müdafaaanın da lâayık olduğu mertebeye ulaştırılması için politik kararlardan elde edilecek şeylerdir. Kaldı ki, hukuk olarak, kültür olarak cemiyette elif bir sınıfı teşkil eden avukat zümresi, hukukun üstünlüğü prensiplerinde mücadelenin takdimi ve stratejisini de tespit etmek mecburiyetindedir.

Yeni arkadaşlar göreve seçilecekler, dışarıdan gelen arkadaşlar burada masraflar edecekler, reylerini verip Allaha ısmarladık deyip gidecekler. Yine politika safhasında

yine politika sahasında politikacılar birtakım taktikler getirmek suretiyle sizi ve hepimizi birtakım üzüntülere ve içinden çıkamayacağımız güçlüklerle sürükleyeceklerdir.

Sayın Başkan Vekili söyledi, memleketin dört bir köşesinden birçok arkadaşımız geldi, bu arkadaşlarımızın, çokları muayyen gayelerle geldiler, sırf 3-4 arkadaşımıza rey vermek için buraya gelmediler.

Son olarak şunu söylemek istiyorum ben. Seçimlerden önce bu temennilerin nazarı itibara alınmak suretiyle seçilecek arkadaşlar üzerinde Birliğe mensup arkadaşların hassasiyetle durmaları icabeder. Biz vicdani bu vazifeyi lâıyıkı ile yaptığımız takdirde, bu kürsüye getirilen endişelerin hepsini o arkadaşlar kendi bünyelerinde zaten hissediyorlar, bunun mücadelesini vermek suretiyle hukukun üstünlüğünü bu memlekette lâıyıkı ile herkese gösterme pozisyonunu takınmış olacaklardır.

Birçok arkadaşlarımız belki tanıyor, belki tanımıyor, aday arkadaşlarımızı lâıyıkı ile tanımıyoruz, Anadolunun çeşitli yerlerinden gelen, daha evvel barolarda bulunmayanlar bu arkadaşların hiçbirisini tanımıyor ve bizim temennimiz odur ki, seçilecek arkadaşlar tek kelimeyle avukatın onurunu koruyucu, avukatı halk beyninde yanlış bir şekilde tarif edenlerin bu tariflerinin yanlış olduğunu halkbeyninden söylebilmek imkânına sahip olabilsinler. Hiçbir arkadaşımız bir mahkemede hakim huzuruna çıkarken hukuki terbiye ve şahsi terbiyenin dışında korkusuz hakim huzuruna çıkmamıştır, çıkamaz. Hakim

kürsüye vuruyor, kalksana lan diyor, avukata hitabediyor. Bir avukat ne zaman oturabileceğini, ne zaman ayağa kalkabileceğini bilebilecek durumdadır. Geçmişte şu olmuştur, bu olmuştur, bu avukatlığın onurunu koruyacak bir mevzuu değildir.

Benim bir başka dileğim var, bu dilek; yeni seçilecek idare heyeti ve başkanlar için geçerlidir. Hepimizin şikâyet ettiğimiz Yargıtayda bir murafaa keyfiyeti vardır. Bu murafaanın maksadına şunca senedir ben hiç anlayamadım. Ceza Kanunundaki dolandırıcılığın tarifi ile bizim fiillerimiz arasında aykırılıklar var. Mahkemeye gidiyorsunuz birisi biz zaten bunları biliyoruz, yazdınız mı bunları, yazdık efendim, yazdığınızı söyleyemezsiniz. Söylemediğinizi, yazmadığınızı da burada söyleyemezsiniz. Peki biz buraya niye geldik.

Benim rastladığım bir hadise, bana birisi dedi ki, saniye ile başladım, efendim biz leb demeden leblebiyi anlarız dedi. Şimdi bakan bu kurulda bu yüksek heyetin huzurunda esasında görüşülmesi lâzım gelen hiçbir şey görüşülmedi. Biz bunları sineye çekiyoruz, burada avukatlığın, mesleğin içinde bulunduğu durumlar ve gelecekteki durumların hiçbirisi görüşülmedi. Tahdit etmişler kararnameyle falan, yarın da daha ağırını getirirler, var mı bir kuvvetin? Hayır. Bunların hiçbirisi görüşülmedi. Bana öyle buyurdular, biz leb demeden leblebiyi anlarız. Evet biz de anlarız ki, fazla konuşma bir şey söyle git, çık. Bizim cevabımız şu oldu, dedik ki; Eğer sizin söylediğiniz bir tecziye olsaydı bizim burada

bulunmamıza da lüzum kalmazdı, ama tabii bu fazla bir şey değil. Biz yeni heyetten, yeni başkandan cesurca avukatlığın ana sorunları üzerine, özellikle avukatlığın onuru üzerine kurulacak bir birliğin teşekkülünde ve bu mevzuuda yapılacak her türlü girişimlerde zannediyorum ki bütün avukat arkadaşlarımızın desteğini bulacağına inanıyorum. Çok şey söylenecek, ama kimse bunun zevkinde de değil, farkında da değil. Biz bireysel olarak bir faaliyete girmiş, fantazi olarak bu birlikleri teşekkül ettirmişiz, ama yapılmayan bir şey mi var, bu bir adımdır elbetteki takdire şayan.

Saygılarımı sunarım. (Alkışlar)

BAŞKAN- Sayın delegeler, Avukat Mehmet Gözlükaya'nın bir önerisi var, eğer müsaade ederseniz bunu özetleyerek arz edeceğim.

Sayın delege burada; Sosyal Sigortalar Kurumuna ancak %10 oranında prim arttırılabileceğini, Barolar Birliğinin girişimlerde bulunarak bir defaya mahsus avukat arkadaşların primlerini yükseltmek olanağını sağlamasını, ayrıca staj sürelerinin de prim yatırılmadığı için hizmetten sayılmıyor. Bu konuda da bir hal çaresinin bulunmasını önermektedir. Eğer müsaade ederseniz bu önerinin de yeni seçilecek Yönetim Kuruluna bir dilek tevdiine karar verilmesini takdirinize arz ediyorum.

Uygun görenler?.. Kabul edilmiştir efendim.

Buyurun Sayın Kemal Gürsel.

AVUKAT KEMAL GÜRSEL (Gaziantep Delegesi)- Muhterem meslektaşlarım; inanın bendeniz ilk defa aranızda bulunuyorum.

Burada bir dakika dahi olsun zamanınızı almayı hiç ama hiç düşünmedim. Ancak, özellikle beni buraya geleceğimden haberm olmaktan evvel bu yıl rahatsız eden, hepimizi ilgilendiren daha doğrusu özellikle bu yıl içinde, ya ben geçmişini bilmiyorum ya bu sene fevkalade bir şey oldu, ben avukat arkadaşlarımı ağır ceza salonunda şöbek içerisinde görmeye başladım, rahatsız olmaya başladım. Nedeni çok basit, biliyorsunuz tahkikat açılıyor geliyor, açıkta değildi, bunlar konuşuldu, ben öneri olarak bilemiyorum belki içlerinizde yarın bu yönetimde idareci olacak arkadaşlarımız olacaktır, ki yok dışarıda kuliste iseler hiç olmasa zabıtlarda görülür diye zamanınızı almak cesaretini tendimde buldum.

Malumlarınız, özellikle son senelerde ihbarlar arttı gayesine uygun olarak yapılan ihbarlardan i ure yararlandı, çok normal, arzu edilen şey, fakat ihbar müessesesini istismar eden kişiler çıktı, çoğaldı ve bu özellikle de avukat arkadaşlara yansıdı. Bir müvekkil vekalet münasebeti sözde kurulmazdan evvel notere gidip falanca avukatı vekil tayin ettim derken, avukatın haberinin olması şart değil. Geliyor avukatın huzuruna, yanına da iki tane yakınını alıyor, falanca dava ile ilgili olarak vekaletnameyi de yaptırdım avukat bey diyor, sunuyor. Dava muhakkak sanki lehine bitmeye garanti verilmiş gibi lehine bitmedikten sonra bunu istismar ediyor, ya parasını istiyor veya çevre ile irtibat kuracağım mülahazasıyla benden bir milyon aldı demek suretiyle avukatı tehdit altında tutuyor. Ben, avukatız diye tüm

Türkiye'de avukatların içinde hiçbir leke yoktur diyemem. Her toplumda hatalı kişi vardır, noksan çalışanlar vardır. Bilerek veya bilmeyerek bunun içine düşmüş olanlar olabilir. Fakat özellikle diyorum bu sene ben 8-10 tane avukat arkadaşımı gördüm, fakat hiçbirisinin isnat edilen suçla alakasının olduğuna dair bir emarenin bulunmadığını da müşahade ettim, sevindim. Bunun kefaleti nedir, yani bunun korunacağı var mıdır düşünüyorum. Herhangi birimizin yazıhanesine gelinip böyle bir tertibe teğebbüs etseler, hanginizin bunu karşılayabilecek ortadan kaldıracabilecek bir tedbiri öngören kanunla korunmuşsunuz, hepinize soruyorum? Hayır, avukatlık bunun için zannedirim Başkan Vekilinin söylediği de bu idi, avukatlıkta bulunup da namuslu olarak yaşayabilmiş, yani bu namus meselesi bu kadar çirkinliğin içerisinde olaylara taraf olmuş, husumeti üzerine çelmiş olmasına rağmen 20, 30, 40 yıl kendisini sapa-sağlam ayakta, ithamların dışında tutmuş kişiye saygı duymak gerekir manasında anlıyoruz. Şeyana dikkattin, güya avukatlık müessesesini korumak için 54 ve 79 sayılı Kararnamelerden evvelki duruma dönelim, o bir tarafa, bunlar ortadan kalksa bile, ortadan kalkmayan tahsisat konusu var. Sıradan bir adam samimiyetsiz ihbarı kendisine koz olarak kullanabilecek seviye ve seciyede kişi cumhuriyet savcısına avukat hakkında bir şikâyet getiriyor. Avukat bilmeyen bir vatandaş hakkında bile olsa, cumhuriyet savcısının kabul etmediği oluyor, bu bizi ilgilendirmez veyahut ciddi görmüyorum diyor, avukat hakkında olunca güya korunak olarak Adalet Bakanlığından izin

alınması gerekir iken, bilakis o avukatla ilgili Bakanlığa ilgilendiriyor, tel çekiyor izni alıyor. Şimdiye kadar tutarlı veya tutarsız ki, %99 tutarsız Adliye Bakanlığına yazılıyor, Bakanlık ne avukatı, ne şikâyet eden kişiyi bilmediği için neticede buyurun tahkikat yapın diyor. Son soruşturmanın açılması kararını da yine avukatı veya tarafı tanımayan en yakın olan ağır ceza mahkemesi, buna karşı avukatın korunacağı nedir? Biraz evvel söylediğim gibi 54 ve 79 sayılı Kararnamelerin önlenmesi yolunda çaba gösterileceğinden hiç şüphem yok. Belki başarıya ulaştıracacağız, ama avukatın şu anlattığım hususlarda da korunabilmesi, tahtı temine alınabilmesi, en azından avukatlık vakarının korunabilmesi bakımından zorunlu diyorum.

Sırf bu sıkıntımı ve bu hissimi dile getirmek için zamanlarınızı aldım, hepinize saygılar ve hürmetler sunarım.
(Alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ederiz Sayın Gürsel.

Söz sırası Sayın Raci Yılmaz, Konya Delegatesi ve Divan üyemiz, buyurun efendim.

RACI YILMAZ (Konya Delegatesi)- Sayın Başkan, Türkiye Barolar Birliğinin sayın üyeleri; ara rejimden çıkıp demokratik düzenin yeniden işlerliğe kavuşması çalışmalarının yapıldığı bugünlerde hukuk yapımızdaki aksaklıkların saptanması çalışmalarının yapılabilmesi için öncelikli bu çalışmalarını yapabilecek şahısların, yani bizlerin ve bunların bağlı bulunduğu yasanın antidemokratik ve yine hukukun

üstünlüğü temeliyle bağdaşmayan hükümlerden arındırılması, çağdaş hukuk anlayış ve düşüncesine uygun yasanın yasallaştırılması gerekir. Bu düşüncenin hakim olmadığı ortamda yapılacak çalışmaların semere vermeyeceği tartışmasızdır. Dilediğimiz; yasama ve yürütme organlarının aynı görüş ve düşüncüyü paylaşmalarıdır.

Muhterem delegeler, Konya Barosunun genel kurul delegesi olarak huzurunuzda gelmiş bulunuyorum ve Konya Barosunun görüşlerini içeren yazılı bir metni Divana bırakacağım. Fazla zamanlarınızı almamak için de çok kısa konuşacağım.

Konya Barosu olarak dileğimiz şunlardır; yukarıda değinildiği gibi 54 ve 79 sayılı Kararnamelerin tartışması huzurlarınızda genişçe ve esaslıca yapılmıştır. Bundan başka netice olarak Avukatlık Yasasında değişiklik yapan 54 ve 79 sayılı Kararnamelerin antidemokratik hükümler taşıdığından avukatlık mesleğinin yapılmasını zorlaştırdığından, avukatları korkusuz ve cesaretli görev yapma duygusundan uzaklaştırdığından, baroları Adalet Bakanlığının koyu vesayeti altına aldığından, özellikle baroları tüzel kişiliğinden kamu görevi yapmak formundan uzaklaştırdığından kaldırılmalı. Yasadaki vesayet ile ilgili hükümler yok edilmeli ve yapılacak düzenlemelerle yasayı mesleğin çağdaş düzeyde yapılmasını gerektirir yenilikler taşıyan hükümlerle donatılmalıdır.

Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulunun sayın

üveleri; getirilmesini istediğimiz yasal değişiklikler de vardır. İş takipçilerinin görevlerine son verilmelidir. Üç avukatın bulunmadığı yerlerde görev yapan bu kişilerin halen varlığını izah etmek mümkün değildir. Bu iş takipçileri hiç olmazsa tek avukat veya iki avukatın bulunmadığı yerlerde iş görebilmelidir. Stajyer avukatların konumları yeniden gözden geçirilmeli ve ekonomik yardım yapılabilir duruma getirilmelidir. Mesleki kredi ve olanaklar sağlanmalıdır. Avukatın, suçlama ile birlikte göreve katılması zamanın geldiği kanısındayız. Zira yasa dışı yollarla elde edilen kanıtlarla özellikle ikrar niteliğini taşıyan zor alımlı ifadelerle sanıkların suçlu duruma itildikleri, karşımıza gelen pek çok olaylardan saptanmıştır. O sebeple, savunmanın suçlama ile birlikte yürütmesini temin edici yasal düzenlemeler getirilmelidir. Bu düzenleme hem sanıkları ve hem de kamuyu rahatlatacaktır.

Sözlerime son vermeden genel kurulunuzun ölüm yardım meselesini halletmesini diler, teşekkür eder saygılar sunarım. (Alkışlar)

BAŞKAN- Biz teşekkür ederiz Sayın Yılmaz.

Söz sırası Kütahya Barosu Delegatesi Avukat Sayın Mustafa Peçen arkadaşımızın, buyurun Sayın Peçen.

AVUKAT MUSTAFA PEÇEN (Kütahya Barosu Delegatesi)- Sayın Divan, saygıdeğer meslektaşlarım; Barolar Birliği XVII. Olağan Genel Kurul toplantısında Divanın müsamahası altında pek çok arkadaşlarımız rapor müzakeresi bölümünde dilek ve temennilerini söyledikleri için şu anda salonda maalesef pek az

arkadaşımız kalması bulunuyor. Ben şahsen usule uygun hareket etmek için dilek ve temenniler bölümünde söz aldım. Ben de rapor müzakerelerinde konuşsam daha geniş kitleye duyurabilecektim durumu.

Muhterem arkadaşlar, Kütahya Baro Başkanı olarak ben-deniz buraya gelmeden evvel anket yayınladım arkadaşlarıma. Barolar Birliği toplantısı 18-19 Şubat günleri yapılacaktır, meslek sorunları hususunda görüş isteyen arkadaşlarım lütfen cevaplasın dedim. Sağolsun arkadaşlarımızın büyük bir bölümü cevap verdiler. Bunları burada duyurmak göreviyle mükellef olduğum için söz almış bulunuyorum.

Arkadaşlarımdan gelen cevapların hemen hemen hepsinde üzerinde durulan müttelik konu 54 ve 79 sayılı Kararnameler konusu. Zaten bu genel kurulun ana mevzuu bu olduğu ve baştan beri bu ele alındığı için bunun üzerinde ortak durma gereğini duyuyorum, sadece bu konuda gerek yönetim kurulu arkadaşlarımızın hazırladığı raporda geniş ele alınması bakımından Yönetim Kuruluna, gerekse Adalet Bakanının da hazır bulunduğu sahneye ki toplantıda ilk konuşmayı yapan Sayın Ankara Barosu Başkanı Önder Say çok güzel şekilde ele aldı, kendisine teşekkürlerimi sunuyorum. Bu konuda esasen söylecek şey söylenmiş ve yapılacak şey de yapılacaktır muhakkak. Yeni Yönetim Kurulunun biraz evvel verilen izahat doğrultusunda Çarşamba günü yapılacak olan TBMM Adalet Komisyonundaki çalışmalara mutlaka katılmasını ve bu hususta etkinliğini sürdürmesini diliyorum.

Anketimize gelen cevaplardan bir diğeri; yine bu konuda Sayın Önder Sav'a müteşekkirim, çünkü sabahki toplantıda bu konuyu dile getirdiler. Ceza Muhakemeleri Usulünde Türkiye'de son derece sakat işleyen hazırlık ve ilk tahkikat konularıdır. Arkadaşlarımız haklı olarak ilk tahkikatın tamamen lüzumsuz olduğunu dile getirmişler ve ayrıca hazırlık tahkikatının da gizliliğinde hukuk açısından çok sakıncalı olduğunu ve savunmanın ilk günden itibaren suçlama ile başlanmasını dile getirmişlerdir.

Bir diğeri önemli konu da; müessese avukatları konusu. Son çıkan kararnameyle malum, baroya bağlı olma keyfiyeti kendi isteklerine bırakılmış bulunuyor. Bizde de birçok arkadaşlarımız var ve kendileri katılmak istiyorlar, baroda kalmak istiyorlar, ancak aidat meselesi cüzi de olsa maaşlı olmaları bakımından onlara zor geliyor. Bu itibarla kendileri için bir ayrıcalık istediler. Ben şahsen bu konuyu kendi bünyemizde halletmek düşüncesindeyim. Yönetim kurulunda görüşerek gerektiğinde bu arkadaşlarımızdan cüzi miktar alarak barolarda kalmalarını sağlama çabasına gireceğim.

Antalya toplantısında da dile getirmiştım, mevzuat açısından yapılacak çalışmalardan bir diğeri de belediye Gelir Yasasıyla ilgilidir. Avukatlardan meslek vergisinin alınmasının doğru olmadığı görüşündeyiz. Ayrıca, işyeri açık ruhsatlıdır. Bu konuda biz Antalya toplantısında Yönetim Kurulundan dilek ve temennide bulunmuştuk. Bu konuda herhangi bir açıklama yapılmadı, çalışma var mı, yok mu bilemiyorum.

Ancak çok sakıncalıdır ve halen devam etmektedir. Avukatlar sanki diğer herhangi bir esnafmış veya bir ticarethane sahibi imiş gibi işyeri açış belgesi alma zorunluluğu ile karşı karşıya bırakılmakta. Bunun önlenmesi menfi çalışmalarla olmuyor, bu konunun Türkiye Barolar Birliğince Türkiye genelinde ele alınmasını talep ediyor ve diliyoruz.

Yarın malum olduğu üzere seçim yapılacak. Aday arkadaşlarımız hakkında bilgimiz yoktur, bu arkadaşlarımızın tanıtılmasında yarar vardır. Bunu Divandan rica ediyorum.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN- Teşekkür ederim efendim. Konuşmanızın son kısmını Divan olarak düşünüyoruz.

Buyurun Sayın Sarıbrahimoğlu.

AVUKAT KEMAL SARIİBRAHİMOĞLU (Ankara Delegatesi)- Muhterem arkadaşlarım; zor bir dönemden bugünlere gelmiş olmanın ve şu toplantıyı yapabilmiş bulunmamız dahi büyük bir hadise ve bizim için büyük bir aşama ve mutluluk olduğu kanısındayım. Birtakım yasaların geriye doğru değişmesi ve bu yasalarda yeni birtakım yararlı hükümlerin getirilmesi çalışmalarının yapılması elbette yerinde olur. Ancak, ben şahsen Barolar Birliği, barolar ve avukatlar olarak gereği kadar avukatların ve baroların, Barolar Birliğinin gerek siyaseti icarla gerekse adliye ile ve özellikle Yargıtay ile istenen şekilde bir diyalog kurabildiği kanısında değilim. Her şey yasa ile halledilmez, herşey haklı olmakla da çözülmez. İnsani münasebetlerin bir ölçü ve bir mesafe içinde sıcak tutulması icabeder. Eskiden beri avukatlar, özellikle avukatların

teşekkülü olan barolar ve Barolar Birliği siyasetle uğraşmaz. Bu siyasetle uğraşmazı çok değişik şekilde tefsir ediyoruz ve büyük bir çekingenlik de mevcut bulunmaktadır baro ve Barolar Birliğinde. Mevcut siyasi iktidar veya muhalefetin yardımcısı olmak anlamında siyaset yapmak caiz değildir ve saygınlığını da azaltır, mümkün de değildir, doğru da değildir. Ancak, yasaları tedvin eden Büyük Millet Meclisidir, tasarıları getiren hükümetlerdir ve adli yargı ve adliye ile avukatların hukukuyla ilgili yasaların tedvininde en etkin olan müesseseler Yargıtay, Danıştay, Askeri Yargıtay gibi yargı kuruluşlarıdır, Adalet Bakanlığıdır. Bunları başları ve mensuplarıyla organlar ve şahıslar olarak ilgi kurmak, ilişki kurmak, dostluk kurmak zarureti vardır. Pekçok halledilmeyecek zannedilen meseleler böyle yaklaşımlarla rahatlıkla halledilebilir. Bunun emsallerini de gördük, tatbik de ettik. Örneğin; 71 ve 72'de bendenizini arkadaşlarım baro başkanı yaptılar. O zaman iki kere Reisicumhur dahil hükümet üyelerine Başbakan dahil, Anadolu Kulübünde kokteyl verdim, arkadaşlarla beraber ve Sayın Özbek İmamoğlu da yönetim kurulundaydı, bir çok arkadaşlar siyaset yapıyorsun dediler, büyük mukavemetle karşılaştım. Bunun siyaset olmadığını, başka türlü hareketin de baroların ve avukatların meselelerini çözmekte etkin olamayacağını anlattım ve Reisicumhur genel kâtibini gönderdi, Başbakan bizzat geldiler, bakanlar keza ve birçok problemleri o zaman gerek yasal ve gerek özel halletmek imkânını bulduk ve itiraz eden arkadaşlarım da bunu politika olmadığını bizzat müşahade ettiler.

Şimdi buradan şuraya gelmek isterim arkadaşlar. Mevcut yasalardaki haklarımızı bugün alabiliyor muyuz? Geçenlerde bir içtihat gördüm, Yargıtayın saygı değer üyelerinin bulunduğu hukuk üstatların verdiği bir karar. Avukatın biri her nasılsa mahkemede saygıda kusur işlemiş, mahkûm etmişler ve tecil etmişler, 647 ile paraya çevirmişler. Yargıtay Özel Dairesi bunu bozuyor, diyor ki; bu mümkün değildir. Çünkü yargıca karşı saygısızlıkta bulunmuştur. 647'ye girmez, tatbik edilemez. Hepiniz de biliyorsunuz böyle bir ayırım yok. Geçen de ikinci bir karar daha okudum, aynı şekilde, yani acaba bu özelliği mi var diye düşünüyordum, demek ki avukat hakime karşı herhangi şekil ve surette, tabii hiçbirimiz istemeyiz, hiçbir avukat saygıda kusur etmemelidir, hele hele hakarete bulunmamalıdır, yani hiçkimsenin arzu etmeyeceği bir şeydir, ama oldu, insan hali. Paraya çevirme, tecil etme. Neden? Davacısı hakim olduğu için olmadı bu.

Ayrıca 6136 sayılı Yasanın müddabeye iştirak edilemez diye bir hükmü vardır avukatlık ücreti mevzuunda. Yine son bir sene zarfında birkaç tane karar çıktı ve hepsini de çok dikkatle inceledim, Yasanın lafzına ve tekdim maksadına uygun değil ve avukatlar mağdur edilmektedir. Çünkü, 6136 sayılı Yasanın tedvininde hasılı davaya iştiraki yasak etmekle beraber, davanın neticesine göre yüzde bir nispetin tayinini meşrulaştırmış idik. Bu ihlal ve ihmâl edilmekte, avukatlar mağdur edilmektedir, ki bu iki çok dikkat çekici misal olduğu için burada arz ediyorum.

Ayrıca Yargıtay iç yönetmeliğine konan bir madde ile avukatlara dosya dahi verilmemesi cihetine gidildiğini bizzat müşahade ettim. Hele hele fotokopi almak oldukça zorlaşmış bulunmaktadır son zamanlarda. Halbuki 6136 sayılı Avukatlık Yasasında avukat hüviyetini ibraz etmek şartıyla adli ve idari her dosyayı okuyabilir. Karar haline gelmiş, Türk milletine mal olmuş bir ilamın, bir heyeti umumiye veya daire kararının fotokopisinin veya harcı karşılığında örneğinin alınması şu anda mümkün değildir. Bana resmen cevap vermiştir Birinci reislik, şahsen müracaat ettim, iç yönetmeliğin filan maddesi diyor.

Şimdi arkadaşlarım, bunlar aslında halli mümkün şeyler. Eskiden Ankara Barosu geleneksel yemeğine bütün Ankara'daki hekimleri, yargı mensuplarını davet ederdi. Orada mesele yemek değil, onların da tenezzülü oykut elbette. Yalnız hiç olmazsa dertlerini, davalarını avukatlar anlatma imkânını bulurdu. Baro dergisini gönderirdi Ankara Barosu bütün hakimlere ve baro başkanları geleneksel şekilde her dergide bir baş makale yazardı, baroların ve avukatların dertlerini ve davalarını işlerdi ve bu bütün hakimlere gönderilirdi. Bunlar şimdi yapılmaz oldu. Halbuki daha da geniş şekilde yapılmasında bunun zaruret var, kısıtlanması değil.

Barolar Birliği dergisi zaten bir zamandır ben de almıyorum, acaba vaz mı geçtiler çıkarmaktan, onu bilmiyorum. Barolar Birliği de şanına uygun bir dergi çıkarıp, avukatların baroların, Barolar Birliğinin dertlerini lisanı münasiple

o dergilerde yazmalılar, çizmeliler ve yargı organlarına ve Yargıtay, Danıştay ve Askeri Yargıtay üyelerine göndermeliler. Ayrıca zaman zaman kokteyl veya başka şekillerde dertlerini, davalarını anlatma olanaklarını da temin etmeleri gerekir.

Arkadaşlarım, yine bu kapalı dönemde genel kurulda mürafaa icratı sırasında avukatın bulunamayacağı, muraafayı icrası yapılmayacağı şeklinde hüküm çıktı ve bir savunma yolumuz ki, son derece önemli bir savunma yolumuz tıkandı ve bu yine kanım odur ki; diyalog yokluğundandır. Çünkü, bunu hazırlayan, Yargıtay mensuplarıdır, idarecileridir bu kanunu hazırlayan. Onun için bu temaslara bundan sonra seçilecek arkadaşlarımızın ciddiyetle önem vermelerinde zaruret var ve genel kurulların da bu hususta yapılacak masraflara itiraz edeceği zannında da değilim.

Muhterem arkadaşlarım, vakit geç oldu, daha fazla başınızı ağrıtmak istemem, saygılar sunarım. (Alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ederim Sayın Sarıbrahimoğlu.

Böylece gündemimizde görüşülmesi gereken konuları tamamlamış bulunuyoruz.

Şimdi dilek ve temenniler kısmında Sayın Peçen arkadaşımızın ve delege arkadaşlarımızın ifade ettiği; Birlik organlarına talip arkadaşları tanıyalım önerisini yerine getirerek toplantıyı kapatmak istiyorum.

Türkiye Barolar Birliği Başkan adaylığı için 3 delege arkadaşımız isimlerini yazdırmış bulunuyorlar.

İstanbul Delegesi Avukat Sayın Emin Baltaoğlu

Halen Başkan Yardımcısı olan Ankara Delegesi Avukatı Sayın Teoman Eyren (Alkışlar)

İzmir Delegesi Avukat Sayın İskender Özturanlı

Birlik Yönetim Kurulu adaylığı için istekli olan arkadaşlarımızın isimlerini okuyorum, burada olan arkadaşlarımız lütfen ayağa kalkarak kendilerini tanıtsınlar.

Balıkesir Delegesi Avukat Sayın Vedat Burcuoğlu

Zonguldak Delegesi Avukat Sayın Burhan Karaçelik

Manisa Delegesi Avukat Sayın Teoman Ergül

Adana Delegesi Avukat Sayın Ziya Bilge

Aydın Delegesi Avukat Sayın Hilmi Escerik

Manisa Delegesi Avukat Sayın Yüksel Keskin

Bursa Delegesi Avukat Sayın Emin Ergin

Eskişehir Delegesi Avukat Sayın Şahap Demirer

Ankara Delegesi Avukat Sayın Naci Işık Morova

Ankara Delegesi Avukat Sayın Turan Aslan

İstanbul Delegesi Avukat Sayın Salih Nuri Tüzel

İstanbul Delegesi Avukat Sayın Burhan Güngör

Ankara Delegesi Avukat Sayın Vedat Karadil

Samsun Delegesi Avukat Sayın İsmail Tarhan

İzmir Delegesi Avukat Sayın Güney Dinç

Disiplin Kuruluna aday olan arkadaşlarımızın isimlerini okuyorum.

Elazığ Delegatesi Avukat Sayın Hayati Ekşi
Ankara Delegatesi Avukat Sayın Özbey İmamoglu
Ankara Delegatesi Avukat Sayın Ayhan Erol
İzmir Delegatesi Avukat Sayın Lütfü Kılınc
İstanbul Delegatesi Avukat Sayın Mustafa Demirci
Ankara Delegatesi Avukat Sayın Zeki Saatçioğlu
Tokat Delegatesi Avukat Sayın Ömer Dedeoğlu

Denetleme Kuruluna aday olan arkadaşlarımla isim-
lerini okuyorum:

Ankara Delegatesi Avukat Sayın Tayyar Selçuk
Isparta Delegatesi Avukat Sayın Güngör Çakmakçı
İzmir Delegatesi Avukat Sayın Altan Ülgen

Böylece organlara aday olan arkadaşlarımızın isim-
lerini de okumuş bulunuyorum. Bu dosyayı okuduğum isimleri
yazarak İlçe Seçim Kuruluna bildireceğiz. İlçe Seçim Kurulu
bunları bastırarak, yarın sandık alanında muhtelif yerlere
astırarak, onlardan arkadaşlarımız yarın sabah 9.00 ila
17.00 arasında diledikleri herhangi bir saatte lütfen bura-
ya gelerek oylarını kullanacaklardır.

Seçim yine bu salonda olacaktır.

Barolar Birliği Başkanlığı için bir arkadaşımızın
ismi yazılacak. Birlik Yönetim Kuruluna 10 arkadaşımız ta-
lip, bizim Avukatlık Yasasına göre yarından bir fazlaya oy
vermemiz gerekiyor. Eksik yazılan isim listesi geçersiz

sayılacaktır. Buna göre en az 6 ismi yazmamız gerekiyor.

Disiplin Kuruluna 7 üye seçilecek, yarından bir fazla, bir hesaba göre 5 isim yazılmış olacak.

Denetleme Kuruluna 3 arkadaşımız seçilecek, oraya da herhalde üçünü birden yazmamız gerekecek.

Başka herhangi bir organ seçimi de söz konusu değil.

Seçilecek isimler yarın sandık kurulunun üye arkadaşlarımıza vereceği boş beyaz kâğıtlara üye arkadaşlarımızın hücreye girerek kendi elleriyle yazmaları ve yine verilecek mühürlü zarfa bu pusulayı koyup sandığa atmalarıyla olacak. Tasnifi tamamen yeni Kararname uyarınca Sandık Kurulu yapacak. Muhtelif sandık kurulu olacağını sanmıyorum, herhalde bir sandık yetecek. Seçim sistemi de bu şekilde gelişecek.

Başka bir husus varsa onu da aydınlatalım.

Birlik Yönetim Kuruluna bir arkadaşımız daha talip oldu, Avukat Sayın Tacettin Değer Kocaeli Delegatesi.

Sabahtan bu yana gayet olgun ve anlayışlı bir hava içinde sürdürdü Genel Kurul Toplantısını arkadaşlarımız.

Divana gösterdiğiniz kolaylıktan ötürü hepinize teşekkür ederim.

Seçilecek arkadaşlara şimdiden başarılar diler, hepinize iyi yolculuklar dilerim.

Toplantıyı burada kapatıyorum. (Alkışlar)

